

משרד התרבות והספורט

פעולות הביקורת

במשרד התרבות והספורט, במועצה לשפורט נשים, ביחידת המטה של המועצה - שהיא היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט - אשר מפעיל מכון וינגייט לחינוך גופני ולספורט, ובמועצה להסדר ההימורים בספורט נבדקו היבטים בעולות לקידום ספורט נשים (להלן - הפרויקט), תפקוד המועצה לשפורט נשים, אופן הפיקוח של משרד התרבות והספורט על הפרויקט, התקשרויות עם ערוצי מדיה והתקשרויות להעסקת עובדים ויועצים שבוצעו במסגרת הפרויקט והיבטים הנוגעים להליכי המינוי של יו"ר המועצה ולתפקידו.

היבטים בעולות לקידום ספורט נשים בישראל

תקציר

הספרות הבינו-לאומית מונה יתרונות רבים לעיסוק של נשים בוגרות, נערות וילדים (להלן - נשים) בספורט, ובכלל זה תרומה לבראイトן ולרוחותן, העצמתן, שיפור הערכתן העצמית וסיווע לאינטגרציה החברתית שלחן, הרכבת נורמות מגדריות וסטריאוטיפים, קידום שוויון מגדרי ועידוד מנהיגות והישגים בקרב נשים.

בפברואר 2005 הגישה המחלקה לשפורט נשים במטה השפורט שבמשרד החינוך התרבות והספורט¹ (להלן - המשרד או משרד השפורט) לשורת החינוך התרבות והספורט אז, גב' לימור לבנת (להלן - שרת הספורט או השרה), את "התכנית הלאומית לשפורט נשים בישראל 2005-2012" (להלן - התכנית הלאומית לשפורט נשים או התכנית או הפרויקט). בתכנית הוצבו שלוש מטרות-על: (א) הקמת תשתיית אינטגרציית של ספורטאיות בפריסה ארצית; (ב) קידום מנהיגות נשים בספורט (מאנות וחברות בארגוני הספורט במדינה); (ג) שינוי עמדות לגבי ספורט נשים (להלן ייחד - היעדים המרכזיים של הפרויקט).

בעקבות המלצות שהגיעה בפברואר 2005 ועדה מייעצת (וועדת קונסטנטיניני), שמינתה שרת הספורט, ובעקבות הגשת התכנית הלאומית לשפורט נשים, החליטה הממשלה במרץ 2005 (החלטה 3416) להسمיך את שרת הספורט להקים מועצה ציבוריית לקידום ספורט נשים שתיעוץ לממשלה, למשרד הספורט ולשרת הספורט בכל הנוגע לקידום ולפיתוח של ספורט נשים בישראל (להלן - המועצה לשפורט נשים או המועצה);

¹ במסגרת הקמת הממשלה ה-31 בשנת 2006 הופרדו תיקי התרבות והספורט מתיק החינוך והעebraון למשרד המדע והטכנולוגיה. במסגרת הקמת הממשלה ה-32 בשנת 2009 הועברו הסמכויות בתחום התרבות והספורט ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד חדש - משרד התרבות והספורט.

בוחלתת הממשלה נמנו תפקידי המועצה (להלן) - החלטת הממשלה או החלטת הממשלה ממרץ 2005). מקורות המימון לפעולות המועצה לספורט נשים הם הקצבות המועצה להסדר ההימוריות בספורט (80 מיליון ש"ח שייפרסו על פני שנות שנים לפחות) והקצבות משרד התרבות והספורט (1.8 מיליון ש"ח לשנה). המועצה לספורט נשים מונתה והחלה לפעול ביוני 2006. הפעולות שביצעו משרד הספורט והמועצה לספורט נשים בנושא קידום ספורט נשים יכוון בדוח זה "פרויקט קידום ספורט נשים" או "הפרויקט".

פעולות הביקורת

בחודשים דצמבר 2010-יוני 2011 בדק משרד מבקר המדינה לסייעו היבטים בפעולות לקידום השגת יעדי הפרויקט שנקבעו בהחלטת הממשלה ואת אופן ביצוען של הפעולות האמורתי, וכן בדק את תפקוד המועצה לספורט נשים, את אופן הפיקוח של משרד הספורט על הפרויקט, התקשרויות עם ערכאי מדיה והתקשרותו להעסקת עובדים ויועצים שבוצעו במסגרת הפרויקט, והיבטים בהליכי המינוי של יו"ר המועצה, גב' חנה גרטלר (להלן - יו"ר המועצה) ובתקופודה. הבדיקה בוצעה במשרד הספורט, במעצה לספורט נשים, ביחידת המתה של המועצה - שהיא היחידות המקצועית לקידום נשים בספורט - שałaיל מכון וינגייט לחינוך גופני ולספורט (להלן - מכון וינגייט או המכון) ובמועדם להסדר ההימוריות בספורט (להלן - המועצה להסדר ההימוריות). בדיקת השלמה נעשתה בזעם האולימפי בישראל.

עיקרי הממצאים

הפעולות לקידום יישומה של החלטת הממשלה בעניין הפרויקט

רק בפברואר 2007, כשנהיים לאחר קבלת החלטת הממשלה בדבר הקמת המועצה לספורט נשים וכשנונה חודשיים לאחר התחלה פעילות המועצה, פרסם משרד הספורט מכרז להתקשרות עם קבלן מבצע לצורך מתן שירותים לפרויקט קידום ספורט נשים. ההתקשרות עם הקבלן הזוכה במכרז - מכון וינגייט - בוצעה רק ביוני 2007.

במכרז לא נכללו יעדים מרכזיים של התכנית הלאומית לספורט נשים ושל החלטת הממשלה ממרץ 2005: קידום מנהיגות נשים ופעולה לשינוי עדמות בקרב הציבור בכל הנוגע לספורט נשים; קידוםם של יעדים אלה אף לא הוטל על גורם ביצוע אחר. יעדים אלה נכללו רק במכרז השני לעניין זה שביצע משרד הספורט במרץ 2010. בשל ההתמהמות בפיתוח הפעולות בעניין פרסום המכרז ובהכללת כל יעדי הפרויקט במכרז חלו עיבובים בפועל המועצה לספורט נשים ובקידום הפרויקט.

מידת השגתם של יודי הפרויקט ואופן ביצועו

הנתונים של משרד הספורט עד שנת 2010 על מספר הספורטאיות² בענפי הcador התבוססו על אומדנים בלבד, ועל כן היעדים שקבע המשרד בעבר בתחום זה ובחינת מידת השגתם ביום אינם מדויקים.

בשנים 2007-2010 גדל מספר הספורטאים הגברים בכ- 42% ובשנת 2010 הוא הסתכם בכ- 54,000. יש לציין כי בפרק הזמן האמור גדל מספר הספורטאיות בכ- 62%, ובשנת 2010 הוא הסתכם בכ- 13,000; וכי שיעורן של הנשים מקרוב כלל העוסקים בספורט (גברים ונשים) גדל באותה שנים מכ- 17.4% לכ- 19.4%.

הוועלה כי איגודי הספורט והתאחדויות הספורט לא דיווחו באופן סדיר לועדה לקידום מעמד האישה של הכנסתה על מידת קיום חובת הייצוג ההולם של נשים בהנחות גופי ספורט כמתחייב בחוק הספורט, התשמ"ח-1988 (להלן - חוק הספורט). כמו כן משרד הספורט נתן תמכות כספית לאגודות ספורט, לאיגודי ספורט ולהתאחדויות ספורט ללא שחייב אותם לעמוד במבחנים לעניין חובת הייצוג ההולם של נשים שאוטם הנהיג בשנת 2006, לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985; רק בשנת 2010 תוקנו המבחנים ונקבעו שיעורי ייצוג הולם, אשר ניתן להפחית את התמיכה הבכפית שמעניק משרד הספורט לגופים שלא עמודים בהם, והוחל באכיפתם.

משרד הספורט לא פעל ליישום הוראות חוק הספורט הקובעות שתקנות של התאחדויות ספורט ואיגודי ספורט יכולו הוראות בעניין מתן הזדמנויות שווה לפועלות נשים בספורט.

דו"ח מבקר המדינה משנת 2007 בנושא הוועד האולימפי בישראל העלה, בין היתר, כי בספטמבר 2006 נכללו רק שתי נשים בהנהלת הוועד האולימפי, שמנתה 31 חברים. מעקב שעשה משרד מבקר המדינה במאי 2011 במסגרת הביקורת הנווכחית העלה כי לא חל שינוי בעניין ייצוג נשים בהנהלת הוועד האולימפי.

המועצה לספורט נשים לא השתמשה ذי הצורך בתקשות הכתובה והאלקטرونית לצורך שינוי עמדות לפמי ספורט נשים, על אף חשיבות השימוש בערוץ האמור להשגת יעד מרכזי זה של הפרויקט, וגם לא פעולה בהתאם ליעדים ולתחומי הפעולה המצוומאים שהגדירה בעניין זה במשך השנים.

התקציב העיקרי לkiem הפרויקט (תקציב המועצה להסדר ההימורים בסך 80 מיליון ש"ח שייפרסו על פני שנתיים לפחות), יועד רק למטרת מרכזית אחת של הפרויקט: הגדלת מספר הקבוצות של ספורט נשים והגדלת מספר הספורטאיות. היעדים המרכזיים האחרים של הפרויקט - שינוי עמדות לפמי ספורט נשים וקידום מנהיגות נשים - לא תוקצבו במישרין. רק ביינואר 2012, לאחר סיום הביקורת בנושא, החליטה הממשלה, ביזמת המשרד, להתיר למועצה לספורט נשים להקצתו לפרויקט בכל שנה 5 מיליון שקל מהתקציב המועצה להסדר ההימורים, לשם השגת היעדים המרכזיים האחרים.

עד סוף שנת 2010 נצלה המועצה לספורט נשים רק שני שליש מהתקציב שלפי הערכות משרד הספורט צפוי היה שת鹹ל משנת 2007.

המועצה לשפורט נשים עמדה באופן חלקי בלבד בהוראה שנקבעה בהחלטת הממשלה ולפיה עלייה להגיש דוח שנתי על פעילותה לשרת הספורט וליו"ר הוועדה למשך האישה של הכנסת - בשנת 2007 לא הגישה המועצה לשרת הספורט דוח כאמור אותה שנה, ובמקרים להגיש דוחות נפרדים לשנים 2008 ו-2009, היא הגישה דוח מאוחד לשתי השנים. את הדוחות ליו"ר הוועדה למשך האישה לשנים 2007-2010 לא הגישה המועצה כלל.

המועצה לשפורט נשים לא גיבשה את כל תוכניות הפעולה הרב-שנתיות שהוטל עליה לבש על פי החלטת הממשלה.

חלק מתוכניות העבודה השנתיות של איגודי ספורט והתאחדויות ספורט שהם הגישו למועצה לצורך תקציבים אושרו באיחור, לאחר שהחלה שנת העבודה שלהם, ומקטצת האישורים שקיבלו מהמועצה ניתנו לפרקי זמן של חצי שנה בלבד.

היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט במכון וינגייט לא העסיקה במסגרת כוח האדם הקבוע שלה כמה בעלי תפקידים מרכזיים בפרויקט לרבות מנהלת פרויקט (בפרק זמן מסוים), אף שהייה עלייה להעסקם לפי תנאי המכרז מרץ 2010 שבו זכה מכון וינגייט. באירוע התפקידים האמורים יש כדי לפגוע בתפקוד היחידה ובהשגת יעדי הפרויקט באופן מיטבי.

תפקוד המועצה לשפורט נשים

משרד הספורט לא אישר את בקשת המועצה להכנת תקנון כמתחייב מ בהחלטת הממשלה.

בשנים 2007 ו-2008 היה מספר התוכניות המועצה קטן מהנדרש בהחלטת הממשלה. נוכחות חברי המועצה בישיבות המועצה בכל שנות פעילותה הייתה חיליקת בלבד, דבר אשר יש בו כדי לפגוע בתפקודת התקנון וביכולתה למלא את תפקידיה. מלהבים שה提כוונו משרד הספורט והמועצה לנ��וט למניעת הידרויות חריגים מדויוני המועצה לא יצאו לפועל.

פיקוח משרד הספורט על הפרויקט

חלק ניכר מיידי תכנית העבודה של משרד הספורט לשנת 2010 בתחום הפרויקט לקידום ספורט נשים לא הושגו או הושגו באופן חלקי בלבד. עניין חלק מהיעדים לא צוינו מודיעים כמותיים לביצועם, וכך לא ניתן להעריך על סמך דוח הביצוע אם הם הושגו.

התקרויות

המועצה לשפורט נשים אינה ישות משפטית, ולכן מכון וינגייט (הקבלן המבצע של הפרויקט), הוא שחותם על הסכמים שהמועצה יוזמת עם ספקי שירות שונים ועם יועצים ועובדים שיועסקו בפרויקט. התקשרות של המכון עבור המועצה עם תכנית טלוייזיה מסויימת או שורה על ידי המועצה שלא על פי סדרי טיפול ובחינה נאותים, וההחלטה על ביצוע ההתקשרות לא הובאה לידיут משרד הספורט ולאישרו

כמתחיכיב מהמכרז משנת 2010. גם ההתקשרויות של המכון עבור המועצה עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים לפרסום הפROYיקט לא נבחנו בידי משרד הספורט לפניהם ביצוען - אמנים הנהלת משרד הספורט הייתה ערה לפעולות המשותפות המתווכנת של המועצה עם ערוצים אלה, ואולם המכון לא הביא כנדרש לאיישור הגורמים המקצועיים במשרד את ההתקשרויות שבוצעו בפועל.

מליאת המועצה לא קיימה דיון ממצאה לקביעת סדרי הבדיקה והאישור לגבי ההתקשרויות עם תכנית הטלוויזיה האמורה עם ערוצי הספורט והילדים בטלוויזיה.

ההתקשרות עם ערוץ הספורט והארכטה לא נעשו באופן תקין: לא קיומם הליך תחרותי מסודר לקבלת הצעות; הפניה למציעים השונים לא בוצעה באותו מועד ולא פורטו בה אמות המידה לבחירת ההצעה המעודפת; ההצעות התייחסו לסוגי שירותים שונים במהותם והוגשו על ידי המציעים במועדים שונים, חלון זמן רב קודם לקבלת הצעתו של ערוץ הספורט. לפניה שהארכטה התקשרות עם הערוץ לא בדקה המועצה את המועלות של ההתקשרות הקודמת עמו ואת תרומתה לkiemdom מטרות הפROYיקט.

הועלו ליקויים בתהליך בחירת היועצת המלווה את הפROYיקט שיש בהם כדי לפחות בשוויון ההזדמנויות של המועמדים הנוספים לתפקיד: יי"ר המועצה, אשר שימשה גם יי"ר ועדת המכרז לתפקיד, לא הצירה על זיקתה ליועצת ועל הিירחות מוקדמות עמה; ואחת החברות בועדת המכרז - מנהלת הכספיים של המכון - רשותה את היועצת המלווה כמליצה זמן קצר לפני כן במסגרות המכרז שבו בחר משרד הספורט את המכון להפעלת הפROYיקט.

המכון בחר את המועמדת לתפקיד המנהלת המקצועית של הפROYיקט שלא שנבדקו והוצעו למועצה הצעות של מועמדים נוספים לאיוש המשרה, ומכאן שלא התקיימו הליך תחרותי והוגן של בחירה בין כמה מציעים כדי לוודא שייבחר לתפקיד המועמד המתאים ביותר.

בינוי 2009 התקשר מכון וינגייט עם יועץ שיווק חיצוני (להלן - יועץ השיווק) לשם מתן שירותים למועצה; תפקיד זה לא כלל במסגרת המבנה הארגוני של הפROYיקט. להתקשרות לא קדם פרסום של המכון לקבלת הצעות לתפקיד, ובפועל השווה המכון את הצעת יועץ השיווק להצעות שהגישו, במשך כמה שנים, חברות פרסום ואנשי שיווק שונים לממן סוגים שונים של שירותים שיווק נדרושים למועצה; לא התקיימים הליך מסודר להגשת ההצעות השונות, ההצעות לא נבחנו על פי אמות מידת שנקבעו מראש, וכל הצעה נדונה בנפרד ובפרק זמן אחר.

יי"ר המועצה והמכון אישרו לתשלום חשבוניות שהגיש יועץ השיווק אף שהן לא היו על שמו אלא על שם אביו ולעתים לא כללו פרטים מותווים, למשל בחילון לא צוין לאילו חודשים הן מתיחסות וכמה שעות עבד היועץ בכל חודש. החשבונית שהגיש היועץ לשנת 2010 ושולמה כללה תשלום עבור חודשים שחרגו מתקופת ההתקשרות שנקבעה בהסכם שהיא במועד הביקורת בידי המכון.

מתן מענקים על ידי המועצה לספורט נשים

יי"ר המועצה לספורט נשים הנחתה בדצמבר 2010 את מכון וינגייט להעביר לכל אחת מנבחרות הנשים של ישראל בצדROSOL ובצדRosen מענק בסך 50,000 ש"ח, וזאת לדבריה בהתאם להחלטת המועצה. אולם בבדיקה נמצא כי מליאת המועצה לא

החליטה לתת את המענקים האמורים, וכי בהתאם לתקציב הפרויקט ולאמות המידה שנקבעו לביצועו לא יכולה המועצה לאשר מטען מענקים אלה.

מטען המענקים לא הובא לאישור כנדרש לפני הגורמים המקצועיים הדרלונטיים במשרד הספורט, ולדעת משרד הספורט פעולות שביצעו מכון וינגייט וי"ר המועצה בשנים 2008 ו-2009 לייצור יתרות תקציביות שמהן מומנו, בין היתר, מענקים אלה, לא היו תקיןות.

יו"ר המועצה - מסירת הودעות על זיקות והליכי מינוי

לי"ר המועצה וליו"ץ השיווק שללה החזקות בחברה שיש לה מנויות בחברה אחרת שבה הם משמשים כמנהלים, ומכאן שהתקיימה זיקה עסקית ביניהם. לחברה שהם משמשים בה כמנהלים קשרים עסקיים עם ערוץ הספורט שעמו התקשרה המועצה.

יו"ר המועצה הייתה מעורבת בחברת יו"ץ השיווק, על אף זיקתה העסקית אליו. בפרופוטוקול של מלאת המועצה לא תועד שם דיווח של יו"ר המועצה על זיקתה לעוזץ השיווק ושום הודעה שמסרה יו"ר המועצה בעניין זה לבן גורם אחר במועצה או מחוץ לה.

בשאלון שmailto: שמילאה יו"ר המועצה במאי 2009, לקריאת תקופת כהונתה השנייה, היא לא מילאה כנדרש את שם השר שהיא בעלת זיקה אישית אליו, את סוג הקשר עמו ואת מועד תחילת הקשר וסומו. היועצת המשפטית של משרד הספורט לא הנחתה את יו"ר המועצה להשלים פרטים מהותיים אלה בשאלון.

יו"ר המועצה לא דיווחה כנדרש, במסגרת השאלון שמילאה, על החזקות שהיו לה (במיוחד או בעקביפין) בחברות פרטיות או ציבוריות שבгинן הייתה לה השפעה על זכויות הצבעה וזכויות מינוי בחברות אלה ועל שותפותה בחברות פרטיות.

סיכום והמלצות

ספורט הוא אמצעי שיכולקדם שווין מגדרי ולתרום לרביותן ולרווחתן של נשים, להעצים את הערכתן העצמית, לסייע לקידום מעמדן ולהשתלבותן בחברה, לעורר נורמות מוגדריות וסטראוטיפים, וכן יש בו כדי לקדם מנהיגות והישגים. המלצות ועדת קונסטנטיני, יעדיה "התכנית הלאומית לספורט נשים בישראל 2005-2012", החלטת הממשלה בדבר הקמת המועצה לספורט נשים ובדבר תפkidיה, החלטת המועצה להסדיר ההימורים ומשרד הספורט בדבר תקציב הפרויקט לקידום ספורט נשים, חוק הספורט - כל אלה אמורים היו לספק תשתיות נאותה לשינויי מהותי במצבו של ספורט נשים בארץ על הבסיס החדשניים ולשמש הזדמנויות ראייה להצלחת הפרויקט.

ממצאי בדיקתו של משרד מבחן המדינה עולה כי בשנים ש עברו מאז התקבלה החלטת הממשלה מרץ 2005 בעניין הקמת המועצה לספורט נשים לא פעל משרד הספורט בנחרצות ובמרץ הדروسים ליישום מיטבי של ההחלטה ולהשגת יעדיה הפרויקט לקידום ספורט נשים; בפועל חל עיכוב ניכר בתחילת הפעולות לביצוע הפרויקט, ובראשון - הקמת המועצה והתקשרות עם הקבלן המבצע של הפרויקט (מכון וינגייט). גם לאחר שהמשרד נקט את הפעולות הדרישות הוא עשה זאת באופן

מוגבל ומצוצט, לא פיקח בנדרש על המועצה לספורט נשים ועל פעולותיה להשגת היעדים שנקבעו בתכנית הלאומית לספורט נשים ובהחלטת הממשלה ולא فعل לכך שהמועצהتطל באופן יסודי ומקייף בגורמים שעיבבו במשך שנים פיתוח וקידום ממשי של הנושא.

משרד הספורט גם לא פיקח בנדרש על התקשרויות לקבלת שירות ולהעסקת עובדים שביצע מפעיל הפרויקט שזכה במכרז - מכון וינגייט - עבור המועצה לספורט נשים ועל פי הכוונתה; המשרד לא דרש במסגרת המכרזים למתן שירותים לפרויקט שככל ההתקשרויות האלה יבוצעו באמצעות הליך תחרותי של בחינות כמה הצעות. גם המכון לא הקפיד לקיים הליכים תחרותיים כאמור, שלא לפי עיקרי הnorms של המשפט הציבורי בתחום דין המכירות, למורות היוטו גור בעל מאפיינים ציבוריים, המקבל תמיכה כספית מהמדינה ונציגי המדינה משתתפים בהנהלו, ולגבי התקשרויות מסוימות אף התעורר חשש לניגוד עניינים בפועלותיו.

לדעת משרד מבקר המדינה, על משרד הספורט לעקוב בתשומת לב רבת יותר אחר פעולות המועצה לספורט נשים ופעולות היחידה המקצועית לkidoms נשים בספורט שמנפיעיל מכון וינגייט ולודא שהוא מתבצעת כראוי ומכוונת להשגת כל היעדים של הפרויקט שצינו בהחלטת הממשלה ובתכנית הלאומית לספורט נשים. כמו כן על המשרד לעקוב בקפידה אחר מספר התוכניות השנתיות של המועצה ואחר נוכחות החברים בישיבותה; עליו גם לפעול בהקדם לתיקנות תקנון שיסדר את אופן תפקודה של המועצה, לכלול בתוכניות העבודה השנתיות שלו יעדים בתחום קידומו של ספורט נשים, לעקב אחר אופן קידומם של היעדים ולפעול להשגתם.

על המועצה לספורט נשים ומשרד הספורט לשמש באופן אפקטיבי ויעיל בתקציב שהוקצתה לkidoms מטרות הפרויקט; על מכון וינגייט והמועצה להקפיד שהתקשרויות עבור המועצה לקבלת שירות ולהעסקת עובדים ויועצים יבוצעו באמצעות הליך בחירה תחרותי שבמסגרתו ייבחנו כמה הצעות ועל פי כלל מינהל תקין, ולקבל את אישור משרד הספורט, בנדרש במכרז, להתקשרויות אלה. על המועצה ומשרד הספורט לוודא באופן שוטף את עדכניות מסד הנתונים המשותף שלהם בעניין פרמטרים שונים בספורט נשים ולבדוק מפעם לפעם את האפקטיביות של פעולותיהם בתחום עידוד השתתפותן של נשים בפעילויות ספורט. על משרד הספורט להמשיך לעקב באופן שוטף אחר הנעשה באיגודי ספורט ובהתאחדויות ספורט כדי לוודא שיש ייצוג הולם של נשים בהנחיותיהם ולהפחית את תמיcitno באלה שאינם עומדים בתנאים שנקבעו בעניין זה ב מבחני התמיכה.

יש לציין כי בעקבות פעילות המועצה חל גידול במספר הספורטאיות וקבוצות הנשים ברוב ענפי הספורט; כמו כן הושגו כמה הישגים בין-לאומיים של ספורטאיות וקבוצות נשים אחדות בענפי ספורט מסוימים; עם זאת יש לחת את הדעת על העובדה ששיעור הנשים מקרב כל הספורטאים נותר נמוך.

noch הליקויים שהולו ב ביקורת זו ב ניגע ל "יר המועצה, גב' חנה גרטלר, יש מקוםushman הספורט יבחן את הממצאים בנושא, יפיק את הלקחים הדורשים וינקוט את הצעדים שתיחסיבו מכך.

יש לברך על היזמה של שרota התרבות והספורט, גב' לימור לבנת, להקים את המועצה ולהביא להקצת התקציב הייעודי לפרויקט חשוב זה של עידוד ספורט נשים. לנוכח העובדה שבמועד סיום הביקורת עומדת להסתiens התקופה שعليה חלה "התכנית הלאומית לספורט נשים בישראל 2005-2012", שבהתבסס עליה הוגדרו יודי המועצה

ונקבעו תפקידיה, יש מקום שמושרד הספורט ייזום תכנית רב-שנתית חדשה שתקבע יעדים מעודכנים של הפרויקט לקידום ספורט נשים לאחר שנת 2012. ראוי שתכנית זו תתבסס על נתונים עדכניים ומדויקים ככל הנិtan לגבי המצב הקיים בתחום ספורט נשים בארץ ותקבע יעדים מדידים לקידומו וכן לוחות זמנים, בטוחה הקצר והארוך, להשגתם.

המצאים המפורטים בדוח ביקורת זה לגבי鄙'ו הפרויקט מלמדים כאמור כי טרם הושג חלק מהיעדים המרוצפים לשימוש הווקט הפרויקט לקידום ספורט נשים. עוד הם מלמדים כי על משרד הספורט להסדיר את פעולותיהם ואופן תפקודם של מינהל הספורט, המועצה לספורט נשים ומכוון וינגייט בעניינו של פרויקט חשוב זה ולתקן את הליקויים שהועלו בדוח ביקורת זה, כדי שייעדיו יושגו באופן המיטב.

מבוא

הספרות הבין-לאומית מונה יתרונות רבים לעיסוק של נשים בוגרות, נערות וילדים (להלן - נשים) בספורט, ובכלל זה תרומה לבראותן ולחוותן, העצמתן, שיפור הערכת העצמית וסיווג לאינטגרציה החברתית שלהן, הפרצת נורמות מגדריות וסטריאוטיפים, קידום שוויון מגדרי ועידוד מניגות והישגיות בקרב נשים.

באמנת האו"ם מדצמבר 1979 בדבר ביטול האפליה נגד נשים נקבע, בין היתר, כי המדינות החותמות עליה מתחייבות לתת שוויון הזדמנויות לנשים בכל הנוגע להשתתפות פעילה בספורט ובתחום החינוך הגוףני. מדינת ישראל אמנה זו בנובמבר 1991 בתוספת הסתייגות מכמה סעיפים הקשורים לענייני דת³.

נושא השתתפות נשים בספורט בארץ קיבל בעבר鄙'ו בדוחות ועדות ציבוריות ובחיקקה:

1. ועדות ציבוריות שבדקו את מצב הנשים בספורט בארץ ציינו את חוסר השוויון המגדרי שקיים בתחום זה:

(א) ועדת מליניאק לבדיקת מצב הספורט בישראל (להלן - ועדת מליניאק) כתבה בדוח מאוגוסט 1993, בין היתר, כי:

"מתוך אוכלוסיית ישראל, 51% הן נשים, אולם מכל העובדים בספורט חלון של הנשים הוא רק 25% [וכי] בכלל שהספורט תחרותי יותר, מספר הנשים הפעילות בו יורד"⁴. (ההדרישה אינה במקורו).

הוועדה המליצה להקים יחידה עצמאית לספורט נשים במינהל הספורט שבסמשרד החינוך, התרבות והספורט⁵ (להלן - משרד הספורט). יחידה זו אכן הוקמה והוא פועלת במסדר הספורט.

(ב) בדוח מרץ 1998 שכבהה ועדת בראשות השופט (בדימוס) דב לוי, שהוקמה לצורך בדיקת מבנהו ודרך פעולתו של הספורט בישראל (להלן - ועדת לוי), נאמר, בין היתר, כי:

³ כתבי אמנה 1035, כרך 31-3. אמנה בדבר ביטול אפליה נגד נשים לצורותיה.

⁴ מליניאק אריה, דין וחובן הוועדה לפורמה במבנה מערכת הספורט בישראל (אוגוסט 1993).

⁵ במסגרת הקמת הממשלה ה-31 בשנת 2006 הופרדו תקי' התרבות והספורט מתיק' החינוך והועברו לממשרד המדע והטכנולוגיה. במסגרת הקמת הממשלה ה-32 בשנת 2009 הועברו הסמכויות בתחום התרבות והספורט ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד חדש - משרד התרבות והספורט.

"תרבות הספורט מהוותה בעולם המודרני חלק נכבד ומשמעותי בתרבותו של עם. מעמד האשה בספורט משיקף, לא אחת את מעמדה בחברה. ככל שהחברה מטפחת שוויון הזרדמנויות, ככל שהיא פלורליסטית ולבירלית יותר, כן זוכה בה האשה למעמדה הרצוי. מהעדריות שהובאו בפנינו למדנו, על מקרים ובין בהם פסporterטיות הופלו לרעה בהשוואה לספורטאים, על גורמים החוסמים פיתוח ספורט נשים ועל ייצוג בלתי הולם של שנים כבודה ובנהלות איגודים^[6], התאזרחות וכד'. קידום ופיתוח נשים בספורט נראה לנו טבעי והכרחי אם בראצוננו להשתתית תרבות הספורט והפעילות הגופנית על ערכיהם חברתיים נאים. השתתפותן של הנשים צריכה למצוות איפוא את ביטוייה ככל הניתן בכל תחומי הספורט ובכל התקידים"^[7] (ההדגשה אינה במקור).

ועדת לון המליצה בדו"ח, בין היתר, כי "מוסדות וארגוני ספורט יקפידו, שבתקנוןיהם יבואו לכלל ביטוי ה拄וך במתן שוויון הזרדמנויות ובמיוזי הפוטנציאלי ההישגי של נשים בספורט" יקפידו שלשים ייצוג הולם בהנגולותיהם. כמו כן המליצה הוועדה כי "רשות הספורט והחינוך הגוף[8]" תעודד פיתוח וטיפוח תוכניות מיוחדות לקידום והגדלת היצוע הפעילות לילדיות ולנערות בספורט..."; כי "המועצה העליונה"^[9] לසפורט בישראל תפעל למען הקשר מתנות נשים בספורט" וכי "אמצעי התקשרות האלקטרונית והכתבה, יפלו על מנת להגדיל באופן משמעותי משמעותי את החשיפה של נשים בספורט"^[10].

2. בתיקון משנה התשס"ד לחוק הספורט, התשמ"ח-1988 (להלן - חוק הספורט), נקבע בין היתר כי בקרוב העובדים והנהלה של גופי ספורט המקבילים תמכה לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן - חוק יסודות התקציב), "היה ייצוג הולם לנשים בסוגי המשרות השונות. בחוק נקבע כי על גופי ספורט לדוח אחת לשנה לוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת על ביצוע הוראה זו. עוד נקבע בחוק הספורט כי התאחדות או איגוד יקבעו תקנונים שיידירו את ניהול התקין של הענף או של ענפי הספורט שהם מוכרים, וכי בתקנונים אלה יקבעו הוראות בעניין מתן הזרדמנויות שווה פעילות נשים בספורט.

להלן יפורטו החלטות והמלצות של גופים שונים בעניין קידום ספורט נשים וכן פעולות שונות שבוצעו בעניין זה:

1. באוגוסט 2004 מינתה שרת החינוך, התרבות והספורט דאז, גב' לימור לבנת (להלן - שר הספורט או השרה), ועדת מייעצת לעניין קידום נשים בספורט (להלן - ועדת קונסטנטיני או הוועדה). בדוח הוועדה מפברואר 2005 צוין, בין היתר, כי הרקע להקמתה היה "התוכנית הלאומית לקידום ופיתוח פעולות נשים בספורט שניהלה הספורט החל בגלובישן^[11] ודו"ח הוועדה הציבורית... לשינוי אמות המידה לחולוקת כספי המועצה לתקציב 2004, אשר גרטס כי, בראוי מיעוט מספרן של ספורטאיות פעילות ביחס לספורטאים, קיים צורך לפתח, בצד הפעילות הקיימת, תשתיות (ובמיוחד הון אנושי) של ספורט נשים ונערות שיהיו בסיס מקצועי מתאים לפיתוחו של ספורט הנשים על

6	איגוד כלול אגודות ספורט שבכל אחת מהן כמה קבוצות הנחלקות לפי גיל המשתתפים בהן.
7	دب לון, ועדת השופט (בדימוס) לון לבדיקת מבנה ודרך פעולה של הספורט בישראל, דוח סיכום, .45, עמ' (1998)
8	בשנת 2000 עברה רשות הספורט והחינוך הגוף למיניהו למשרד החינוך התרבות והספורט, ומזה היא נקראת מינהל הספורט.
9	ועדת לון המליצה להקים מועצה לאומי לספורט, שתהיה הגוף העיקרי המוסמך להთווות מדיניות, להציג דרכי פעולה, לקבוע סדרי עדיפותם בפיתוח ענפי ספורט, לטפל בಗיס משאים ספורטיבים ולקדם את עצמאותם של האיגודים בהתאחדויות הספורט.
10	לענין יישום המלצות ועדת לון וועדת מליניאק ואו מזכיר המדינה, דוח שניתי 56 (2006), עמ' 623-624.
11	בעניין תכנית זו, המלצתה ויידעה, ראו להלן עמ' 1490.

ענפיו השונים. בהתאם, בכתב המינוי נתקשה הוועדה להמליץ על דרכי פעולה ליישום התוכנית הלאומית, ובזה מתמקד דוח זה¹².

עוד כתבה הוועדה בדוח שהגישה: "מצבן העוגם של הנשים בספרות הינו פעול יוצא של שני כשלים עיקריים: האחד, אי-שוויון מתחמץ בין המינים בהקצת משאבים בספרות אשר הוביל באופן ישיר למיעוט מספק של ספרטאותיות ילדות, נערות ונשים; השני, העדר רצון, חזון ותכנון מסודר ומוקף לקידום פעילות של נשים בספרות כמו גם בקרה ופיקוח לקויים על השימוש שנעשה בתחוםים המזוהים לפחות נשים בספרות".

הוועדה ציינה בדוח ארבע המלצות עיקריות: להקים מועצה לאומית לקידום נשים בספרות (ופירטה את תפוקידה); להקים יחידה ביצועית שתהיה אחראית ליישום היעדים שתגבש המועצה הלאומית לקידום נשים בספרות; לדאוג לתקציבים ייעודיים לפיתוח תשתיות בספרות ילדות, נערות ונשים; לדאוג לקידום נשים בספרות באמצעות חינוך ושינוי עמדות.

הוועדה ציינה בדוח כי הקמת מועצה לאומית לקידום נשים בספרות, כאמור בהמלצתה, היא תנאי הכרחי להשגת המטרה; אולם חווינו להקים גם גוף "SHIPUL בצוות אקטיבית ואופרטיבית ליישום, הלכה למעשה, של המטרות והיעדים שתקבע המועצה לקידום ספרות נשים כמו גם יפקח על השימוש שנעשה בתחוםים שייעדו למטרות אלה".

2. בדצמבר 2004 החליטה המועצה להסדיר ההימורים בספרות (להלן - המועצה להסדר ההימורים), בהמלצת שרת הספרות, להקציב לפROYKT לאומי לקידום ספרות נשים סכום של 80 מיליון שח שייפרסו על פניה שנה שנים לפחות. המועצה להסדר ההימורים קבעה בהחלטתה כי "כל התשלומים יעשו על ידי המועצה על פי ביצוע ובפועל וכונגד המציאות האישורים המתואימים". בספטמבר 2007 אישר משרד המשפטים אמות מידיה שלפיהן יחולקו הקצבות המועצה להסדר ההימורים לקידום ספרות נשים לאיגודי ספרות והתאחדות ספרות.

3. מינהל הספרות שבמשרד הספרות (להלן - מינהל הספרות) מסייע בקידום הספרות על ידי מתן הקצבות לרשותות המקומיות ומתן תמכות להתחדויות, לאיגודים ולאגודות ספרות, ובפיתוח הספרות על כל ענפיו ורמותיו (ספרות עממי, קהילתי, תחרותי והישגי). כמו כן עוסק המינהל בקביעת אמות מידיה לתמיכה בגופי ספרות וברשותות מקומיות והפעלתן ונוביל מהלכי תאים בין גופי הממשלה, גופי ספרות, רשותות מקומיות ובaille עניין שונים בתחום הספרות. במינהל הספרות פועלות מחלקה לספרות נשים. המינהל אחראי, בין היתר, לתזקיף תפוקדו, לפועל לקידום ספרות נשים בישראל ולפקח על האופן שבו הגורמים הנוגעים בדבר יבצעו את הפרויקט.

בפברואר 2005 הגישה המחלקה לספרות נשים במינהל הספרות לשרת הספרות את "התוכנית הלאומית לספרות נשים בישראל 2005-2012" (להלן - התוכנית הלאומית לספרות נשים או התוכנית). בתוכנית הוצבו שלוש מטרות-על: (א) הקמת תשתיות אינטגרטיבית בספרות בפריסת ארצית (הגדלת מספר הספרטאותיות וקובוצות הנשים); (ב) קידום מנחות נשים בספרות (אמנות וחברות בארגוני הספרות במדינה); (ג) שינוי עמדות ביחס לספרות נשים (להלן - היעדים המרכזיים של הפרויקט). התוכנית כללה, בין היתר, נתונים ויעדים חמוצים לגבי פרמטרים שונים בספרות נשים ובכלל זה עניין גידול במספר הספרטאותיות¹³.

¹² משרד מבחן המדינה מצין כי משרד הספרות הודיע לו כי אין בידיו כתב המינוי של הוועדה.

¹³ משרד הספרות הסביר למשרד מבחן המדינה במאי 2011, כי אמות המידה שלפיהן חושבו בתוכנית הלאומית לספרות נשים הנתונים בעניין מספר הספרטאותיות שונים בשנים שלאחר מכן. עקב לכך לא ניתן היה להשוות בין הנתונים והיעדים לגבי מספר הספרטאות ש奏נו בתוכנית ובין הנתונים שרוכזו בעניין זה בשנים שלאחר מכן.

4. במרץ 2005, בעקבות המלצות דוח ועדת קונסטיטוצייני והגשת התכנית הלאומית לספורט נשים, התקבלה החלטת ממשלה 3416 ולפיה שרת הספורט הוסמכה להקים מועצה ציבורית לkiemom ספורט נשים בישראל ליד משרד הספורט (להלן - ההחלטה הממשלה או ההחלטה הממשלה מרץ 2005).

בהחלטה הממשלה נאמר, בין היתר, כי תפקידי המועצה הם ככלולן:

"לשמש גוף מייצג לממשלה, למשרד החינוך והתרבות והספורט ולשרה בכל הנוגע לkiemom ופיתוח ספורט יולדות, נערות ונשים בישראל... ובכלל זה ליעוץ לשורה בכל הנוגע לקביעת אמות מידה לתמיכת בספורט נשים, לפי סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985".¹⁴

עוד נקבע בההחלטה הממשלה כי על המועצה לפעול לkiemom מדיניות לפיתוח ספורט הנשים בישראל, לרבות פיתוח ענפי הספורט האולימפיים; לגיבש תכניות פעולה רב-שנתיים לצורכי תשתיית ורבה לפועלות ספורט נשים ולkiemom ספורט היגי, במוגדרת גופי הספורט, מוסדות החינוך, הגורמים המשלתיים והרשויות המקומיות ולkiemim מעקב ובקרה לגבי יישום תכניות אלה; לגיבש המלצות לפיתוח מנהיגות לספורט הנשים בישראל; לפחות לשינוי עמדות בקרב הציבור בישראל בכל הנוגע לספורט הנשים; לפחות לקידום הצעה בתחומי פעילותה של המועצה, לרבות שינוי החוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967, וליעוץ למשרדי הממשלה הרלוונטיים בנושא דרכי אכיפה של חוקים אלה, כדי לעודד מתן הזדמנויות שווה לפעליתן של נשים בענפי הספורט השונים (להלן - תפקידי המועצה על פי ההחלטה הממשלה). כמו כן נקבע בההחלטה הממשלה כי יהיו במועדם 15 חברים שימנו על פי כישוריהם, ניסיונם וכן תפקידים או תפקידים בתחומי פעילותה של המועצה. תוקף מינוי חברי המועצה יהיה שלוש שנים, והשרה רשאית להאריכו בשלוש שנים נוספות.

על פי ההחלטה, המועצה תחכム לפחות שモונה פעמיים בשנה ותמסור דוח שנתי על פעולתה ופעולות ועדרותיה לשרה ולוי"ר הוועדה לטעם האישה בכנסת. כמו כן נקבע בההחלטה כי המועצה תקבע תקנון לפעולתה והשרה תחולט אם לאשרו, ובמידת הצורך תקבע גם נוהלי עבודה לפעולתה ופעולות ועדרותיה. פעילותה המינהלית של המועצה תמומן מתקציב משרד החינוך, התרבות והספורט.

בהתאם להחלטת הממשלה, ביוני 2006 מונתה והחללה לפעול מועצה ציבורית לkiemom ספורט נשים בישראל (להלן - המועצה לספורט נשים), ומאו עומדת בראשה גב' חנה גרטלר (להלן - יו"ר המועצה).

5. בפברואר 2007, כשנתיים לאחר ההחלטה הממשלה וכשモונה חדשים לאחר ההחלטה פעילות המועצה, פרסם משרד הספורט מכון למתן "שירותי יעוץ לתוכניות שונות [של המועצה] לkiemom קבוצות נשים ובחרות נשים העוסקות בספורט". מכון זה מכון וינגייט לחינוך גופני ולספורט (להלן - המכון או מכון וינגייט או הקבלן), והסכם עמו בנושא נחמת רק ביוני 2007.

מתוקף זכייתו במכון מפעיל המכון את יחידת המטה של המועצה - היחידה המקצועית לkiemom נשים בספורט (להלן - היחידה המקצועית לkiemom נשים בספורט, או היחידה המקצועית, או יחידת המטה), שתפקידה לסייע את היעדים של המועצה לספורט נשים, בהתאם למדיניות השירה ולאישור משרד הספורט. תפקידי היחידה המקצועית הם: לחתור להשגת מטרות המועצה לספורט לנשים באמצעות פעולות של חינוך, שיווק, שינוי עמדות, פיתוח מנהיגות, אכיפה, שיתופי פעולה ומלגות; להעניק את הפעולות והתנאים הנדרשים בשטח לימוש יערם המועצה לספורט נשים; לגיבש בשיתוף איגודי הספורט והთאחדויות הספורט תכניות ארכות טוויה לkiemom נשים בספורט; להמליץ

14 סעיף זה עוסק בתמיכה במוסד ציבור שאינו ממוסדות המדינה, הפועל למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רוחה, בריאות, ספורט וכו'.

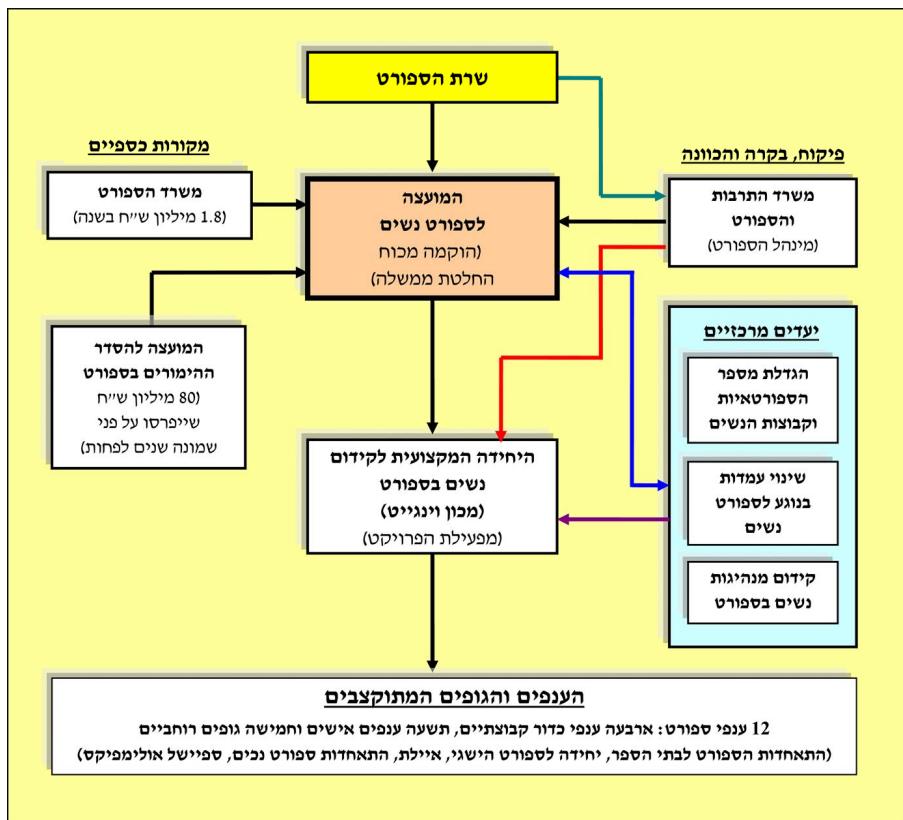
על סדרי עדיפויות לחולקת כספי המועצה להסדר ההימורים ותקצבי המדינה המיעודים לקידום נשים בספורט; לkiem מנגנון מעקב ובקרה כדי לוודא ש גופי הספורט ממשים את חנויותיהם ומעבירים את הכספי למטרות שלשמן הם נועד. בשנת 2010, לאחר תום תקופת התקשרותה הראשונה, זכה המכון במכרז נוסף שהוציא משרד הספורט ל'הפעלת יחידת הלאמית [המקצועית] לספורט נשים'.

6. המימון לפועלות המועצה לספורט נשים הוא כאמור כלהלן: (א) הקצבות המועצה להסדר ההימורים (כ- 80 מיליון ש"ח שייפרתו על פני שמנה שנים לפחות) המיעודות לצוות השתיות בלבד (הגדלת מספר הספורטאיות בענפים האישיים והגדלת מספר הקבוצות בענפי הספורט הקבוצתי; להלן - הגדלת מספר הספורטאיות והקבוצות) ונתנות לאיגודי ספורט והתאחדות ספורט ולאגודות החברות בהם; (ב) בהתאם להחלטת הממשלה, משרד הספורט נושא כאמור בהזאות על פעילותות מינהליות ואחרות של יחידת המתה של המועצה לספורט נשים ומתקצב אותה בסכום של 1.8 מיליון ש"ח לשנה.

7. בשנת 2011 תמכה המועצה לספורט נשים ב-13 איגודי ספורט והתאחדות ספורט בענפי הספורט الآלה: ארבעה ענפי כדור קבוצתיים¹⁵ ותשעה ענפים אישיים¹⁶ ובאגודות בהתאם לתפקידים, בהתאם לאמות המידה שפורסמו; וכן בחמשה "גופי רוחב"¹⁷ בשיעורי הבאים (מסקן תקציב תמיכתה בספורט הנשים): 10% להתחדשות ספורט בתி הספר, 5% ליחידה לספורט夷¹⁸, 3% להתחדשות ספורט נכים, 1% לסייע אלימפיקט¹⁹ ו- 4% לאילת²⁰. הפעולות שביצעו משרד הספורט והמועצה לקידום ספורט נשים יכונו בدور זה "פרויקט קידום ספורט הנשים" או "הפרויקט".

8. להלן תרשימים המתאר את המבנה הארגוני של הפרויקט לקידום ספורט נשים, את קשיי הגומלין שלו, את מקורותיו הכספיים, את יעדיו המרכזיים, את הענפים והגופים המתווכים במוסגרתו, את הפיקוח והביקורת על הפרויקט ואת אופן הכוונתו:

<p>15 שיט, ג'יז, שחיה (لרכבות אמנותית), טקוונדו, התעמלות (لרכבות אמנותית), אתלטיקה, טניס, טניס, שולחן (משנת 2008), טרייאתлон (משנת 2010).</p> <p>16 גופים העוסקים בכמה ענפי ספורט.</p> <p>17 גופי משותף למנהל הספורט ולמועד האולימפי בישראל.</p> <p>18 ספורטאים הסובלים מגבלות פיזיות או מוגבלות קשה.</p> <p>19 גופי המאגד ענפי ספורט שאינם אולימפיים.</p> <p>20</p>	<p>כדורגל, כדורסל, כדורעף וכדוריד.</p> <p>15 שיט, ג'יז, שחיה (לרכבות אמנותית), טקוונדו, התעמלות (לרכבות אמנותית), אתלטיקה, טניס, טניס, שולחן (משנת 2008), טרייאתлон (משנת 2010).</p> <p>16 גופים העוסקים בכמה ענפי ספורט.</p> <p>17 גופי משותף למנהל הספורט ולמועד האולימפי בישראל.</p> <p>18 ספורטאים הסובלים מגבלות פיזיות או מוגבלות קשה.</p> <p>19 גופי המאגד ענפי ספורט שאינם אולימפיים.</p> <p>20</p>
--	---

בחודשים דצמבר 2010 – יוני 2011 בדק משרד מבחן המדינה לטיורוגין היבטים בפועלות לקידום יישום החלטת הממשלה ולהשגת יעדי הפרויקט ואפין ביצועו, וכן בדק את תפוקוד המועצה לספורט נשים, את אופן הפיקוח של משרד הספורט על הפרויקט, התקשרויות עם ערוצי מדיה והתפקידים להעסכת עובדים ויועצים שבוצעו במסגרת הפרויקט, והיבטים בהילכתי מינוי יו"ר המועצה ובתקופודה. הבדיקה בוצעה במשרד הספורט, במועצה לספורט נשים, ביחידה המתאימה של המועצה – היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט שמעביל מכון וינגייט, ובמועדצה להסדר ההימורים. בדיקת השלמה נעשתה בוגעד האולימפי בישראל.

הפעולות לקידום יישומה של החלטת הממשלה מרץ 2005

בהחלטת הממשלה מרץ 2005 נקבע כאמור כי שרת החינוך, התרבות והספורט הוסמכה להקים את המועצה לספורט נשים אשר תיען לגורמים המבצעים בתחום ספורט נשים. קידום השגתם של היעדים שנקבעו בהחלטת הממשלה היה תלוי באותם גורמים מבצעים וחיבר הטלת מושמות מוגדרות על גורמים אלה ומעקב אחר אופן ביצוען.

להלן יפורטו המהלךים ליישום החלטת הממשלה מרץ 2005:

1. הקמת המועצה ופרסום המכרז להפעלת הפרויקט: כאמור, כבר בדצמבר 2004, עוד לפני שהתקבלה החלטת הממשלה האמורה, הקצתה המועצה להסדר ההימורים את עיקר תקציבו של הפרויקט הלאומי לקידום ספורט נשים. אף על פי כן, רק בפברואר 2007, כשנתיים לאחר שהתקבלה החלטת הממשלה וכสมונה חודשים לאחר התחלת פעילות המועצה, פרסם משרד הספורט מכרז להתקשרות עם קבלן מבצע (שייתן שירותים לצורך יישום תכניות המועצה), וההסכם בין המשרד לבין הוועדה (מכון יונגייט) נחתם רק ביוני 2007. לאחר מכן במכרז הקים כאמור המכון ייחידת מטה - היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט המשמשת כזרוע המבצעת של משרד הספורט ליישום ייעדי המועצה לספורט נשים שנקבעו בהחלטת הממשלה; רק בספטמבר 2007 הסתיים גיבושן של אמות המידה שלפיהן יחולקו לאיגודי ספורט והאתאחדות ספורט הקבוצות המועצה להסדר ההימורים לפרויקט, ורק בתחילת שנת 2008 החלה חלוקת הקבוצות אלה לקידום ספורט נשים.

בתשובה משרד הספורט למשרד מזכיר המדינה מינואר 2012 נמסר כי חלק מהעיכובים ביישום ההחלטה הממשלה והמתחייב ממנה נגרמו מתחילה גבוהה של הריסים שהיו אחרים לתchromו הספורט ומחיילופי כוח אדם בהנהגת משרד זה ונגמו משיקלה ולמידה של צורכי הפרויקט ומגיבושים.

לעתה משרד מזכיר המדינה, הזמן הממושך שנדרש למסרו הספורט לפטום המכון להפעלת הפרויקט, ולגיבוש ההסכם עם הקבלן המבצע ולהשלמת גיבושן של אמות המידה להחלוקת הקבוצות המועצה להסדר ההימורים לאיגודי ספורט ולהתאחדויות ספורט גרם לעיבוב משמעותית בהתחלה פעילות המועצה לספורט נשים ובקידום מטרות הפרויקט. היה על משרד הספורט להעירך כיoted, זמן קצר ככל האפשר לאחר ההחלטה הממשלה מרץ 2005, לקידום הפרויקט. על משרד הספורט להפיק את הלקחים הדורשים בנושא כדי למנוע את היישנותם במסגרת פרויקטים עתידיים שהוא אחראי לביצועם.

2. הגדרת ייעדי הפרויקט במכרז: בהסכם שנחתם ביוני 2007 עם מכון יונגייט, בעקבות זכייתו במכרז, צוין כי עליו לחתם למועדון למספורט נשים ייעוץ בשלושה נושאים: "תכנון, בניה והפעלת תוכנית להגדלת מספר קבוצות ספורט נשים"; "איתור ספורטאיות, הקמה וליווי נבחרות ספורט"; ובנinit מוכנית לביצוע החלטות מאנמים".

משרד מזכיר המדינה מצין שבתקנית הלאומית לספורט נשים ובהחלטה הממשלה מרץ 2005 כללו כאמור יעדים מרכזיים נוספים לפעילות המועצה לספורט נשים שלא פורטו במכרז מפברואר 2007 והזוכה בו לא נדרש לפעול להשגתם: גיבוש המלצות לקידום מנהיגות נשים ופעולה לשינוי עמדות בקרב הציבור בכלל הנוגע לספורט נשים; לא נמצא כי קידוםם של יעדים אלה הוטל על גורם ביצוע אחר. נחרץ היה שמשרד הספורט יגבש, בסמוך לאחר שקיבלה הממשלה את ההחלטה האמורה, תכנית פעולה מעשית ומפורשת להשגת כל יעדי הפרויקט ובها יצוין מי יבצע כל משימה במסגרת יעדים אלה, כיצד היא תבוצע ותיושם ומהו לוח הזמן לביצועה.

רק המכון השני, שböץ כאמור במרץ 2010, כהmesh שנים לאחר שהתקבלה ההחלטה הממשלה האמורה, כלל את כל שלושת היעדים המרכזיים האמורים שצוינו בהחלטת הממשלה - גיבוש תכניות פעולה לייצור תשתיית רחבה לפעילויות ספורט נשים, המלצות לקידום מנהיגות נשים, ופעולה לשינוי עמדות בקרב הציבור בישראל בכל הנוגע לספורט נשים; ואולם לא יועד תקציב לשני היעדים האחרונים. עקב כך נגרם עכוב ונסף בהשגת שני היעדים האמורים.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מזכיר המדינה כי יועץ ארגוני שכיר הצעיר להפרד בין הפעולות בתחום הקמת קבוצות ספורט נשים חדשות לו זו של שינוי עמדות וקידום מנהיגות נשים.

"בכל מקרה, לא הייתה תכנית עבורה מסודרת באותה התקופה לנושא שינוי עמדות, ולפיכך הקובלן לא נדרש לפעול בנושא... רק לאחר גיבוש תכנית עבורה ותכנית פעולה בנושא שינוי עמדות, נקבעו סמכויות הקובלן בנושא זה, במסגרת המכרז החדש [מ-2010], שחרי, מטבע הדברים, קודם התכנון לביצוע".

המועצה לספורט נשים כתבה בתשובה למשרד מבחן המדינה מינואר 2012 כי בשנת 2008 הייתה למשנה שנת פעילותה הראשונה, והיא הייתה שנה של בחינה, למידה וגיבוש של דרכי פעולה בהתאם לצרכים ולתקחים שהופקו מהפעילות במשך שנה. כתוצאה הניסיון שנוצרו החלטה המועצה בשנת 2009 בקידום מטרותיה הנוספות, בעיקר בתחום של שינוי עמדות בקרב הציבור בוגר בוגר לREPORT נשים וליעידות מנהיגות נשים בספורט. באפריל 2012 כתבה המועצה למשרד מבחן המדינה, בין היתר, כי מדובר היה בפרויקט חדש וייחודי אשר במסגרת יישומו היא נדרשה להתמודד עם קשיים רבים - ובכללם "מכרז שתוכנו והיקפו לא תאמו את היקף התקציב שנקבע ולא תאמו את מטרות המועצה, ומחייבת אמות מידה תקציביות שלא כללו את כל מטרות המועצה" - שבಗנים היא נדרשה להשיקع מאמצים ניכרים ולנקוט פעולות רבות, וכי עקב כך חל עיכובים בעולותיה.

משרד מבחן המדינה מעיר למשרד הREPORT ולמועצה לREPORT נשים כי אילו הם היו מתחננים כראוי את אופן ביצוע הפרויקט ומתחננים לכך ביעילות ובעוד מועד, היה אפשר לצמצם את פרק הזמן הממושך שנדרש להם כאמור לביצוע של פעולות לקידום כל מטרות הפרויקט.

השגת יעדי הפרויקט ואופן ביצועו

משרד מבחן המדינה בדק את מידת השגחתם של יעדי הפרויקט לקידום REPORT נשים שנקבעו בהחלטת הממשלה ובתכנית הלאומית לREPORT נשים; להלן עיקרי הממצאים של בדיקתו:

הגדלת מספר הספורטאיות

אחד משלוש המטרות המרכזיות של הפרויקט שנקבעו בתכנית הלאומית לREPORT נשים וכוחלה הייתה הממשלה הייתה, כאמור, פיתוח התשתיות של REPORT נשים (הגדלת מספר הספורטאיות והקבוצות).
1. להלן נתוני משרד הREPORT על מספרי הספורטאים והספורטאיות בשנים 2007-2010.²¹

²¹ כאמור לא ניתן היה להשוות בין הנתונים והיעדים לגבי מספר הספורטאיות שצוינו בתכנית הלאומית לREPORT נשים ובין הנתונים שרכזו בעניין זה בשנים שלאחר מכן. לכן בדק משרד מבחן המדינה את השינוי שהל במספר הספורטאיות בשנים 2007-2010, לאחר התחלת פעילותה של המועצה לREPORT נשים.

סה"כ		סה"כ ספורטאיות		סה"כ ספורטאים גברים		השנה
שיעור הספורטאים (ב אחוזים)	מספר	שיעור מכיל הספורטאים (ב אחוזים)	מספר	שיעור מכיל הספורטאים (ב אחוזים)	מספר	
100	45,843	17.4	7,995	82.6	37,848	2007
100	53,905	17.8	9,583	82.2	44,322	2008
100	54,933	20.2	11,106	79.8	43,827	2009
100	67,007	19.4	12,987	80.6	54,020	2010

מהנתונים בטבלה עולה כי בשנים 2007-2010 גדל מספר הספורטאיות מכ-8,000 לכ-13,000 (גידול של 62.5%), ואולם יש מקום להבהיר כי בקרב הנשים האמורות גדול כאמור גם מספר הספורטאים הגברים מכ-38,000 לכ-54,000 (גידול של כ-42%, ושיעורן הכולל של הנשים העוסקות בספורט מקרוב כלל הספורטאים (גברים ונשים) עלה באותה שנות מ-17.4% ל-19.4%.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מזכיר המדינה כי אם מנגנים מנתוני מספר הספורטאים את נתוני ענף הcadrogel, שהוא פופולרי במיוחד בקרב גברים, יצא ששיעור הספורטאיות מקרוב כולל הספורטאים בשנת 2007 היה 22.66%, ואילו בשנת 2010 היה שיעורן 28.27%.

משרד מזכיר המדינה מבהיר שהਮועצה לספורט נשים פועלת להגדלת מספר הנשים גם בענף הcadrogel ומתקצתה ענף זה, הרוי שיש לכלול במוגרת הנתונים הכוללים גם את הנתונים בענין מספר הנשים בענף זה.

2. להלן נתוני משרד הספורט על מספרי הספורטאיות ושיעורן בכלל אחד מענפי הספורט שתקצבה המועצה לספורט נשים בשנים 2007 ו-2010²²:

השינוי בשיעור הספורטאיות בין שנת 2007 לשנת 2010 (ב אחוזים)	שיעור מכיל הספורטאים (ב אחוזים)	מספר הספורטאיות בשנת 2010	שיעור מכיל הספורטאים (ב אחוזים)	מספר הספורטאיות בשנת 2007	הענף
60	20	3,046	17.5	1,908	כדורסל
8	22.9	636	28.7	588	טניס
28	63.5	188	57.6	147	התעמלות
62	100	1,461	100	903	התעמלות אמנותית
184	2.5	579	1.9	204	כדורגל
-6	37.5	303	36	322	אטלטיקה
65	42.3	633	24.2	384	כדורעף
40	35.3	423	37.5	303	שחיה

הענף	מספר הספורטאים בשנת 2007	מספר הספורטאים בשנת 2010	מספר הספורטאים (באותוותם) בשנת 2010	שיעור מכלל ספורטאים (באותוותם)	שיעור מכלל ספורטאים בשנת 2007	השינוי בשיעור הספורטאים בין שנת 2007 לשנת 2010 (באחוזים)
שחיה אמנותית	180	315	100	3.15%	100	75
טקוונדו	194	355	33.5	27.6%	33.5	83
כדוריד	480	300	17	-20%	-38	-38
טניס שולחן	120	206	25	15%	72	72
שיט	122	125	31.9	30.3%	2	2
גיזזו	131	142	16.6	16.4%	8	8
טריאתлон	112	215	24.9	17.8%	92	92
סה"כ	6,098	8,927			46	

מהתבלה עולה כי במרבית ענפי הספורט שהموעצה העבירה להם הקצבות חל גידול במספר הספורטאים בשנים 2007-2010. עם זאת על משרד הספורט והמועצה לספק נתונים לבוחן את הגורמים לכך שכמה ענפי ספורט שוגם בהם תמכה המועצה כמעט לא חל שינוי במספר הספורטאים ובכמה מהענפים אף פחת מספרן, כדי שהייתה אפשר לפועל להגדלת מספר הספורטאים גם בענפים אלה.

3. (א) הועלה כי נתוני מינהל הספורט שבמשרד הספורט בעניין הספורטאים והספורטאים בענפי הגוף לא התבססו על נתונים אמת אלא על אומדנים המתבססים על מספר השחקנים שניתן לרשות בטופס המשחק בענפים אלה; וכי רק החל מעונת המשחקים של שנת 2010 החל מינהל הספורט לחשב את מספר הספורטאים בהסתמך על רישום מספרי הזהות שלהם באיגורי הספורט ובהתאחדויות הספורט.

לדעת משרד מבחן המדינה, על משרד הספורט להבטיח שהיו בידייו נתונים עדכניים ומדויקים ככל האפשר על מספר הספורטאים והספורטאיות בענפי הגוף, משום שבהתאם לעלייהם הוא מציב יעדים לקידומו של ספורט נשים בענפים אלה, בוחן את מידת השגתם של יעדים אלה וקובע את סכום הקצבותיו בנושא.

(ב) המועצה לספורט נשים מסתמכת, לצורך אישור הקצבות לאיגודים, התאחדויות ואגודות בתחום הספורט, על נתונים ספורטאיות בענפי הספורט השונים כפי רשומים במסדר ההימורים. להלן נתונים שהציגה המועצה לספורט נשים למשרד מבחן המדינה לגבי מספר הספורטאיות בענפים שונים שבהם תמכה בשנים 2007-2010 (הambilוט כאמור על נתונים המועצה להסדר ההימורים):

השינוי בשיעורן בין שנות 2007 ולשנת 2010 (באחוזים)	מספר ספורטאיות				הענף
	שנת 2010	שנת 2009	שנת 2008	שנת 2007	
100	3,182	2,809	2,000	1,590	כדורסל
20	635	848	804	528	טניס
90	1,609	1,495	1,179	845	התעמלות (לרובות התעמלות אמנותית)
86	614	597	378	330	כדורגל
-21	303	941	557	382	אתלטיקה
102	646	680	410	320	כדורעף
57	738	660	499	470	שחיה (לרובות שחיה אמנותית)
101	355	286	221	177	טקוונדו
-7	307	291	341	330	כדוריד
66	206	333	216	124	טניס שולחן
-14	125	106	101	145	שיט
82	142	75	108	78	ג'ודו
96	264	248	171	135	טריאתлон
67	9,126	9,369	6,985	5,454	סה"כ

מהטבלאות שלעיל עולה כי נתוני המועצה להסדר ההימורים לא עלו בקנה אחד עם נתוני משרד הספורט. למשל, מנתוני משרד הספורט עולה כי בשנת 2007 השתתפו 6,098 ספורטאיות בענפים שהמעיצה לסתורט נשים תמכה בפעילויות הנשים בהם, ואילו לפי נתוני המועצה להסדר ההימורים השתתפו בזאת 5,454 ספורטאיות בענפים אלה. בשנת 2010 השתתפו בענפים אלה לפי נתוני המשרד 8,927 ספורטאיות, ואילו לפי נתוני המועצה להסדר ההימורים השתתפו באותו ענפים 9,126 ספורטאיות בשנה זו.

בתשובתו למשרד מזכיר המדינה הודיע משרד הספורט כי פועל לחיאום שיטת החישוב בין ובין המועצה להסדר ההימורים לצורך הקמת מסד נתונים אחד, וכי מאוגוסט 2010 הוחל בהסדרת הנושא. בדיקת מעקב שנעשתה באוגוסט 2012, לאחר סיום הביקורת, העלתה כי הנושא עדין לא הושדר במלואו.

לדעת משרד מזכיר המדינה, על המועצה להסדר ההימורים ומשרד הספורט להשלים בהקדם את הסדרת הנושא כדי שיוכלו להכין מאגר נתונים משותף, עדכני ו אחיד בעניינו. מאגר זה ישמש כבסיס לתקצוב איגודי הספורט והאחדדיות הספורט במסגרת הפרויקט.

יצוג הולם לנשים בהנהלות גופי ספורט

1. (א) בחלטת הממשלה מרץ 2005 נקבע כאמור, בין היתר, שעיל המועצה לסתורט נשים לגבש המלצות לפיתוח מנהיגות לסתורט הנשים בישראל ולפועל, בין היתר באמצעות שינוי חקיקה, לעידוד מתן הזדמנויות שווה לפערילותן של נשים בענפי הספורט השונים.

אחד הביטויים למתן הזדמנויות שווה למנהיגות נשים בענפי הספרות השונים הוא ייצוג הולם שלهن בהנהלות של גופי ספרות (להלן - "ייצוג הולם"). בחוק הספרות נקבע, כאמור, בין היתר, כי בקרוב ²³ העובדים והנהלה של גופי ספרות המקבלים תמכה לפי חוק יסודות התקציב, יהיה ייצוג הולם ²³ לנשים בסוגי המשרות השונות, ואם לצורך כך נדרש העדפת אישה, תינתן העדפה כאמור אם המועמדים בני שני המינים הם בעלי כישורים דומים. עוז נקבע בחוק כי גופי ספרות ידוחו בכח, אחת לשנה, לוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת על אופן ביצוען של הוראות אלה. הדוח ימסר לוועדה, והיא תדון בו, כתוכן המלצות הערות בעניינו ותגישן לשר.

משרד מבחן המדינה העלה כי איגודי הספרות והתאחדות הספרות לא דיווחו באופן סדיר לוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת על מנת קיים חובת הייצוג ההולם כמתחייב מחוק הספרות.

יוזר הוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת, חברת הכנסת ציפי חוטובלי, כתבה בינואר 2012 למשרד מבחן המדינה כי הוועדה מתחינה לריוחם בנוגע לשנת 2011 ותקיים בקרוב ישיבת מוקב בנושא.

(ב) להלן נתונים שקיבל משרד מבחן המדינה מהמועצה לספורט נשים ומאיגודים והתאחדות ספרות לגבי ייצוג נשים בהנהלותיהם:

שנת 2011			שנת 2006			איגוד
שיעור הנשים בהנהלות (ב אחוזים)	מספר הנשים בהנהלות	סה"כ חברי הנהלה	שיעור הנשים בהנהלות (ב אחוזים)	מספר הנשים בהנהלות	סה"כ חברי הנהלה	
12.82	5	39	10.52	4	38	איגוד הגדודס'
12.25	4	32	6.25	2	32	התאחדות לכדורגל
25	3	12	9.09	1	11	איגוד הגדודעף
20.00	4	20	9.09	1	11	איגוד הגדודרי
31.25	5	16	27.27	3	11	איגוד השחיה
33.33	4	12	11.11	1	9	איגוד השיט
33.33	5	15	18.18	2	11	איגוד האתלטיקה
23.00	8	35	17.14	6	35	איגוד הטניס
36.36	4	11	9.09	1	11	איגוד ההתעמלות
37.5	3	8	28.6	2	7	איגוד הטאקוונדו
-	-	(*) -	36.36	4	11	איגוד הג'ודו
22.5	45	200	14.4	27	187	סה"כ

* בעת הביקורת ביוני 2011, האיגוד נמצא בפרק זמני, מכוח צו בית משפט מדצמבר 2010.

מהטבלהعلاה כי בשנים 2006-2011 חל גידול ממוצע של 56.25% בשיעור הנשים בהנהלות של איגודי ספורט והתאחדויות ספורט.

ראש מינהל הספורט כתוב למשרד מבחן המדינה ביוני ובוילי 2011 כי עד שנת 2009 ועד בכלל נתן משרד הספורט תמכות לאיגודי ספורט בלבד לוודא שהם عمלו בדרישות חוק הספורט בושא ייצוג הולם נשים בהנהלות האיגודים. בשנת 2010 החל המשרד לפעול בשיתוף משרד המשפטים לקביעת קנסות מדורגים לאיגודי ספורט שלא יעדו מבחנים שנקבעו על פי הוראות שעה מאיולי 2010 נושא ניקון המבנה לתפקיד כספי תמכה של משרד הספורט למוסדות ציבור לפי חוק יסודות התקציב²⁴. על פי תנאי הסף לקבלת התמיכה לפי הוראות השעה האמורה, החל חובה של ייצוג הולם בהנהלות איגודים בשיעור של 30% או כשיעור הספורטאיות הרשות באיגוד, לפי הקطن שביהם, ובכל מקרה תשתף לפחות נציגת אחת בכל הנהלת איגוד.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מבחן המדינה מינואר 2012 כי בעקבות השינוי במבחני התמיכה בשנת 2006²⁵ ושינוי בנהולי העבודה של ועדת התמיכות שלו בשנת 2010 הוחלט להפחית את סכום התמיכה בגופים שאינם מקימי את תנאי הסף. עוד ציין המשרד כי 18 (כ-50%) מההתאחדויות ואיגודי הספורט בשנת 2010 ו-13 (כ-33%) מהם בשנת 2011 לא עמדו בתנאי הייצוג הולם שנקבעו במבחן התמיכה.

לדעת משרד מבחן המדינה, לנוכח העובדה שמשרד הספורט קבע את מבחני התמיכה כבר בשנת 2006, היה עליו לפעול לאייפתחם בהקדם ולא להמתין עד שנת 2010. על משרד הספורט להתמיד בפעולות שהחל לבצע בשנת 2010, לאסוף מידע שנה לשנה מכל איגודי הספורט והתאחדויות הספורט נתונים על המידה שבה הם מיישמים את הכללים בעניין ייצוג הולם של נשים בהנהלותיהם ולהפחית, בהתאם למבחנים שנקבעו, את התמיכה לגופים שאינם עומדים בכללים.

2. חוק הספורט קובע, בין היתר, כי "התאחדות או איגוד יתקינו תקנות שיסדרו את ניהול התקין של הענף או של ענפי הספורט בהם הם מרכזים... בתקנותיהם כאמור יקבעו הוראות בעניין מתן הזרמנות שווה לפועלות נשים בספורט... התקנותיהם האמורים יהייבו את אגודות הספורט, הספורטאים ובכלי התפקידים שבאותו ענף או בהתאם לענפי ספורט". הועלה כי משרד הספורט לא אף את ביצוע ההוראות האמורים בחוק הספורט.

ראש מינהל הספורט כתוב ביולי 2011 למשרד מבחן המדינה, בין היתר: "אדג'יש כי גופי הספורט בישראל הינם עמותות עצמאיות, התערבותם בשינוי התקנות בהם הם בכלל ולשוני הילך הבחירה להנהלה בפרט... יש בה להבנתנו מושם פגיעה בחופש ההתאגדות. יתרה מכך יש לחת את הדעת באשר להשפעת שינוי התקנון כאמור, על ארגוני הספורט השונים לאור עמדת הארגונים הבינלאומיים (כדוגמת פיפ"א וויאפ"א) אליהם הם כפופים וריגשווים להתערבות חיקיתית או ממשלтиית במבנה הפנימי של ארגוני הספורט".

²⁴ י"פ התשע"א, 4060.

²⁵ בשנה זו פרסם משרד הספורט לראשונה מבחנים לתמיכות שהוא מעביר לאגודות ספורט והתאחדויות ספורט לפי חוק יסודות התקציב. במבחנים אלה נקבע, בין היתר, כי יהיה ייצוג הולם של נשים בהנהלות איגוד או התאחדות, בהתאם לחוק הספורט, דהיינו שייעור הנשים החברות בהנהלה האיגוד או ההתאחדות מקרב כל חברי הנהלה לא יפחח מחלוקת היחסי של הספורטאיות הפעילות מקרב כלל הספורטאים הפעילים באותה התאחדות או איגוד ספורט, ובכל מקרה תשתף בהנהלה לפחות חברה אחת.

לדעת משרד מבחן המדינה, לאחר שעקרון השוויון המגדרי מעוגן בחוק הספרות וכן באמנה למניעת אפליה נשים, שהתקבלה כאמור בא�"ם בשנת 1979 וישראל התחייבה למלאה, על משרד הספרות לפעול מול איגוד הספרות והתאחדויות הספרות בכך שהם ישלבו בתקנוןיהם הוראה בעניין. כמו כן על משרד הספרות לפעול לעידוד ההנחות של גופי הספרות לחתת ייצוג הולם לנשים בארגוניהן ובכצע מעקב בנושא כדי לוודא שהן מישמות את ההוראות האמורות בנושא.

3. מבחן המדינה תחילה בדוח שלו משנת 2007 על הוועד האולימפי בישראל²⁶ לייצוגן של הנשים בהנהלת הוועד האולימפי. בדוח נאמר, בין היתר, כי "אחת ממטרותיו של הוועד האולימפי הבין-לאומי, על פי האמנה האולימפית, היא לפעול על פי עקרון השוויון ולקדם נשים בסמוסדות הספרות בכל הדרגים וביחס להנחות של ארגוני הספרות הלאומיים והבין-לאומיים. בהודעה שהוציאה בנובמבר 2004 הוועד האולימפי הבין-לאומי למועדים האולימפיים המוקומיים נאמר שהוא שם לו למטרה להביא לכך ששמשנת 2005 לפחות 20% ממקבלי ההחלפות בגופים המנהלים של הוועדים האולימפיים המוקומיים יהיו נשים. בהודעה צוין שיש מעט נשים בעמדות הנהגה בספרות, ועל התנועה האולימפית לשנות את המצב ולאפשר ליותר נשים להשתתף בקבלת החלטות". בינוואר 2005 החליט הוועד האולימפי בישראל כי יש לשאוף לכך שכ-20% מחברי המוסדות הנבחרים של הוועד יהיו נשים, ואם לא יצליח בכך יצרכו להנחותו שתינשים כמשמעות (להלן - ההחלטה).

ביקורת זו העלה כי בספטמבר 2006 כיהנו בהנהלת הוועד האולימפי שתי נשים בלבד, ושתיים נוספות השתתפו בישיבות הנהלה כמשקיפות. בדוח צוין כי: "המצאותן של שתי חברות בלבד בהנהלה המונה 31 חברים (כ-6%) אינה עולה בקנה אחד עם הנדרש באמנה האולימפית, ולפיה יש לקדם נשים בסמוסדות הספרות, וביחס לכך את ייצוגן בהנחות של ארגוני ספרות לאומיים ובין-לאומיים. צירוף של שתי משקיפות חסروفות וכיוות הצבעה להנחלת החדשתו של הוועד האולימפי אין בו ממש שוויוני ממש של המצב ששרר בשנים 2001-2004, בתקופה כהונתה של הנהלה הקודמת, ואין בו מענה להרשות הוועד האולימפי הבין-לאומי לפעול להגדלת הייצוג של נשים בקרב מקבלי ההחלפות בגופים המנהלים של הוועדים האולימפיים המוקומיים" (ההדגשה במקור). בסיכום הדוח נכתב כי ייצוג הנשים בהנהלת הוועד, שיש לו חשיבות מבחינה ייצוג האינטרסים שלן בספרות היישגי הנשי, רחוק מלהניח את הדעת.

מעקב שעשה משרד מבחן המדינה במאי 2011 במסגרת הביקורת הנוכחית העלה כי המצב השתואר בדוח האמור משנת 2007 בעניין ייצוג נשים בהנהלת הוועד האולימפי לא השתנה; לדעת משרד מבחן המדינה על הוועד האולימפי והתאחדויות הספרות ואיגוד הספרות החברים בו לנקוט בהקדם את הצעדים הנדרשים להסדרת עניין זה.

הוועד האולימפי כתב בתשובתו למשרד מבחן המדינה מדצמבר 2011 כי גם הוא תומך בעמדה ולפיה יש להגדיל את שיעור הנשים בוועד, אולם על פי תקנון הוועד, הגופים המשתתפים בו הם אלה שמושגים נציגים למיליאת הוועד ולהנחותו, וכך עלייהם לישם את החלטתו בנושא מינואר 2005. הוועד הוסיף כי הוא מסר תוכורת בעניין לגופים אלה וביקש כי תיכלל אישת אחת לפחות בין נציגיהם של כל גוף השולח ארבעה נציגים או יותר למוסדות הוועד האולימפי.

סיכום ספורט הנשים בתקשות

כאמור, אחת משלוש מטרות-העל של הפרויקט לקידום ספורט נשים שצוינה בתכנית הלאומית לספורט נשים ובהחלטת הממשלה מרץ 2005 היא שינוי עמדות הציבור כלפי ספורט נשים. כדי לבצע שינוי כזה נדרש, בין היתר, כי אמצעי התקשרות האלקטרונית והכתובה יגבירו סיקוריים תקשורתיים שונים של ספורט נשים (כגון שידור משחקי ספורט נשים ופרסום כתבות בנושא ספורט נשים וספורטאים) ויעודדוילדות, נערות ונשים לעסוק בו. ועדת קונסנטנסיני ציינה בדוח שהגישה כאמור בפברואר 2005 כי פחות מ-5% מכחבות הספורט בעיתונות נכתבו על ספורט נשים, וכי היקף הסיקור של פעילות ספורט נשים בשירות הטלוויזיה באותה עת אף היה קטן מזה.

הועלה כי אף שינוי עמדות בקרב הציבור בישראל בכל הנוגע לספורט הנשים היה אחד היעדים המרכזיים בהחלטת הממשלה לגבי פעילות המועצה, הוא לא נכלל כאמור בין יעדי הפרויקט שנקבעו במכרז משנה 2007 להפעלת הפרויקט ולא יעוד תקציב לביצועו; אולם לעיתים משרד הספורט והיחידה המקצועית לקידום נשים בספורט במקורה יונגייט כללו בתחום העכודה השנתית שלהם יעדים ופעולות מסוימים בתחום החשיפה התקורתית של ספורט נשים, אורם הועלה כי הם פועלו רק באופן חלקי למימוש.

המועצה לספורט נשים כתבה בתשובה למבקר המדינה כי "התקנים בפועל סיקור התקורת רחוב ומגוון של ספורט נשים ביוזמת המועצה ובעקבות פעילותה" (ההדגשה במקורו), כי בטלוויזיה ובעיתונות התקיימו ריאיונות עם ספורטאיות צעריות ועם גורמים מקצועיים בספורט, וכי המועצה ארגנה פעילויות ספורט המוניות ופעלה להרחבת היקף השירותים של אירופים מרכזיים של ספורט נשים.

עורוצי התקשרות האלקטרונית והכתובה הם כאמור אמצעי חשוב ששימוש מושכל בו יכול להשפיע מהותית על שינוי עמדות כלפי ספורט הנשים ולעודד נשים לעסוק בספורט. הועלה כי בפועל השימוש שעשתה המועצה באמצעות אמצעי זה היה מצומצם בהשוואה ליעדים ולתחומי הפעולה שהגדירה בנושא במשך שנים ואך עלה כאמור רק באופן חלקי למימושם. שיתוף הפעולה עם ערוץ הספורט להפקת פינות שידור של המועצה בערוץ ושיתוף הפעולה עם ערוץ הילדים ועם תכנית טלוויזיה מסוימת²⁷ היו היעדים העיקריים שהושגו בתחום זה. לנוכח חשיבות אמצעי זה יש מקום כי משרד הספורט והמועצה יבחנו את הדרכים להרחבת השימוש בעורוצי התקשרות האלקטרונית והכתובה לצורך סיקור ספורט נשים והעברת מסרים בדבר הישגיו, חשיבותו ותרומתו לנשים.

לדעת משרד מבקר המדינה, כדי לקדם את מטרות הפרויקט על משרד הספורט והמועצה לספורט נשים להרחיב את פעולותיהם ליישום היעדים והתהlications שנכללו בתחום העכודה שלהם בתחום הסיקור התקורתית; על המשרד והמועצה לසפורט נשים לבצע בדיקה לגבי מצבו של ספורט נשים בתחום ולבgi הדרכים לשיפור מצב זה ולקבוע, בהתאם על תוצאות הבדיקה, יעדים בתחום חשוב זה, לטווח הקצר והארוך, ולפעול למימושם.

²⁷ בעניין ממצאי הביקורת לגבי התקשרות אלה, ראו להלן עמ' 1514-1520.

תקציב הפROYיקט ואופן ניצולו

1. כאמור, הוקצו שני מקורות תקציביים להשגת יעדיו המועצה לREPORT נשים ולפעילותה. המקור הראשון הוא תקציב המועצה להסדר ההימורים (80 מיליון ש"ח שייפרסו על פני שבועה שנים לפחות), המוענק לאיגודי והתאחדויות REPORT על פי אמות מידת שגובשו על ידי המועצה לREPORT נשים, אושרו על ידי המועצה להסדר ההימורים בשנת 2007 ופורסמו ברשותם. אמות המידה האמורות מיעידות את תקציב המועצה להסדר ההימורים רק למטרת מרכזית אחת של הפROYיקט: הקמת תשתיית אינטלקטואלית של REPORT (דוחינו), הגדלת מספר הקבוצות של REPORT נשים והגדלת מספר הספורטאיות). המקור התקציבי השני הוא תקציב משרד הספורט בסך 1.8 מיליון ש"ח לשנה, שנועד למימון פעילותות מינהליות ואחרות של הפROYיקט. יצא אפוא כאמור כי הפעולות להשגת שני היעדים המרכזיים האחרים של הפROYיקט - שינוי עדמות ומנהיגות נשים - לא תבוצע במישרין, אף שהם נקבעו בתכנית הלاآומית ובהחלטה הממשלה מרץ 2005. עובדה זו פגעה כאמור ביכולתקדם את השוגות של יעדים אלה.

בשנת 2009 החלה המועצה בפעולות לשינוי אמות המידה להקצת כספי המועצה להסדר ההימורים לפROYיקט, באופן שתוכל להשתמש בכספי אלה גם להשגת שני היעדים הנוספים האמורים (ראו בעניין זה גם בהמשך פרק זה).

משרד מבקר המדינה מעיר לREPORT ולמועצה לREPORT נשים כי עוד בשנת 2007²⁸ היה מקום להכנן ולתקצב פעילותות להשגת המטרות המרכזיות שנקבעו כאמור בהחלטה הממשלה בעניין הפROYיקט.

מנכ"לית משרד REPORT כתבה למשרד מבקר המדינה בנובמבר 2011 כי נוסף על הפעולות האמורות לשינוי אמות המידה להקצת כספי המועצה להסדר ההימורים, החלו משרד REPORT ומועצה להסדר ההימורים לקדם החלטת ממשלה שתאפשר להעביר 5 מיליון ש"ח בכל שנה מתקציב המועצה להסדר ההימורים המוקצה לפROYיקט לקידום REPORT נשים, לצורך פיתוח מטרות-העל הנוספות של הפROYיקט כREPORT בהחלטה הממשלה, ובעיקר בנושא שינוי עדמות בחברה הישראלית ככלפי REPORT נשים.²⁹

2. משרד REPORT כתוב בתשובהו מינואר 2012 למשרד מבקר המדינה כי השאייה וההערכה של העוסקים במלאה במסגרת הפROYיקט לקידום REPORT נשים הייתה שככל שנת תקציב יונצל מתקציב המועצה להסדר ההימורים סכום של כ-10-15 מיליון ש"ח ליישום מטרות הפROYיקט. להלן נתונים על האופן שבו המועצה לREPORT נשים נצלה את תקציב המועצה להסדר ההימורים לפיתוח תשויות של ספורטאיות:

ניצול תקציבי הפROYיקט לקידום REPORT נשים בשנים 2007-2010 (במילוני ש"ח)				
סה"כ הקציבות בשנתיים 2010-2007	2010	2009	2008-ו 2007	
6.5	1.5	2.1	2.9	אגודות REPORT
19.3	5.8	5.4	8.1	איגודי REPORT והתאחדויות REPORT
25.8	7.3	7.5	11	סה"כ

28 מועד פרסום המכוון הראשוני וביקורת אמות המידה להקצת כספי המועצה להסדר ההימורים.
29 בעניין זה, ראו להלן עמ' 1505.

מהנתונים דלעיל עולה כי שלא לפני הערצת הגורמים המKeySpecים במשרד ולפיה ניצול תקציבי הפרויקט יסתכם בשנים 2007-2010 בכ- 40 מיליון ש"ח (כ-10 מיליון ש"ח בשנה), ניצלה המועצה לספורט נשים בשנים אלה רק כ- 64% מתקציב זה ועמדו לרשותה עוד כ- 14.2 מיליון ש"ח שהיא טרם ניצלה.

משרד הספורט הבכיר בתשובתו למשרד מבקר המדינה כי א' -הניצול מקורה, בין היתר, בהיעדר פעילות בשנת 2007 ובכך שמקבלי התמיכה (האינדיבידואליות וההתאחדות הספורט) לא פעלו באופן שמנήנה להם תמייה על פי אמות המדינה (בעיקר משום שלא הקימו קבוצות חדשות), וכי היתרונה שללא נצלה נשמרות לשנות הפעולות הבאות של המועצה. המועצה כתבה באפריל 2012 למשרד מבקר המדינה, בין היתר, כי "בניגוד להתקציב השנתי, התקציב זה נועד לשמש לכל שנות פעילותה של המועצה, וההערכה של 10 מיליון שקלים בשנה היא רק הערכה מוגעתה, אשר אין לה כל נפקות. המועצה אמונה הchallenge בפעולות בסוף שנת 2007, כאשר אמות המדינה שהיו קיימות באותה עת לא כללו את המטרות של שניינו עמדות וקידום מנהיגות נשים, ולפיכך נצלה רק חלק מהתקציב... המועצה פעלה באחריות והשתמש בתקציב מתון ומדוד, כאשר במקביל פעלה להשלמת השינוי באמצעות המדינה".

משרד מבקר המדינה כי א' -התאמת אמות המדינה לעדי הפרויקט, בסמוך לתחילת פעילותה של המועצה, הייתה חד הגורמים המרכיבים לכך שבשנים האמורים לא נצל שיעור ניכר מהתקציב, והדבר פגע ביכולתקדם בהקדם ובאופן מיטבי את מימוש עדי הפרויקט שקבעה הממשלה.

3. בהחלטת הממשלה נקבע כאמור כי המועצה לשפורט נשים תשמש "גוף מייעץ לממשלה, למשרד החינוך התרבות והספורט ולשרה, בכל הנוגע לקידום ופיתוח ספורט ילדות, נערות ונשים בישראל... ובכלל זה לייעץ לשורה בכל הנוגע לקביעת אמות מדיה לתמייה בספורט נשים, לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985".

המועצה לשפורט נשים הchallenge לפועל כאמור בשנת 2006, ובשנת 2007 אישרה המועצה להסדר ההימורים את אמות המדינה לחלוקת הכספיות לקידום ספורט נשים בישראל³⁰, למשל - הישגי הענף בתחום בינלאומי, מספר הספורטאיות בענף ופוטנציאל הגידול שלו. כמו כן, במסגרת אמות המדינה נקבעו תנאי סף לקבלת הכספיות, ובינם התחייבות מקבל ההקציבת שלא צמצם את היקף הפעולות לקידום נשים שביציע קודם לכן ולהקדים ועדת מקצועית לשפורט נשים באיגודי ספורט.

(א) ביוני 2009 יומה המועצה לשפורט נשים את מדיה נוספת ולפיה ככל ששיעור הספורטאיות בענף גודל יותר מסכום ההקציבה לענף. השינוי נועד לאפשר שימוש נכון יותר בהכספיות בענף זה לשדר ההימורים לקידום הפרויקט, והוא נעשה לאחר שהמועצה לשפורט נשים גילתה שאגודות הספורט ומועדוני הספורט אין מञצילות את מלאה הכספיות שמקיצה להן המועצה להסדר ההימורים ואילו איגורי הספורט וההתאחדויות הספורט מञצילות אותה כמעט בלבד. יזון כי אמת מדיה זו לא פורסמה ברשותה. מנהלת היחידה המקצועית לשפורט נשים הודיעה למשרד מבקר המדינה בנובמבר 2011 כי כספי המועצה להסדר ההימורים לאיגורי ספורט ולההתאחדויות ספורט לשנים 2010 ו-2011 כבר הוקצו על ידי המועצה לשפורט נשים על פי השינוי האמור.

³⁰ אמות המדינה לחלוקת הכספיות המועצה להסדר ההימורים בספורט לקידום ספורט נשים בישראל, י"פ התשס"ה 412.

משרד מזכיר המדינה מעיר כי ניתן היה להказות באופן שונה את כספי המועצה להסדר
ההימורים לפROYיקט רק לאחר אישור שניי אמות המדינה על ידי המועצה להסדר ההימורים
ופרסמון ברשותות, וכי על המכון, משרד הספורט, המועצה לספורט נשים והמועצה
להסדר ההימורים להקפיד על כן.

(ב) בשנת 2010 גיבשה המועצה לספורט נשים שינוי באמות המדינה לחלוקת הקצבות המועצה
להסדר ההימורים לפROYיקט, ולפיו המועצה להסדר ההימורים תיעוד סכומים גדולים יותר
מההקצבות לפROYיקטים יהודים לספורטאות. רק לאחר סיום הביקורת, בדצמבר 2011,
פורסמו אמות המדינה המתוקנות בעניין זה ברשותות³.

(ג) בינוואר 2012, לאחר סיום הביקורת, החליטה הממשלה (החלטה 4189) להתיר למשרד
הספורט לקבל מהמועצה להסדר ההימורים סכום של 5 מיליון ש"ח כל שנה מסגרת התקציב
שהקצתה כאמור בדצמבר 2004 לטובח פרויקט ספורט נשים. בהחלטה נקבע כי מנהל הספורט
במשרד ישמש בסכום האמור לקידום פעולות שטרתן שניי עדות בקרבת הצייר בכל הנוגע
לספורט נשים וקידום מדיניות לפיתוח ספורט נשים ולפיתוח מנהיגות ספורט נשים בישראל.

משרד מזכיר המדינה מעיר כי המועצה לספורט נשים ומשרד הספורט לא פעלו בעוד מועד
להשלמת הוועת אמות המדינה המפורטת לעיל ולשינוי באמות המדינה הקיימות לשם שיפור
אופן חלוקת הקצבות המועצה להסדר ההימורים לאיגודי הספורט ולהתחדשות הספורט -
הועת אמות המדינה האמורה לא פרסמה כנדרה ברשותות לפני הפעלה; שניי נוסף
פרסם כאמור בראשומת רק בדצמבר 2011, כאשר שנים לאחר שהחלה פעילות המועצה;
והפעולות למיושם כוונת משרד הספורט כאמור ליום החלטת הממשלה שהאפשרות למועד
להסדר ההימורים להעיבר למשרד הספורט 5 מיליון ש"ח מכיסי הפרויקט לשם שניי
עדות ככלפי ספורט הנשים, אשר אמורה לקדם משמעותית את השגת כל יעד הפרויקט,
ושולמו רק בינוואר 2012, לאחר סיום הביקורת. העיוב בבחירה מכלול השינויים האמורים
וב להשלם גם הוא ביכולתקדם בהקדם ובאופן מיטבי את מיושם יעד הפרויקט
שקבעה הממשלה.

הגשת דוח שנתי

בהחלטת הממשלה מרץ 2005 נקבע כאמור כי המועצה לספורט נשים תגיש דוח שנתי על
הפעולות שלה ושל ועדותיה לשורת הספורט וליו"ר הוועדה למעמד האישה בכנסת.

הועלה כי המועצה לספורט נשים פעלת לפי החלטה זו באופן חלק בלבד:

1. בשנת 2007 לא הגישה המועצה לשורת הספורט את הדוח האמור, ובמקום להגיש דוחות
נפרדים לשנים 2008 ו-2009 היא הגישה דוח מאוחד לשתי השנים. לשנת 2010 הגישה המועצה
דוח סיכום של פעילותה אותה שנה.

המועצה הסבירה בתשובה למשרד מזכיר המדינה כי שנת 2007 לא הייתה שנת פעילות של ממש,
וכי את הדוחות לשנים 2008 ו-2009 הגישה יחד מאוחר לשנת 2008 הייתה שנת "פילוט" של
הפרויקט.

לדעת משרד מזכיר המדינה גם אם בשנים האחרונות פעילותה של המועצה הייתה מועטה, היה עליה לפעול בהתאם להחלטת הממשלה ולהקפיד להגיש מדי שנה דוח על הפעולות המתבצעות במסגרת הפרויקט והתקדמותו.

2. הועלה כי המועצה לא הגישה את הדוחות שהכינה ליו"ר הוועדה למעמד האישה בכנסת אלא לשרת הספורט בלבד, שלא לפי החלטת הממשלה מרץ 2005.
בינואר 2012 הודיעה המועצה למשרד מזכיר המדינה כי שלחה לוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת את הדוחות השנתיים לשנים הקודמות, ותקפיד לעשות כן גם בעתיד.

הגיבוש והביצוע של תוכניות עבודה

1. בהחלטת הממשלה נקבע כאמור, בין היתר, כי על המועצה לספקט נשים "לבבש תוכניות פעולה ורב-שנתיים ליצירת תשתייתற ורחבת לפעילות ספורט נשים וקידום ספורט היגייני, במסגרת גופי הספורט, מוסדות החינוך, הגורמים המשלתיים והרשויות המקומיות ולקיים מעקב ובקраה על יישום תוכניות אלה".

הביקורת העלתה כי המועצה לספקט נשים לא גיבשה את כל תוכניות הפעולה הרב-שנתיים כאמור. המועצה הסתפקה באישור תוכניות עבודה שנתיות של איגוד ספורט והתאחדויות ספורט - שהוכנו בהתאם להנחיות ולאמות המדינה לחוקת הקצבות שאישרה כאמור המועצה להסדר הימורים בשנת 2007 - ובקיים מעקב אחר ביצוען. על משרד הספורט לוודא שהמועצה לספקט נשים תכנן את כל התוכניות האמורות.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מזכיר המדינה כי הוא פועל בשיתוף המועצה לספקט נשים להכנת תוכנית עבודה למועצה אשר תחולב בתוכנית העבודה של המשרד. המועצה לספקט נשים כתבה בתשובהו למשרד מזכיר המדינה כי התקשתה להכין תוכניות רב-שנתיים מאוחר שבשלבים הראשונים של הכננת הפרויקט היא נאלצה להשיקע משאבים רבים וזמן ניכר בביצוע כמה פעולות חיוניות - בניית תשתיות לפועלות, השגת תקציב שניתי, גיבוש של אסטרטגייה לפעילות והכנת רפורמה בנושא אמות המדינה להקצת כספים לפרויקט.

2. חשוב מאד שהכנת תוכניות העבודה השנתיות של איגוד ספורט והתאחדויות ספורט ושאיישון של תוכניות אלה יבוצעו עוד לפני תחילת שנת העבודה, שכן הדבר מאפשר לגופים אלה להכין את פעילותם ו אף לתקן את התכנית המתגבשת בהתאם לדרישות המועצה לספקט נשים. יזון כי במרץ 2010 ובמסכם שחთם המשרד בעקבותיו עם מכון יינגייט במאי 2010 נכתב בין היתר: "תוכניות עבודה שניתות - הקבלן יגיש את תוכניות העבודה [כלכל ענף ולכל פרויקט] בחודש אוקטובר לפני שנת עבודה" (ההדגשה במקור).

מפרוטוקולים של המועצה לספקט נשים עולה שהיא אישרה חלק ניכר מתוכניות העבודה של איגוד ספורט והתאחדויות הספורט לצורך העברת הקצבות ורק לאחר שהחלła שנת העבודה, ומڪצת מאישורייה היו לפكري זמן של חצי שנה בלבד: באמצע מרץ 2008 אישרה המועצה את תוכניות העבודה של איגוד הסקפורט לשנת 2008 ; בינואר 2009 אישרה המועצה לרוב ענפי הספורט, שהמועצה לספקט נשים תומכת בהם, תוכנית עבודה למחצית הראשונה של השנה; בפברואר 2010 אישרה המועצה לספקט נשים את תוכניות העבודה לשנת 2009 של שני איגודים ואת רוב תוכניות העבודה של איגוד הסקפורט לשנת 2010 ; מקצת התוכניות אישרו רק במאי 2010.

המועצת לספרות נשים כתבה למינואר 2012 כי אמות המידה לחולקת הקצבות המועצת להסדר ההימורים פורסמו ברשומות בסוף שנת 2007, וכן התכניות לשנת 2008 אישרו רק לאחר תחילת השנה. אשר לתכניות שאושרו באיחור ביתר השנים מסרה המועצת כי הסיבה לאיחור היא שאיגוד הספרות לא הגיעו את התכניות באופן הנדרש; וכי היא אישרה חלק מהתכניות לפרק זמן של חצי שנה מסווגת לבחון לאחר חצי שנה אם יש צורך לשפרן. המועצת צינה כי בהתקנסיותה בשנים 2009 ו-2010 היא נתנה עדיפות לאישור תכניות העבודה של איגוד הספרות.

משרד מברך המדינה מעיר למועצה לספרות נשים כי עליה להකפיד שתכניות העבודה השנתיות של איגוד הספרות והთאזרחות הספרות שהם מעבירים אליה לצורך תקצובם יוגשו לה לפני תחילת שנת העבודה, כדי שיוכלו להיות מועד לביצוע הפעולות השוטפת המתוכננת וכדי שלא תיפגע האפקטיביות של התכניות.

איוש תפkidim בייחידה המקצועית לקידום נשים בספרות

על פי תנאי המכרז משנה 2010 להפעלת פרויקט קידום ספרות נשים והסכם שהחתם משרד הספרות עם מכון וינגייט שוכה במכרז, התchieב המכון להעסיק ארבעה בעלי תפקידים: מנהל או מנהלת פרויקט, רכוזת תכניות ענפיות, רכוזת שיווק ושינויים עמדות ורכוזת פרויקטים מיוחדים.

הביקורת העלתה כי בנובמבר 2011 לא העסיקה הייחידה המקצועית לקידום נשים בספרות שבמכון וינגייט, במסגרת כוח האדם הקבוע שלו, מנהל פרויקט (מינואר 2010), רכוזת שיווק ושינויים עמדות ורכוזת פרויקטים מיוחדים. משרד מברך המדינה העיר למינרל הספרות כי בא-איוש התפקידים המשמעותיים האמורים יש כדי לפחות בהשגת יעדיו הפרויקט באופן מיטבי.

יוזר המועצת הסבירה למשרד מברך המדינה ביוני 2011 כי מאחר שהוא משמשת כיו"ר פועל אין צורך במנהל לפרויקט; כמו כן צינה כי אין לפROYיקט רכוזת שיווק מסוים שאין למועצה לספרות נשים רקzeitig לשיווק.

המועצה צינה בתשובהו למשרד מברך המדינה כי בעת השלמת המכרז משנה 2010 היא הייתה בעיצומו של תהליך שניינו אמות המידה לחולקת התקציב הפרויקט ושל שניינו בתפיסה המערכותית לגבי פעילות המועצת באופן שיאפשר את השגת כל יעדי הפרויקט, וכל עוד לא הושלמו הכנות הרפורמה ויישומה, לא היה טעם במינוי מנהלת פרויקט. עוד צינה המועצת כי היא פעלła לפי המלצות יועצת ארגונית שכרכה ולפיהן יש לדוחות את איוש תפקידידי מנהלת הפרויקט, רכוזת השיווק ורכוזת פרויקטים מיוחדים.

משרד הספרות מסר בתשובהו למשרד מברך המדינה כי בדיעון שקיים עם המועצת באוקטובר 2010 סוכם כי לא ימונה באופן זמני מנהל פרויקט, כי בעלי התפקידים שצוינו במכרז ימונה בעתיד, וכי "בהתדר תוכנית פעולה מלאה ואסטרטגיה מגובשת של המועצת באשר לפרויקט לא ניתן בשלב זה לאייש את כל בעלי התפקידים המפורטים במכרז".

32 בעניין ממצאי הביקורת בנושא זה, ראו להלן עמ' 1528-1529.

תשובותיהם של המועצה ומשרד הספורט בעניין אי-איוש תפקידיים מרכזיים שנקבעו במכרז משנה 2010 מלבדות שהגורמים לאי-איוש התפקידים הם, בין היתר, עיכוב בגיןוש תפיסה מעכטית לגבי פעולות המועצה והיעדר תכנית פולה מלאה ואסטרטגיה מגובשת. משרד מבחן המדינה מעיר למועצה ולמשרד הספורט כי לנוכח הזמן הרב שעבר ממועד סיום הדיון באוקטובר 2010 ולנוכח העובדה שהל עיכוב של כמה שנים ביצוע הפעולות לקידום מרכיבים מהותיים בפרויקט, נדרשת פעולה נרצת מצדם לביצוע הרכה ארגונית ותפקודית של המועצה ושל תשתיית העבודה שלה, כדי להבטיח שמתוותיה יישגו בהקדם ובאופן מיטבי.

תקוד המועצה לספורט נשים

מבנה המועצה

בוחלתת הממשלה מרץ 2005 נקבע כי במועצה לספורט נשים ישתתפו 15 חברים: יו"ר המועצה, שני נציגים ממשרד החינוך, התרבות והספורט³³, נציג משרד האוצר, שני נציגים מהמועצה להסדר ההימורים בספורט, נציג הוועד האולימפי, נציג רשות מקומית שמונה בחתייצות עם יו"ר מרכז השلطון המקומי, נציג הוועדה הציבורית מכוח סעיף 9(ב)(2) לחוק להסדר ההימורים בספורט, התשל"ז-1967³⁴, ושישה נציגי ציבור מתחוםיה אלה: תקשורת, כלכלה, חינוך, משפט ובריאות, ובهم נציגת העמותה לקידום נשים בספורט (להלן - העמותה)³⁵. עוד נקבע בהחלטה ששיעור הנשים מקרב חברי המועצה יהיה 50% לפחות. מינוי חברי המועצה היה תקף לשושנים, והשרה רשאית להאריך את תוקפו בשלוש שנים נוספות.

לפי הסברי משרד רואת החשבון של העמותה למשרד מבחן המדינה במאי 2011, העמותה אינה פעילה במשך ארבע השנים האחרונות, האספה הכללית שלה לא התקנסה, ואין כסף בקובטה; עם זאת עדין לא ננקטו שום צעדים לסגירת העמותה. לדברי רואת החשבון לא נראה שהעמותה צפוייה מחדש את פעילותה. מכאן, בדצמבר 2011 כתבה יו"ר העמותה, שהיא גם מנכ"לית מכון יינגייט (להלן - המנכ"לית), למשרד מבחן המדינה בשם העמותה, כי היקף פעילות העמותה אינו כבעבר, ואולם לנוכח חשיבות מטרותיה "אנו שוקלים אפשרות להרחיב פעילותה".

33

אחד מהם תהיה מנהלה היחידה לספורט נשים במינהל הספורט.

34

על פי החוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967, השר הממונה על המועצה להסדר הימורים ימנה, לאחר התייעצות עם המועצה, ועדה ציבורית לקביעת אמות מידת החלוקת העודפים לתמיכת איגודי ספורט, אגודות ספורט, ארגוני ספורט ומועדוני ספורט, לתמיכה בספורט נשים וספורט באזרחי עדיפות לאומיות, ותמיכה בספורט עממי-חוובני.

35

"העמותה לקידום נשים בספורט בישראל", הוקמה בשנת 1997. מטרות העמותה הן הגברת והעמקת של המודעות לנושא נשים בספורט, פעילות להשגת ייצוג הולם של נשים במוסדות ספורט, קידום חינוך לפעילויות גופנית לנשים, קידום מחקרים על נשים בספורט, תמיכה במחקריהם אלה וגiros כספים למילגות למועדים לספורטאים.

משרד מבקר המדינה מעיר כי לנוכח תשובותיהן האמורות של יו"ר העמותה ורואת החשבון, על משרד הספורט לבחון אם יש מקום להמשך לשתף במוועצה לספורט נשים נציגת העמותה או שמא יש צורך בעדכון החלטת הממשלה בעניין מינוי זה ובקביעת מינוי נציג מטעם גופו הולפי.

משרד הספורט מסר בתשובהו למשרד מבקר המדינה כי "לאור המידע אשר נמסר בטיפות דוח הביקורת באשר למצבה של העמותה, בכונת המשרד לתקן את החלטת הממשלה באופן אשר יבטל את החובה לכלול במוועצה את נציג העמותה".

תקנון המועצה

בהחלטה הממשלה מרץ 2005 נקבע כאמור כי "המוועצה [לספורט נשים] תקבע תקנון לפעולתה, שיושר על ידי השרה. תיקון תקנון המועצה טעון אישורה של הרשות". הביקורת העלמה כי בנובמבר 2011 עדין לא קבעה המועצה תקנון כמתחייב מלהחלטת הממשלה. היועצת המשפטית של משרד הספורט הסבירה למשרד מבקר המדינה בדצמבר 2010 כי לדעתה גופים פעילים ביציעים צריכים תקנון שיסדיר את זורימת העבודה והסמכויות, ואילו גופים מייעצים, ובכלל זה מועצה ציבורית מייעצת, כדוגמת המועצה לספורט נשים, אינם צריכים תקנון.

באת כוחה של יו"ר המועצה כתבה למשרד מבקר המדינה ביולי 2011 כי יו"ר המועצה נתה כמה פעמים ליוועצת המשפטית של משרד הספורט בבקשתה שהדרוג המ乞וזי המוסמך במשרד יcin תקנון למועצה, אולם נענה שאין צורך בתקנון "כיוון שמדובר ביחידה סמך של המשרד".

משרד הספורט כתב למשרד מבקר המדינה בינוואר 2012 כי לדעתו המועצה כגוף מייעץ אינה זוקה לתקנון, אולם בכוונתו לתקן את החלטת הממשלה ולכלול בה סעיפים רלוונטיים הנוגעים לנוכחות חברי המועצה, על מנת להבהיר את חובהיהם של החברים ולאפשר למועצה לפעול נגד מי שאינם משתתפים באופן קבוע בישיבותה.

בשימוש החלטת הממשלה ולפיה יהיה היה למועצה תקנון יש כדי להבטיח הלכי עבודה סדריים של המועצה לרבות בנושאים מיניליים שונים כגון הידרות חברי מישיבותה ומספר התכנסיותה (ראו להלן). לעומת זאת משרד מבקר המדינה, אם משרד הספורט סבור כי אין מקום לישום הוראה זו, הרי שהיא עליו לדוח על כך למזכירות הממשלה ולבקש את שינוי ההחלטה ולא לקבל החלטה בנושא ולפעול על דעת עצמו.

התכנסיות המועצה

כאמור, בהחלטה הממשלה מרץ 2005 נקבע כי המועצה תכנס לפחות שבועה פהום בשנה. בביטחון עלה כי בשנים 2007 ו-2008 היה מספר התכנסיותה (בשנת 2007 שש ישיבות ובסנת 2008 שבע ישיבות) קטן מהנדרש בהחלטת הממשלה. עוד עולה כי בשנת 2009 פעלה המועצה במחצית הראשונה של השנה בלבד (והתכנסה שש פעמים) לאחר שפג תוקף כתבי המינוי של חברת, ורק בשנת 2010 היא התקנסה שבועה פעמיים כנדרש.

לדעת משרד מבקר המדינה, התוכניות מלאות המועצה בתדריות שנקבעה בהחלטת הממשלה נעדכו, בין היתר, לאפשר לה למלא כראוי את תפקידה, לקיים בקרה יעילה על קידום הפרויקט ולדון באופן שוטף בכויות המתוורות בעניינו ובשינויים שיש במצב בו. משרד מבקר המדינה מיר כי תום תקופת המינוי (הקדנציה) של חברי המכון במעטה ידוע מראש ונitin היה להיערך לכך מבוגר מועד. על משרד הספורט לוודא כי מסגר התוכניות השנתי של המועצה לא יפחית מזה שנקבע בהחלטת הממשלה.

nocחות חברי המועצה בישובותיה

1. מביקורת הprotoוקולים של דיויני המועצה מאז תחילת פעילותה עולה כי nocחות חברי המועצה בדיונים הייתה חללית בלבד; ברוב הדיונים חסרו שלוש ויתר מ-15 החברים, וכן התקיימו דיונים שכמחצית החברים נעדרו מהם.

לדעת משרד מבקר המדינה, אי-השתתפות חברי המועצה בישובותיה פוגעת בתפקוד השוטף של המועצה, ביכולתה לקיים דיונים ראויים בנושאים שעל סדר היום שלא בעניין הפרויקט וביכולתה לפתח על פעולות המבצעות בהכונתה.

הביקורת העלתה כי נושא היעדרויות חברי המועצה מישובותיה עלה בדיונייה חמש פעמים בשנים 2006-2010. ביוני 2008 כתוב ראש מינהל הספורט במשרד הספורט ליו"ר המועצה לספורט נשים: "לאור הודיעתך, על אי שביעות רצונך מהשתתפות נציגי ציבור בישיבות המועצה, סוכם כי תודיעי לשור [ראן] בכתב על אותן נציגי ציבור שאינם מגעים לישבות המועצה במטרה להחליפה בנציגים אחרים".

2. במאי 2010 מסרה המועצה לסתור נשים ללשכה המשפטית של משרד הספורט דו"ח nocחות של חברי המועצה החדש וביקשה שהמשרד יסייע בהזאת הנחיה בדיון היודרויות מישובות המועצה, כפי שנוהג, לדבריה, במועצת הלסדרheimerים וב גופים אחרים. בדצמבר 2010 פנתה שוב המועצה לסתור נשים ללשכה המשפטית של המשרד וביקשה לבחון גיבוש תקנון למועצה או למצער לבש נהלים בורורים בדיון היודרויות חברי המועצה מישובותיה.

לדעת משרד מבקר המדינה על משרד להסדיר את נושא nocחות חברי המועצה בישובותיה באמצעות נוהלי המועצה או התקנון שלו, שבהם יוגדרו המספר המרבי של ישיבות שהבר מועצה רשאי להיעדר מלהן והפעולות שננתן לנקט נגד חבר מועצה שייעדר מישיבות רבות מהmonths. מכל מקום, אם בדעת המשרד להמתן כאמור לתיקון החלטת הממשלה בנושא גיבוש תקנון למועצה, עליו לפחות לקידום הנושא.

פיקוח משרד הספורט על הפרויקט

משרד הספורט, מתוקף תפקידו, נדרש כאמור לפחות מינהל הספורט, למען הפרויקט לקיים ספורט נשים, לפחות על האפן שבו מביצועה אותו המועצה לפפורט נשים והיחידה המקצועית לקידום נשים בספורט במכון וינגייט ולנקוט את העדדים הדורשים לביצועו המיטבי.

1. עד מרץ 2010 לא קיים משרד הספורט פגישות סדירות עם יו"ר המועצה לספורט נשים כדי לדון בעולות בעניין הפרויקט וקידומו.

2. מינהל הספורט לא ביצע בקרה על אופן ביצוען של תכניות העבודה שלו בנושא הפרויקט לקידום ספורט נשים לשנים 2007-2009 ובכלל זה על המידה שבה הושגו שנקבעו בהן.

3. באוגוסט 2010 הוציא למנכ"לית משרד הספורט דוח בקרה בעניין ביצוע יודי הפרויקט לקידום ספורט נשים שנקבעו בתחום העבודה של מינהל הספורט לשנת 2010.

מהודוח עולה כי חלק ניכר מידי הפרויקט לקידום ספורט נשים שנקבעו בתכנית העבודה לא הושגו או הושגו באופן חלקי בלבד, ובهم הרחבות מעגלי איתור ספורטאיות, השתפות 120 נשים בקורס מנהיגות נשים וקידום הפעילות הספורטיבית בקרב ילדות בגילאים הצעירים. מהמידע המובא בדוח לא ניתן ללמוד מהי הסיבה לאי-הбиoux או הביצוע החלקי. יציריך כי בתכנית העבודה נכללו יעדים שלא צינו מודדים ממשיים לביצועם (כמו "הכנות מערך שיוך על מאפייניו", "הרחבת תכנית טופ-טיין^[36]" ו"הכנות סקר מדדי ביחס להשתתפות בנות בספורט"), וכן אי-אפשר להעריך על סמך דוח הביצוע אם הושגו יעדים אלה; כמו כן לא ניתן להעריך אם הושגו היעדים של פעולות נוספות אשר נזכרות בדוח כגון "זיהנעה פעילות שווקית" ו"טופלו- 58 ספורטאיות מצטיינות באמצעות התאחדות ספורט בת הספר", שכן לא צינו היעדים הצפויים של פעולות אלה.

משרד הספורט כתוב למשרד מבחן המדרשה בינוואר 2012 כי בשנת 2009 הוא התקשר עם חברה לייעוץ אסטרטגי לקבלת שירותים בתחום הכנות תכניות עבודה במכרז שקבע משרד ראש הממשלה בעניין זה. מאז פועל מינהל הספורט להכנות תכניות עבודה, לקבע מדדי ביצוע ולפיקוח על קידום תכניות העבודה. במסגרת מתכונת העבודה החדשה של משרד הספורט הוא מתייחס גם לאי-биoux יעדים ומשימות, והנהלת המשרד מקיימת מעקב ובעוני שוטף אחר תכנית העבודה והתקדמותה.

לדעת משרד מבחן המדרשה, לנוכח העובדה שגם בתכנית העבודה של משרד הספורט לשנת 2010 ודוח הביצוע שללה לא כללו פירוט ננדרש של האופן שבו יש לבצע בפועל את יודי התכנית, על משרד הספורט להבטיח כי תכניות העבודה שהוא מאשר, לרבות בעניין הפרויקט לקידום ספורט נשים, יכללו מודדים ממשיים ולוז זמינים לביצוע כל היעדים שנקבעו בהן. כמו כן, לאחר סיום שנת עבודה יש לגבות שילול פירוט בוגרונות שבгинן לא הושגו יעדים שנקבעו בתכנית העבודה אותה שנה. על המשרד גם להסדיר באופן מיטבי את פעולות הפיקוח וההכוונה שלו בנושא הפרויקט לקידום ספורט נשים.

משרד הספורט כתוב למשרד מבחן המדרשה באפריל 2012, בין היתר, כי בשנת 2010 חל מפנה משמעותי בקידום הפרויקט, אשר בא לידי ביטוי במקרה אופנים: כחיבת מכון חדש לקבלת שירותים קבלן להפעלת היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט; גיבוש אסטרטגיה חדשה לגבי הפעלת הפרויקט וביצוע שינויים בו; הידוק הפיקוח וההכוונה שלו בנושא הפרויקט לקידום ספורט

לערכון סטטוס הפרויקט בראשות מנכ"לית המשרד ובהשתתפות יועץ המועצה; הצמדת יו"ץ משפטiy קבוע שילוחה את עבודת המועצה בהיבט המשפט; הקמת מסד נתונים משותף למשרד ולמועצה.

לדעת משרד מבקר המדינה, על משרד הספורט לעקוב בתשומת לב רכה ובאופן שוטף אחר פעולות המועצה לספורט נשים ופעולות היחידה המקצועית לקידום נשים בספרות במכון יונגייט להשגת יעדי הפרויקט ולנקוט בהקדם את הצעדים הדורשים להשגתם.

התקשרויות במסגרת הפרויקט

1. המועצה אינה יכולה לפעול עצמה על הסכמי התקשרות עם ספקי שירותים שונים ועם יועצים ועובדים הדרושים לה ביצוע תפקידה. הגוף שהוחתם עבורה על הסכמים הוא מכון יונגייט, שזכה כאמור בשני מכוזים שקיים משרד הספורט - בפברואר 2007 ובמרץ 2010 - להפעלת פרויקט לקידום ספורט נשים. המכון הוא בעל מאפיינים ציבוריים, מושם שהוא משתמש לאומי לספורט שתפקידו להוביל קידום וטיפוח של חברות הספורט בישראל וליציג את האינטראסים של מדינת ישראל בתחום הספורט והחינוך הגופני, ומשום שהוא מקבל תמיכת כספית מהמדינה ונציגי המדינה אף משתתפים בהנהלו. בהסכם מינויו של משרד הספורט למכון שנחתמו בעקבות ביצועם של המכוזים האמורים נקבע שהמכון מתחייב לדוח למשרד הספורט על כל פעילות המבוצעת במסגרת הפרויקט ולקבל את אישורו לעדכונים ולשינויים בתכנית. בהסכם משנה 2007 נקבע גם שלענין ביצוע פרויקטים ולגבי העסקת ייעוץ מלאה לפרויקט יש לפנות לנותני שירותים ולקבל לפחות שלוש הצעות מהיר בהתאם לחוק חובת המכוזים, התשנ"ב-1992 (להלן - חוק חובת המכוזים). יזמין כי במכוז משנת 2010 נקבע כי בחירת ייעוץ מלאה לפרויקט תבוצע באמצעות הליך תחרותי, אך לא נקבע כי יתר התקשרויות בפרויקט יבוצעו באמצעות הליך כזה.

לדעת משרד מבקר המדינה, היה על משרד הספורט לדרש מהקבן הזוכה במסגרת שני המכוזים לקיים הליך תחרותי לפני כל התקשרות, שיבטיח שוויון ההזדמנויות למציאות ויאפשר למשרד לבחור בהצעה הגדאית ביותר. מכל מקום, לנוכח העובדה שהמכון הוא בעל מאפיינים ציבוריים, כאמור, הרדי שראייה השעל התקשרויותיו של המכון עם עובדים או נותני שירותים יחולו עיקרי הנורמות של המשפט הציבורי בתחום דיני המכוזים וסדרי מינהל תקין, לרבות ביצוע התקשרויות באמצעות הליך בחריה שוויוני ותחרותי. בכלל זה ראוי היה שיפעל על פי נורמות אלה במסגרת ההתקשרויות שהוא מבצע כ牒ן עבור גופים אחרים כגון המועצה לספורט נשים, אך אם משרד הספורט לא דרש זאת במכוז במפורט. יזמין כי אף לפי נוהלים פנימיים של המכון יש לבחון כמה הצעות קודם לביצוע התקשרות.

משרד הספורט הסביר למשרד מבקר המדינה כי הוא רואה את הנורמות האמורות כמחייבות בעניין התקשרויות המכון במסגרת פרויקט קידום ספורט נשים, וכי במשך השנים הוא הבahir עד מהן למכון כמה פעמים.

המכון ציין בתשוכתו למשרד מבקר המדינה מדצמבר 2011 כי הוא "מקפיד על ניהול של הליך לקבלת הצעות לצורך בחינה של מועמדים פוטנציאליים, אך יחד עם זאת, כל עת בה מונחה הוא על

ידי משרד הספורט ו/או המועצה [לספורט נשים] לעניין זהות הצד השלישי עימיו עליו להתקשר, בין אם בהסכם העסקה ובין אם כיווץ חיזוני, המכון מכבד את ההנחיות שקיבל ופועל בהתאם".

משרד מבחן המדינה מעיר למכון כי מאחר שהוא כאמור גוף בעל מאפיינים ציבוריים, עליו להකפיד שהתקשרויתו עם עובדים או נותני שירותים יוציאו תמיד באמצעות הלין בחירה תחרותי כאמור. כן מעיר משרד מבחן המדינה למשרד הספורט ולמועצה לספורט נשים כי עליהם לוודא שפעולות המכון נעשות באופן זה ולהימנע ממונע הנחיות שאינן עלולות בקנה אחד עם העקרונות האמורים.

בתשובה נוספת מ-2012 הודיע המכון למשרד מבחן המדינה כי הוא מקדיש תשומת לב להערכת משרד מבחן המדינה ולפיה עליו "להקפיד ליישם הליני' קבלת הצוות' לאייתו מועמדים פוטנציאליים" במסגרת התקשרותו שהוא מבצע.

2. בישיבה שקיימה באוגוסט 2010 המכון למשרד הספורט עם עובדי מינהל הספורט וי"ר המועצה היא בהираה כי "הקבילן [המכון] צריך לעבוד בהתאם לנוהל העבודה של המשרד ממשלתי". היא אף הציעה שצווות הפרויקט ישתחף בסדרנה בהנחיית אנשי המכווע של המשרד על מנת להבחר ולחדד את נוהלי העבודה של משרד ממשלתי.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מבחן המדינה כי לנוכח הנחיה המכון"לית" התקיימו מספר ישיבות עם יו"ר המועצה, היועצת הממלואה של המועצה, גורמים מażועים נספסים מהיחידה המקצועית ונציגי המשרד (חשבות, תקציבים, משפטית ומינהל הספורט) באשר לאופן אישור תשלומים במשרד ממשלתי לרובות התיחסות לתשלומים בדייעך וככן ניתנו הנחיות מפורשות באשר לאופן הליך אישור חשבונות לצורך תשלום ע"י המשרד... כמו כן, הוסכם כי התקשרותוות הפרויקט, יובאו לעיון ובוחינה מראש של הלשכה המשפטית במשרד בהיבט המשפטי מכרז. בפגישות אלו נדונו הלכה למעשה, עיקרי הסוגיות בגין הוצאה הסדן".

משרד מבחן המדינה מעיר למשרד הספורט כי נוכחות הליקויים בתחום התקשרותוות שנמצאו בתפקודם של כל הגורמים המשתתפים בפרויקט, עליו לוודא באופן שוטף שההנחיות מבוצעות ושמתקיימות בקרות בנושא.

התקשרותוות עם ספקי מדיה

בעקבות חינמת ההסכם משנת 2007 ומשנת 2010 בין משרד הספורט למכון, התקשר המכון, בהគנות המועצה, עם עורך מדריה שונים לצורך פרסום ושיווק בנושא ספורט נשים, כדי להביא לשינויים עמדות בקרב הציבור בנושא ועל מנת לעמוד ילדות, נערות ונשים לעסוק בספרות. משרד מבחן המדינה בדק היבטים אחדים של התקשרותוות שביצעה המכון ביזמת המועצה לספורט נשים עם תכנית טלוויזיה מסוימת של אחת הזכיניות של הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו (להלן - תכנית הטלוויזיה) ועם עורך הספרות וערוץ הילדים לצורך הפקה ושידור של פינות מטעם המועצה.

ההתקשרות עם תכנית טלוויזיה

1. ביוני 2010 קיימה המועצה לספורט נשים ישיבה מיוחדת בהשתפות מנכ"לית משרד הספורט ווועצת שרת הספורט לצורך "דיוון וגיבוש אסטרטגיית המועצה לשלוש השנים הבאות". בסיום הישיבה החליטה המועצה "לשנות את חלוקת התקציב באופן שהתקציב [של המועצה] יתחלק בין השקעה בקידום ילדות ונשים בספורט דרך האיגודים ואגודות לבין השקעה דרך עוזרים אחרים שאינם איגודים ואגודות".

2. לפי סדרי מינימל תקין, התקשרות של המועצה לספורט נשים עם נוטן שירות, ביחיד התקשרות בעלות ניכרת, ראוי שתיעשה רק לאחר שמליית המועצה או עדשה שהוסמכת לכך מטעמה דנו מועד בכל היבטי ההתקשרות - כגון נחיותה, תרומתה ועולתה - בבחנו חלופות אחרות, אם אכן היו חלופות כאלה, והחליטו לאשר את ההתקשרות. הדבר נועד להבטיח שההתקשרות אכן דרושה והתקבלה ההצעה הטובה והמתאימה ביותר.

(א) בספטמבר 2010 שלחה יו"ר המועצה לספורט נשים מכתב אלקטронני (להלן - המכתב) לחבריו המועצה ובו כתבה בין היתר כי בעקבות החלטתה האמורה של המועצה בישיבתה ביוני 2010 נבחנו כל החלופות הנוגעות להתקשרות עם תוכנית טלוויזיה לצורך "חשיפה מסביבית בטלוויזיה בפריים טיים" לשינוי עמדות הציבור בנושא ספורט נשים, ובסופה של דבר הוחלט לשף פעולה עם תוכנית טלוויזיה מסוימת לקידום הנושא.

במכתב לא פורטו אותן חלופות אחרות של תוכנית טלוויזיה שנבדקו לצורך מתן השירות ועלותן, ולא צורפה למכתב כל אסמכתה לכך שנבדקו חלופות כאמור. יצוין כי חברי המועצה, שקיבלו את המכתב, לאדרשו מיו"ר המועצה לקבל מידע מהותי זה.

משרד מבחן המדינה מעיר כי מפרטוקול הישיבה האמורה של המועצה לספורט נשים, מיוני 2010, עולה כי דובר בה על שינוי עמדות בנוגע לספורט נשים אך לא התקבלה במסגרתה החלטה בדבר האפשרות להתקשר לצורך כך דוקא עם ערוצי טלוויזיה בכלל ועם תוכנית הטלוויזיה האמורה בפרט.

בישיבה שקיימה המועצה לספורט נשים באוקטובר 2010 עדכנה יו"ר המועצה בעניין "ההתקשרות והשת"פ" עם תוכנית הטלוויזיה ופירטה את העלות הכספיית של ההפקה ואת הסכומים הכלולים שיישולמו לזכיינית שמשדרת את התוכנית ולעורך הספורט עברו ההפקה. בסיום הישיבה החליטה המועצה על "הקמת ועדת שיווקית, שתמליקן על דרכי מינימל החשיפה של [הפרויקט] בתוכנית והמשך הפעולות בנושא שינוי עמדות ושיווק".

מנתוני המועצה לספורט נשים עולה כי עלות ההתקשרות עם התוכנית האמורה באמצעות המכון הסתכמה ב-800,000 ש"ח (696,000 ש"ח שלולמו לחברת פרטום מסויימת ו-156,600 ש"ח שלולמו לעורך הספורט, שעריך את פינוט השידור בתוכנית³⁷). משרד מבחן המדינה לא מצא כי לפני שבוצעה ההתקשרות עם תוכנית הטלוויזיה קיימו המועצה או אחת ממועדותיה דיוון מפורט בנושא ובছוצה של התוכנית לשיתוף פעולה עם המועצה.

³⁷ בעניין הקשרים העסקיים בין חברת היו"ר שותפה בבעלויות עליה ובין ערוץ הספורט, ראו להלן עמי' 1534.

משרד מזכיר המדינה מעיר כי ההתקשרות עם התכנית אושרה שלא על פי סדרי טיפול ובוחינה נאותים. היה על מליאת המועצה לקיים בשלב הראשוני דין בוגע לעצם הכוונה להתקשרות עם התכנית. בדיון זה היה מקום כי יוצגו בין היתר מטרת התקשרות, ההערכה בדבר תרומתה לkiemdem היעדים של המועצה, החלופות הקיימות בנושא ועלותן. לאחר קבלת החלטה מסוימת בנושא היה מקום להביא את ההחלטה לידי משרד הספורט וליאישרו כמתחייב מהמכרז משנה 2010, ורק אז להתחיל בהליך גיבוש הסכם ההתקשרות עם התכנית.

(ב) הועלה כי כבר באוגוסט 2010, קודם לאישור המועצה באוקטובר 2010, בעקבות משא ומתן שהתקיים עם חברת הפרטום האמורה, שההחברה למבחן הצעה להזמנה עבורה לשיתוף פעולה עם תכנית הטלויזיה האמורה, וביקשה כי המועצה לספורט נשים תאשר את ההזמנה באמצעות המכון, ואכן מנהלת הכספי של המכון חתמה על הסכמתה להצעה ולהזמנת העבודה.

המכון כתב למשרד מזכיר המדינה באפריל 2012, בין היתר, כי "ההצעה נחתמה על ידי מנהלת הכספי של המכון רק לאחר שנטקבל אישור המועצה להתקשרות".

משרד מזכיר המדינה מעיר כי שליחת הזמנה עבורה על ידי החברה למבחן באוגוסט 2010 ובקשה מהמכון לאשר את ההזמנה מעידה כי הכספי לשיתוף פעולה עם התכנית הטלויזיה גובש לפניה שהוא נדון כאמור במילאת המועצה.

(ג) לנוכח ההשערה הניכרת של המועצה לספורט נשים בתכנית הטלויזיה, היה ראוי שהיה הפעל לביצוע סקר לבחינת האפקטיביות של פעולות הפרטום והשיווק באמצעות התכנית, וכן לבחינת השינוי בעמדות ביחס לספורט נשים בעקבות שידורה.

הועלה כי ביוני 2011 יזמה המועצה התקשרות לצורך ביצוע סקר שבו נבדקה רק מודעות הציבור - בעקבות שידור התשדררים - לעצם קיומה של המועצה ("אתנה"³⁸), ולא נבדק אם הוועגה מטרתם העיקרית של התשדררים - השפעה על נוכנותן של נשים, נערות וילדים לעסוק בספורט או על שינוי עמדות הציבור לגבי ספורט נשים.

לדעת משרד מזכיר המדינה, לאחר שמטרות הפרויקט לkiemdem ספורט נשים הן כאמור לעודד נשים, נערות וילדים לעסוק בספורט וכן לשנות את עדמות הציבור לגבי ספורט נשים, ראוי שסקרים שתעשה המועצה בעתיד יתמקדו במידת השגתן של מטרות עיקריות אלה על היבטיין השוניים ולא רק בבדיקה מודעת הציבור בנושא - מיתוג שמה.

התשרות עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים

הסכם ההתקשרות

ביוני 2009 התקשר המכון עם מומחה חיצוני לשיווק³⁹ כדי שישיע לעבודה המועצה לספורט נשים (להלן - יונץ השיווק). ביוני אותה שנה הגיע יונץ לשיווק לתכנית שיווק אסטרטגית

³⁸ הינו של המועצה ושל הפרויקט.

³⁹ בעניין התקשרות זו וממצאי משרד מזכיר המדינה לגבי הקשר העסקי בין היונץ ליור' המועצה, ראו להלן עמ' 1536-1534.

רב-שנתית בנושא שיווק ושינויי עמדות ביחס לספורט נשים. היוזץ ציין בתכנית כי לצורך שינוי העמדות יש לבצע פעולות פרטום ושיווק באמצעות ערוצי הטלוויזיה והאינטרנט, וכי לදעתו ערוצי הטלוויזיה המתאימים ביותר להשתתפות הפרויקט הם ערוץ הילדים וערוץ הספורט. בעקבות המלצה זו חתם המכון באוקטובר 2009 על הסכם התקשרות בסך 860,000 ש"ח (כולל מע"ס) עם ערוץ הספורט לשיכון תדרירים לקידום ספורט נשים במסגרת שידורי. בנובמבר אותה שנה התקשר המכון גם עם ערוץ הילדים בהסכם ובמסגרתו התחייב לשלם לערוץ 232,000 ש"ח (כולל מע"ס) עבור שיבוץ תדרירים לקידום ספורט לילדיות במסגרת שידורי. תוקף ההסכם האמורים היה ממועד חתימתם ועד 31.12.10.

1. בהסכם שנחתם בין משרד הספורט למכון ביוני 2007 בעקבות המכרז נקבע, בין היתר, כי "כל דבר הנוגע להיקף השירותים, תוכנם, לוחות הזמנים לביצועם וכל הפרטים האחרים הקשורים לביצועם, במידה ואינם מפורטים בחוזה זה על נספחיו, יקבעו בכתב על ידי המשרד בהתאם עם נציגי צד ב' [הקבלן]". גם במכרז שפורסם לאיור הקבלן נכתב כי "במהלך הפעולות יפעל הקבלן בשיתוף [מין]ה הספורט [במשרד הספורט], ויקבל את אישורו לביצוע פעולות כגון עדכונים ושינויים בתוכניות".

משרד מבקר המדינה כि לפניה שהתקשר המכון עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים לא בחנו משרד הספורט ומיליאת המועצה את עניין ההתקשרות; יצוין כי בתקופה שקדמה לביצוע ההתקשרות האמורota לא התקנסה מלאכת המועצה כלל (תיקף כתבי המינוי של חברי המועצה הראשונה פג ועדין לא מוננו חברי חדשים) - הישיבה האחרון של מליאת המועצה הראשונה התקיימה במאי 2009 ופעילותה חודשה רק עם מינוי המועצה החדשה בינוואר 2010. לדעת משרד מבקר המדינה היה על המכון להකפיד לפחות כנדישת אישור משרד הספורט להתקשרות עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים, נוספת על האישור שהתקבל מיו"ר המועצה.

משרד הספורט כתב בתשובהו מינוואר 2012 למשרד מבקר המדינה כי "הנהלת המשרד ידעה על הפעולות המשותפת המתוכננת של המועצה עם ערוצי הספורט והילדים, ואולם ההתקשרות הSPECIFICIOT [בנושא] לא הובאו על ידי המכון לאישור הגורמים המקצועיים במשרד כנדרש".

2. הועלה כי ועדת משנה של המועצה לעניין שיווק אסטרטגי ופרסום (להלן - ועדת השיווק), שהוקמה בשנת 2008, הפסיקה את פעילותה מכמה חודשים לאחר הקמתה ולא הייתה בMOVEDI התקשרות עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים ועל כן הנושא לא הועלה לפנייה; עם כינונה של המועצה החדשה בינוואר 2010 הוקמה ועדת שיווק חדשה ובה השתתפה יו"ר המועצה לספורט נשים, כמו חברי המועצה ויועציהם. ועדת זו התקנסה לראשונה רק בנובמבר 2010, סמוך לסיום תקופת ההתקשרות עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים. לא נמצא כי הוועדה המשיכה בפעולתה לאחר התקנסות חד-פעמית זו.

לדעת משרד מבקר המדינה, נוכח חשיבות ההתקשרות של המועצה עם ערוץ הספורט וערוץ הילדים להשתתפות יודי הפרויקט ונוכח עלותן הגבוהה של התקשרותוות אלה, היה מקום כי החלטתה לגביהן התקבל רק לאחר דיון ממצה של מליאת המועצה או של ועדת השיווק שלא ו록 לאחר שיתויעדו כנדרש מהלך הדיון וההחלטות שהתקבלו בו.

3. התקשרות עם ערוץ הספורט - טיפות ההסכם שהתגבש בין המועצה לערוץ הספורט נמשרה לעזינה של היוזצת המלווה של המועצה.⁴⁰ בהעורתה של היוזצת מספטמבר 2009 צוין, בין היתר,

40 בעניין ממצאי הבדיקה לגבי התקשרות המועצה להעסקת יועצת זו, ראו להלן עמ' 1521-1523.

כ"י: (א) יש לשקל כי ההתקשרות עם העורך תותנה בתקופת ניסיון שלقاربעה חדשניים על מנת לוודא שמתאפשרה השגת היעדים שלשם בוצעה ההתקשרות; (ב) יש לגבות צוות בהשתפות נציגים מערוך הספורט ומהמועצה שיקבע לוח סיורים שנתי ורבוני של התדרירים לקידום ספורט נשים.

הוועלה כי התקופת ההתקשרות עם עורך הספורט נקבעה מראש לפך זמן של יותר משנה, בלבד תקופה ניסיון, אם כי נקבע תנאי האפשרות לשיטם את ההסכם בכל עת ומכל סיבה שהיא; אולם המלצה הדועצת להקים צוות משותף למועצה ולעורך הספורט נכללה בהסכם שבין המכון לעורך הספורט, אולם בפועל היה לא יושמה (ראו להלן).

4. בהסכם בין המכון לעורך הספורט מאוקטובר 2009 נאמר, בין היתר, כי "כל התוכנים יופקו בשיתוף פעולה בין הצדדים והואו כופים להתייעצות ואישור מראש של נציגי הפרויקט ו/או מי מטעם. לצורך כך, יגובש צוות עבודה משותף הכלול נציגי הצדדים".

הוועלה כי לאחר שבמועד האמור לא התקנזה מלאכת המועצה וועדת השיווק עדיין לא הוקמה, סוכמו התוכנים האמורים בין נציגי עורך הספורט ליעוץ השיווק בלבד. יצוין כי באותו מועד גם עדין לא הוקם צוות עבודה משותף בשם שנקבע בהסכם.

5. ביולי 2011 הסבירה באת כוחה של י"ר המועצה למשרד מזכיר המדינה כי "המציאות בתחילת חודש דצמבר 2009 הייתה שמועצה חדשה טרם מונתה... ומאירך ההסכם [עם עורך הספורט], שלא בוטל... קבע תנאי תשלום שיש לעמוד בהם. מעיל לכל אלו עדות מציאות תקציבית - לפיה בשל אי מנוי מועצה ותקציב המועצה שלא נוצל לשנת 2009 עד לרדת לטמיון, והיה כורה לנצלן. בנסיבות אלה, הוחלט לפועל על פי ההסכם, ולבצע את התשלום הראשון... תוך ידיעה שהמנגנון הקבוע בהסכם מעניק למועצה אפשרות וכיולה לקבוע את התוכנים והיקפם, וכך להשתחרר מההסכם".

משרד מזכיר המדינה מיר כי לא נמצאו אסמכתאות לכך שי"ר המועצה או המכון פנו למשרד הספורט כדי לקבל את אישורו להתקשרות עם עורך הספורט או התייעצו עמו לגבי החשש שהליך מהתקציב לשנת 2009 ירד לטמיון אם לא יונצל באותה שנה.

לדעת משרד מזכיר המדינה, נכון העכבה כי בעת חתימת ההסכם עם עורך הספורט עדין לא מונתה כאמור מועצה חדשה, היה על י"ר המועצה לבחון בשיתוף משרד הספורט, מבועד מועד ולפניהם ביצוע ההתקשרות עם עורך הספורט, אם יש מקום להתקשר עם העורך בהסכם בנסיבות אלה ואם אפשר להשתמש ביתרת תקציב המועצה לשנת 2009 בשנים שלאחר מכן ולא לפעול בעניין זה כפי שפעלה.

6. (א) על משרד הספורט היה כאמור לדרש מהබן הזוכה במכרז לבצע את התקשרותו בנסיבות ציבוריים - היה לפועל בדרך זו, גם אם הדבר לא נקבע במפורש במכרזים משנת 2007 ו-2010. הлик כזה צריך לכלול פרטום בקשה לקבלת הצעות שכיה יפורטו, ככל הניתן, מהות השירות הנדרש ותאריך היעד להגשת ההצעות. אחד המאפיינים של קיום הליך בחירה הוגן בין ההצעות הוא שמדובר השירות קבוע מראש מוגדר ואחדר להגשת ההצעות, ורק ההצעות שיגיעו עד מועד זה ייבחנו.

בעקבות בקשה משרד מזכיר המדינה מהמועצה לספורט נשים להציג לו את האסמכתאות בעניין קבלת ההצעות שבעקבותיהן היא החליטה להתקשר כאמור עם עורך הספורט, מסרה היוזמת המלווה של המועצה למשרד מזכיר המדינה, באוגוסט 2011, מסמך מאוקטובר 2009 (הכתוב בכתב

יד) שלא צוין בו שם כותב המסמך, וכן נאמר כי הוחלט לקבל את ההצעה של עורך הספרות לאחר השוואה עם ההצעות אחרות, וכי ההצעה נבחרה מAhead שהייתה "זולה משמעותית ונונתת מענה מקסימלי מבחינה עלות-תועלת". במסמך לא צוין מי הגורם שהחליט לבחור דוקא בהצעת עורך הספרות, כמו ההצעות מתחזרות היו ומה היה תוכנן ויכולת ההתקשרות שננקב בהן, ולפי אילו אמות מידה נבחרה ההצעה זו.

ביקורתת העלתה כי ההצעות האחרות שאילו הושוויה לבאורה, לפי המסמך האמור, הצעת עורך הספרות, הוגשו במועדים שונים והתייחסו לדרישות שונות מהותית (כגון מסע שיוקם כולל לספרות נשים בשלטי חוץ, ברדיות ובעתונות, הפקט אירועים) ולא רק לפרסום הפרויקט באמצעות קמפיין טלויזיה. לדעת משרד מבחן המדיננה, בחירה הוגנת בין ההצעות מתחזרות צריכה להיעשות בהתאם לבסיס אחד ושוווני ולקריטריונים אחידים שנקבעו והוגדרו מבעוד מועד. מכאן שאין לראות בהשוואה שנעשתה בין החלופות האמורויות ובין הצעת עורך הספרות הליך תחרותי ושוווני כמעט.

(ב) הליך הבחירה - כאמור, באוגוסט 2011 פנתה היועצת המלווה של הפרויקט למשרד מבחן המדיננה, לבקשתו, את רישימת ההצעות שעמן התחרתה לבחירה הצעת עורך הספרות; הועלה כי רשימה זו זהה לרשימה המציגים שהוגשה גם לתפקיד יועץ השיווק של הפרויקט⁴¹. משרד מבחן המדיננה מעיר כי תפקיד יועץ השיווק היהקדם את הפרויקט בדרכים שונות ובכללן באמצעות הטלוויזיה, ואילו הליך הבחירה של עורך הספרות התייחס לפרסום הפרויקט באמצעות הטלוויזיה בלבד. דרישות אלה שונות במהותן ועל כן חייבו פניה נפרדת לקבלת הצעות, באופן שיאפשר לבצע בדיקה והשוואה בין ההצעות לבחור את הטובה והמתאימה מכלן. יש בכך כדי לעורר ספק לגבי תקינותו של הליכי אישוש תפקיד יועץ השיווק למועצה והתקשרות עם עורך הספרות.

צוין כי בספטמבר 2009 פנתה היועצת המלווה של המועצה למועצה המשפטית של משרד הספרות בעניין אחר וציננה, בין היתר, כי "במסגרת הפרויקט לקידום ספרות נשים עומד להקשר הסכם לשיתוף פעולה רחב עם עורך הספרות על גיבושו עובדים החדשניים מזה מס' חדשנים והמשיק לכל הענפים בפרויקט". היועצת המשפטית השיבה לה באותו יום: "כל הסכם שהموועצה רוצה לקיים צריך לעבור דרך המשרד ולעמוד בתיקנות חובת המכוראים". ממצאי הבדיקה דלעיל בעניין ההתקשרות עם עורך הספרות עולה כי המועצה והמכון לא יישמו הנחיה זו.

המועצה נתבה בתשובהה למשרד מבחן המדיננה כי "מכח המכון [שביצע משרד הספרות] הפניה אל עורך הספרות אינה מחייבת להיעשות בכפוף לקבלת הצעות. בכל מקרה, מדובר בנושא המצוי באחריותו של מכון ויינגייט". עוד מסרה המועצה בתשובהה כי "על פי דיני המכוראים, ניתן היה להתקשר עם עורך הספרות על בסיס פטור ספק יחיד". משרד מבחן המדיננה מעיר כי לשם קבלת פטור בגין עיליה זו היה על המכון והמועצה לשתף נשים לפחות בדרכים שנקבעו בחוק ובתקנות בעניין זה, דבר שלא נעשה.

לדעתי משרד מבחן המדיננה, על המועצה לספרות נשים היה לבחון את ההתקשרות עם עורך הספרות ולאחר מכן ביצועה רק לאחר שמליאתנה דנה בנושא וקיבלה החלטה בעניינו; על מכון ויינגייט היה להකפיד לבצע את ההתקשרות רק לאחר קיום הליך בחירה תחרותי ושוווני בין כמה מציעים ולאחר שהרבר הובא לידיעת משרד הספרות וקיבל את אישורו.

41 בעניין ממצאי הבדיקה לגבי תהליך הבחירה שקיימה המועצה לתפקיד זה, ראו להלן עמ' 1526-1528.

הארכת תקופת הסכם ההתקשרות

ב במסכם שבין המxon לעוזן הספורט מאוקטובר 2009, שתוקפו היה עד 31.12.10, נקבעה אופציה להארכת התקופת הסכם בשנה נוספת. אך רק באפריל 2011, כאשר חודשים לאחר שג תוקפה של ההתקשרות האמורה, פנתה המועצה המלווה של המועצה אל הלשכה המשפטית של משרד הספורט בבקשתה להארכת תקופת הסכם האמור "מאחר ומדובר בהתקשרות מהשנה שעברה". היועצת המלווה ציינה בבקשתה כי הארכת תקופת ההתקשרות חשובה ביותר, מאחר שאירוע הדגל של הפROYKT מתקרב ומועניאת לחשפו בשינויו עוזן הספורט. יומם לאחר שהגישה היועצת את הבקשה האמורה אישרה אותה הלשכה המשפטית.

(א) לפני הארכתה של תקופת ההתקשרות עם ספק עוזן המועצה, בייחוד אם מדובר בהתקשרות בעלות כה ניכרת, ראוי כי המועצה ומשרד הספורט יבדקו באיזו מידת תרמה תקופת ההתקשרות הראשונה להשגת יעד ההתקשרות. בכל הנוגע להתקשרות עם עוזן הספורט, היה עליהם לבדוק גם באיזו מידת תרמה תרמה תקופת ההתקשרות הראשונה להשגת היעד של שינוי עמדות בקרב הציבור והגדלת מספרי הילדים, הנערות והנשים שהצטרפו לפעילויות ספורט בענפי הספורט השווים.

הועלה כי בדיקה כזו לא בוצעה. בישיבת מלאית המועצה במאי 2011 דיווחה יו"ר המועצה כי הלשכה המשפטית של משרד הספורט אישרה להארך לשנה את תקופת ההתקשרות עם עוזן הספורט, אולם העלה כי מלאית המועצה לא דנה באופן פרטני בנושא ולא בדקה ביסודות אם ההתקשרות תרמה להשגת יעדי הפROYKT. ב-5.6.11 פנתה היועצת המלווה של הפROYKT למנהל הכספי של המxon וביקשה ממנה, לנוכח האישור האמור להארכת תקופת ההתקשרות עם העוזן, לשולח לה הסכם החתום של ההתקשרות; דהיינו, המועצה ראתה את עניין הארכת תקופת ההתקשרות כעובדת מוגמרת, אף שהוא לא נדון במלואו המועצה. רק ב-14.6.11 קיימה מלאית המועצה דיון נוסף, ובסיומו החלטה כי היא "מאשרת את המשך ההתקשרות עם עוזן הספורט לשנה נוספת".

בעקבות זאת חתם המxon עם עוזן הספורט, ביוני 2011, על הארכת תקופת הסכם ביניים משנת 2009 לתקופה "שבתחלת 1.5.2011 וסיומה ביום 31.4.2012" (להלן - "הסכם הנוסף"). במסכם הנוסף נקבע שהमxon ישלם למשגרו לעוזן הספורט סכום של 900,000 ש"ח בשלושה תשלומים הכלול גם את התשלום עבור התשדירים בעוזן הילדים.

משרד מבקר המדינה מעיר כי על המועצה לספורט נשים להකפיד לקיים במלואו מכובוד מועד דיווני מעקב והערכה בנוגע להתקשרות שמבצע מxon וינגיטי עכורה, בייחוד לפני קבלת החלטות לגבי הארכת ההתקשרות.

(ב) לפי סדרי מינהל תקין יש לחתום על הסכם ההתקשרות קודם להתחלה הפעולות הקשורות בו ולא בדייעבד, לאחר שהחלו. כאמור, העלה שהסכם הארכת ההתקשרות עם עוזן הספורט נחתם ביוני 2011 אף שהוא נכנס לתוקף ב-1.5.11.

לדעת משרד מבקר המדינה, מצב שבו התקשרות נחתמת או מאושרת בדייעבד, לאחר שהחללה, אינו עולה בקנה אחד עם כללי מניהל תקין, ויש בכך כדי לווקן מתוכן את אישורה של ההתקשרות מאחר שכבר הוחל ביצועה. ראוי שהלשכה המשפטית של משרד הספורט תודיא שהדבר לא יישנה בהתקשרות עתידיות בנסיבות הפROYKT.

משרד הספורט כתוב בתשובהו למשרד מבקר המדינה כי נושא ההתקשרות עבר המועצה וחידושו יוסדר במסגרת הנהלים שבכונו לגבש לעניין פעילות הקובלן המפעיל של הפROYKT.

מכון וינגיט כתוב בתשוכתו למשרד מבקר המדינה כי: "התקשרויות הפרויקט עם עורך הילדים ועורך הספרות וכן הארכת התקשרויות אלו, נעשו בהתאם ולביקשת משרד הספרות ובתיאור מלא עם [ייר' המועצה]. החלטה אודורת התקשרות התקבלה על ידי גורמים משרד הספרות לטובה הפרויקט והמכון נהג על פיה". המכון לא צירף לתשוכתו אסמכות המעידות כי משרד הספרות אישר את ביצוען של התקשרויות אלה.

לדעת משרד מבקר המדינה, על משרד הספרות לבחון בסודיות את הממצאים בעניין התקשרויות עם עורך הספרות, עורך הילדים ותוכנית הטלוויזיה האמורה ולהפיק את הלקחים הדורושים. הדבר נדרש להבטיח כי התקשרויות המכון עבור המועצה לספרות נשים יבוצעו רק לאחר שמיליאת המועצה תבחן אותן ותקבל החלטה בעניין, וכי התקשרויות אלה יעלו בקנה אחד עם כללי מיניהם תקין ועם עיקרי הנורמות של המשפט הציבורי בתחום דיני המכרזים, ויתבצעו תוך הילך בחירות תחרותי וחוגן. כך יוכל המשרד לוודא שתיבחר הצעעה הטובה ביותר, ומהועצה תרוץ בספרות נשים - המופקדת על הפרויקט לקידום ספרות נשים - תוכל להפיק את מרבית החולות מההתקרשות. על משרד הספרות גם לחדר לפני המכון את מכלול החולותعلיו במסגרת ביצוע הפרויקט בהתאם להסכם ההתקשרות משנת 2010 ובמסגרת זאת על המשרד להבהיר למכון כי עליו להביא לידיתו כל התקשרות שכוכונתו לבצע, כדי לקבל את אישורו לכך.

המשרד ציין בתשוכתו למשרד מבקר המדינה כי "הוא מקבל על עצמו לקבוע נHALIM לקלן המפעיל [מכון וינגיט], שלא לחתום על התקשרויות חדשות או התקשרויות קיימות בכל צורה שהיא, אלא לאחר קבלת אישור בכתב מנכיג מינהל הספרות האמון על הפיקוח בפרויקט זה... אישור זה יתקבל מנציג המשרד לאחר שיוציאו בפני פרוטוקולים מאושרים של המועצה המעדדים על קיום דין וקבלת החלטות מתאימות". עוד ציין המשרד כי הוא יקיים ישיבה בנושא ההתקשרות עם הקבלן בנסיבות הגורמים הנדרשים, לרבות נציג המחלקה המשפטית, ובתום הישיבה יוכנו הנהלים האמורים. המשרד הוסיף כי הוא "החל בישום מיסוד והסדרת תהליכי עבודה בנושא התקשרויות ובמסגרת זו קבע כי כל התקשרות בפרויקט, תובה לעין ובחינה מראש של הלשכה המשפטית במשרד".

משרד מבקר המדינה מעיר למשרד הספרות כי כדי למנוע אי-הבנייה בנוגע לסמכויתו במוסגרת ביצוע הפרויקט ולשפר את הבקרה שלו על התקדמותו ראיו ייגבש בהקדם מסמך ובו "הגדרת תפקיד" של נציג מינהל הספרות במוסגרת הפרויקט שבו יפורטו תפקידיו וסמכויתו, ויביא מסמך זה לידיות המכון והמועצה; ראיו גם שהנהיות המשרד למכון לגבי אופן תפקידו הנדרש של הנציג בנושאים הקשורים לפרויקט יועברו למכון בכתב והוא יידרש לדוח על ביצועם.

התקשרות להעסקת עובדים ויועצים

מכון וינגייט (הקבלן), שזכה כאמור במכרזים מהשנים 2007 ו-2010 שפרסם משרד הספרות להפעלת הפרויקט, הוא שמתקשר עם העובדים המצויעים של המועצה ומעסיק אותם. כאמור לעיל, המשרד לא הסדיר במכרז משנת 2007 את חותמת הקבלן לקיים הליך תחרותי והוא גן לפני כל התקשרות, כדי להבטיח שווין הזדמנויות למתחזדים על תפקדים שונים במסגרת הפרויקט, ובמכרז משנת 2010 הוסדר נושא זה רק בוגע לחלק מן התפקידים. אף שהדבר לא הוסדר במפורש, היה ראוי כי המכון יפעיל על פי עיקרי הנורמות של המשפט הציבורי בתחום דיני המכרזים, בהיותו כאמור בעל סמנים ציבוריים, מה גם שנலיו הפניימיים מחייבים כאמור בוחינת כמה הצעות קודם לביצוע ההתקשרות. האינטנס הציורי הוא שלתפקיד בגוף ציבורי יבחר המועד המתאים ביותר, וזאת יש לעשות באמצעות הליך לבחינת כמה מועמדים ובחירה המועד המתאים ביותר. משרד מבקר המדינה בדק את תהליכי ההתקשרות להעסקת כמה עובדים ויועצים ממצויעים היוצנויים שלא, כאמור להלן:

התקשרות להעסקת יועצת מלאוה למועצה

(א) בישיבה שהתקיימה בנובמבר 2007 בראשות מנכ"ל משרד הספרות דאו ביקשה יו"ר המועצה מנכ"ל המשרד לאפשר לה להעסק כיוועצת דין מסויימת "כיוועצת או כועוזרת לכל פעילות המועצה", בלי שקדמה לכך בדיקת מועמדים נוספים לתפקיד. המנכ"ל אישר את בקשה, ועורכת הדין החלה לבחן כיוועצת מלאוה למועצה מתחילה לשנת 2008 (להלן - עורכת הדין או היועצת המלאוה).

היועצת המלאוה כתבה למשרד מבקר המדינה בדצמבר 2011 כי משנת 2003 ועד תחילת שנת 2008 (המועד שבו אושרה ההתקשרות עמה כיוועצת בשכר לפROYKT) היא פעלת במסירות אין קץ ובהתנדבות מלאה למען המושרד בבקשת לkiem ספורט נשים. עוד ציינה כי למשתתף ידעתה, פניהה של יו"ר המועצה למנכ"ל המשרד בבקשת למונהה ליועצת המועצה נעשה גם "במהמשך פניהה של חברי המועצה אשר סברו כי יש להסדיר את נושא [העסקתה] בפרויקט לאחר שנים של עבודה בתנדבות ולאור [נחיצותה] לפROYKT". היועצת צירפה לתשובתה מכתב של יו"ר הוועדה לשעבר לקידום נשים בספרות (ועדת קונסטנטני) מדצמבר 2011 ובו צוין, בין היתר, כי פנהה בזמנו ליו"ר המועצה בבקשתה שתתפלל בミニוניה של עורכת הדין לתפקיד בשכר.

(ב) במכרז מרץ 2010 ובהסכם שנחתם בעקבותיו חויב הקבלן הזכוה להעסק יועץ מלאוה לריכזו פעילות המועצה, אשר היה אחראי ליחסי הגומלין בין המועצה ובין השותפים השונים בפרויקט, בהתאם למפורט במכרז. עוד נקבע במכרז זה שהעסקת היועץ המלאוה תבוצע לאחר "פניה לקבלת 3 הצעות מחיר או יותר, בהתאם לחוק המכרזים ותקנותיו" וכן פורטו תנאי סף להעסקתו לרבות דרישת רק שהייתה בעלי הכשרה מינימלית לתפקיד.

ביוולי 2010 פרסם המכון בקשה לקבלת הצעות לאישום תפקיד היועץ המלאוה, ובקבוקות כך קיבל 47 הצעות של מועמדים. בתחילת ספטמבר 2010 מוניינו ההצעות הללו על פי קריטריונים שקבעה ועדת המכון לתפקיד בראשות יו"ר המועצה ובהשתתפות מנהלת אגף הכספי של המכון והיועצת הארגונית החיונית של הפROYKT. לאחר מינוי ההצעות הוחלט בזמן לריאיון את חמישה המועמדות שנמצאו המתאימות ביותר. בספטמבר 2010 בחרה הוועדה לתפקיד את עורכת הדין ששימשה כאמור כיוועצת מלאוה למועצה כבר משנת 2008.

להלן הממצאים שהעלתה משרד מבקר המדינה לגבי ההחלטה של עורכת הדין לתפקיד ולגבי התשלומים ששילם לה מכון וינגייט. צוין כי הביקורת מתיחסת רק לפגמים שנמצאו בהליך הבדיקה ואין בה משום קביעה עדמה לגבי מידת התאמתה של עורכת הדין לתפקיד:

1. (א) י"ר המועצה, אשר שימושה כאמור י"ר ועדת המכון לתפקיד, לא הצהירה על זיקתה לעורכת הדין (אשר טיפולה ברישום חברה בבעלותה) ועל היכרותן המוקדמת.⁴²

(ב) נמצא כי מנהלת אגף הכספיים של המכון, אשר הייתה חברה בוועדה שראינה את המועמדים לתפקיד היועצת המלואה, ציינה בעבר את שמה של עורכת הדין כמליצה עליה בטופסי הצעה למכוון משנה 2010⁴³, שבו זכה המכון.

משרד מבקר המדינה העיר למנהל אגף הכספיים של המכון כי על פי כללי מינימל תקין היה עליה לדוחה לייעצת המשפטית של המכון וליעצת המשפטית של משרד הספורט על מהות קשייה עם עורכת הדין, ועל כך שרשמה אותה כמליצה אישית שלא במכונית, ולפعل על פי הנחיותיהן.

בתשובהו למשרד מבקר המדינה כתב המכון כי "היכרותה המקצועית הקודמת [של היועצת המלואה] עם [מנהלת הכספיים], הייתה ידועה לכל הנוגעים בדבר". משרד מבקר המדינה מעיר המכון כי היה עליו להתייעץ עם היועצת המשפטית של משרד הספורט כדי לקבוע אם לנוכח ההיכרות האמורה ראוי שמנהלת הכספיים שלו תמשיך להשתתף בוועדה למינוי המועמדים לתפקיד זה, וכי לא ראוי שהוא קיבל את החלטה בנושא עצמו.

(ג) מעין בפרוטוקול הישיבה של ועדת המכון שבמסגרתה נבחרה עורכת הדין לתפקיד עליה כי בישיבה לא ציינה ההשוואה בין חמיש המועמדות שהועמדה בחירה כאמור לזמן לדיאנון ואך לא ציין בה הניקוד המסכם שקיבלה כל מועמדת בקריטריונים השוניים; ומהפרוטוקול לא ניתן לעמود על הסיבה להעדרת של עורכת הדין על פני ארבע המתחרות האחרות ולודוא שהליך בחירת היועצת המלואה לתפקיד היה תקין.

באפריל 2012 כתב המכון למשרד מבקר המדינה, בין היתר, כי "על אף הפרוטוקול הלוקני המתעד את הישיבה, הרי שבמהלך הישיבה נערכן מקרים אודות המועמדויות, ובין היתר, נבחן נושא הניסין והכישוריים הרלוונטיים של כל מועמדת בנפרד ונינתן ניקוד אחד מהמועמדים שהוגדרו מראש"; המכון צירף לתשובתו מסמך מספטמבר 2010 שכותרתו "ኒיקוד מועמדות למשרת יוועצת פרויקט ספורט נשים" ולפיו קיבלה עורכת הדין את הניקוד הגבוה ביותר מרבית המועמדות וצויין בו כי "הוחלט להעדריף [אותה] על יתר המועמדות, גם עקב המיידע שצברה בעבודתה". משרד מבקר המדינה מצין כי מסמך זה, אשר צירף היה להיות בתיק המכון במכון, לא נמצא בתיק זה בעקבות הביקורת בונוא ולא הייתה הפניה אליו בפרוטוקול ישיבת הוועדה, וכי המכון לא צירף אותו לתגבורתו הקודמת על ממצאי דוח זה.

2. היועצת המלואה קיבלת את משרה כנגד השבוניות שהיא מגישה למכון בכל חודש. בעקבות בחירתה לתפקיד בספטמבר 2010 כתבה לה מנהלת אגף הכספיים של המכון באוקטובר אותה שנה כי היא נדרשת לעבוד בהיקף של 65 שעות לחודש, וכי התשלומים שתתקבלו ייקבע בהתאם לתעריפי נש"מ (נציבות שירות המדינה) - 228 ש"ח לשעה.

42 בעניין ממצאי הבדיקה בנושא זה ותגובהו י"ר המועצה להם, ראו להלן עמ' 1536-1537.

43 במכון התקבשו המציגים לציין את שם מנהל הכספיים שלהם שאמור לעסוק בפרויקט ולציין שם של אדם הממליץ עליו.

הביקורת העתודה כי בפועל הגישה היועצת המלווה מדי חודש בחודשו דרישות לתשלום בעוד שעה רבota מכך שנקבע במכבת שליל וგינו לעתים ל-90-90 שעות, ונימה זאת בעומס עבודה כבד; בעקבות כך התקיימו חילופי מכתבים בין ובין מנהלת אגף הכספיים של המכון, ובוסף לא שולמה לה תמורה بعد כל השעות שעבודה, אך שולם לה שכר עבור יותר מ-65 שעות בחודש. לא נמצא כי ניתן אישור מראש בכתב של המועצה, משרד הספורט ומנהלת אגף הכספיים של המכון לכך שהיועצת המלווה תעבור יותר מ-65 שעות לחודש.

היועצת המלווה כתבה בתשובה מדצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה כי בדצמבר 2010 שלחה לה מנהלת אגף הכספיים של המכון מכתב נוסף בו צוין כי החל מפברואר 2011, ישנה חודשים לאחר תחילת כהונתה בתפקיד, יופחת התעריף שתתקבל לשעת עבודה, ואולם היקף העבודה הנדרש יישאר 65 שעות בחודש; באמצעות 2011 התקיים דין ודברים בין ובין המכון בוגרתו להארכת תקופת ההתקשרות עמה ולהיקף השירות הנדרש. לדברי היועצת, לנוכח עומס העבודה הרוב סוכם בין ובין המכון כי היקף השעות שיושר למחצית השנה השנייה של שנת 2011 יהיה 65-100 שעות חודשיות.

משרד מבחן המדינה מעיר כי לא נמצא באמון אסמכתה לסייע זה, וכי אף היועצת המלווה לא צירפה סיום זה לחשובה האמורה מדצמבר 2011 וציינה בהשובה כי "למרות פינויי בע"פ ובכתב [למכון וינגייט] לא נמסר לי מסמך התקשרות מעודכן". עוד ציינה היועצת בתשובה כי לאחר שהזיאה חשבונות עברו חמישית עבודה, נחתם עמה הסכם בתחוללה רטראקטיבית מ-11.1.2011 ולפיו היקף העבודה יהיה 75 שעות לחודש, וצירפה הסכם זה לתשובה.

באפריל 2012 כתוב המכון למשרד מבחן המדינה כי "נוכח היקף הפעולות של הפרויקט, השיקעה [היועצת] שעות רבות יותר מ-65 השעות שהוסכו עימה בתחילת. שנוכחות הצדדים להיקף השעות הנדרש [מננה] בפועל, תוקן ההסכם באופן לפיו עודכן סך השעות המאושרות ל-75 שעות חודשיות. תיקן ההסכם כאמור נעשה בהתאם מלא עם [ויר המועצה] ובהתאם על אישורה וכן על אישורה של [היועצת הארגונית]."

לדעת משרד מבחן המדינה, באופן טיפולו האמור של המכון בעניין תנאי העסקה של היועצת המלווה אינו תקין. גם אם מהווור לצדדים שאנן די בהיקף השעות המאושרות יש לקבוע מראש נתן השירות היקף שעוט מוסכם שיחול מכאן ולהבא ולתעדו ולא לבצע הסכם רטראקטיבי עמו על סמך היקף השעות שעלו דיווח בפועל. על משרד הספורט להבהיר למכון את הכללים בעניין זה.

התקשרות להעסקת מנהלת מקצועית

בינואר 2011, בעקבות פרישת המנהלת המקצועית⁴⁴ של הפרויקט, שהועסכה על ידי המכון, התעורר הצורך לאייש את התפקיד.

לפי פרוטוקול ישיבת מיליאת המועצה בינואר 2011, המועצה הסמיקה את יו"ר המועצה ואת ראש מינהל הספורט במשרד (החבר במועצה) לאות מחילוף או מחליפה למנהלת המקצועית הפורשת ולהביא את המלצותם לאישורה. המועמדת שעלה המלץ החשוני בישיבה נוספת נוספה של מיליאת המועצה שהתקיימה באותו Hodesh היא נובדת ביחידה לספרות היישgi במכון (להלן - המועמדת).

מפורטוקול הישיבה הנוספת האמורה עולה כי יorder המועצה הציגה בישיבה את המועמדת וציוינה "שאם המועצה תקבל החלטה לאשר את המינוי ניתן יהיה להתחילה בחפיפה בהקדם האפשרי". בהמשך הישיבה הציגה המועמדת את עצמה והישיבה לשאלות של חברי המועצה - ובהמשך הישיבה החליטה מליאת המועצה פה אחד לאשר את מינויו לתפקיד.

1. הביקורת העלתה כי לא בוצע כנדרש הליך תחרותי ושוווני לבחירת המנהלת המזקועית החדשה, וכי למינויו לתפקיד לא קדמה בחינה של מועמדים נוספים כדי להבטיח כי יבחר המומלץ המתאים ביותר לתפקיד.

המועמדת כתבה בתשובתה מדצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה כי בינוואר אותה שנה (לפני ישיבת המועצה הנוספת) שוחחו עמה יו"ר המועצה וראש מינהל הספורט והציגו לה את התפקיד. המכון כתוב בתשובותיו למשרד מבחן המדינה כי לפני שהחלה המועמדת לבחן בחפיפת האמור במרץ 2011 היא הועסכה בividיה לספורט היישgi במכון; כאשר התעורר צורך במנוי מנהלת מקצועית החליטה המועצת למנות את המועמדת לתפקיד לאור המלצות שהתקבלו בעיניה ממנהל הספורט ולאחר סבב ראיונות שקיימו עמה כמה גורמים רלוונטיים.

המועצת כתבה בתשובתה למשרד מבחן המדינה כי במסגרת המכון משנת 2010 לא נקבעה החובה לקיים מכון למינוי מנהלת מקצועית. מайдך הסבירה הייעצת המשפטית של משרד מבחן מבהיר המכון כי בעת גיבוש המכון בשנת 2010 להפעלת הפרויקט היה תפקיד זה מאושם, וכך לא ראה המשרד לכונן לקבוע במכון כי חובה לקיים הליך תחרותי ליאוש התפקיד, אך הוא ציפה שכאשר יתרפה התפקיד יפעל המכון בהתאם למקובל בוגף ציבורו וקיים הליך בבחירה כזו לתפקיד.

2. במרץ 2011 חתם המכון עם המועמדת על הסכם עבודה אישי ולפיו שכרה יהיה 18,000 ש"ח לחודש (לא כולל תשלום נספחים עבור החזקת רכב, טלפון, ביגוד, ביטוח נסיוני וקרן השתלמות); יציין כי מתכוון המועצת לעולח שכרכן של המנהלות המקצועיות הקודמות של הפרויקט הסתכום ב-14,000 ש"ח בלבד (לא כולל תשלום נספחים נוספים נוספים).

בתנאי המכון משנת 2010 נקבע כאמור כי משרד הספורט הוא שיקבע את השכר וועלויות ההעסקה של כוח האדם המקצועי להפעלת הפרויקט (הכולל ארבעה בעלי תפקידים); אולם הוועלה כי בפועל המשרד לא השתתף בקביעת שכחה של המועמדת ואף לא נדרש כלל להחוות את דעתו בעניין.

משרד מבחן המדינה מיר למשרד הספורט כי עליו להוכיח להיות מעורב בקביעת תנאי השכר וועלויות ההעסקה של בעלי התפקידים שישתתפו בפרויקט, בשם שנקבע בתנאי המכון כאמור.

התקשרות להעסקת רכוזת תכניות עניות

רכוזת תכניות עניות בפרויקט (להלן – הרכוזת) החלה את עבודתה בפרויקט כרכוזת ענף הcadrouf, וקיבלה את שכחה מאיגוד זה. בדצמבר 2009 היא החלה לעבוד בפרויקט גם כ"רכוזת תכניות עניות" (בד בבד עם עבודתה כרכוזת באיגוד הcadrouf) וקיבלה את התשלום עבור תפקיד זה – כבעל מעמד של קבלן חיצוני – כנגד חשבונית שהגישה בכל חודש.

ביוני 2010 הועברה הרכוזת, ללא שהתקיים הליך תחרותי או בקשה לקבלת הצעות, לumed של עובדת תקן של הפרויקט באותו תפקיד – רכוזת תכניות עניות – בהיקף מרשה של 60%, ובעת ובעונה אחת המשיכה לעבוד באיגוד הcadrouf בהיקף של 40% מרשה.

1. במרץ 2011 אישרה יו"ר המועצה להעסיק את הרכוזה בהיקף מושרה מלאה בפרויקט רטראקטיבית מ-1.1.11, ותואר משותה שונה ל"אחריות פרויקטים"; נוסף על כך המשיכה לעבוד כאמור כרכוזת באיגוד הכדורעף.

לדעת משרד מבחן המדינה, משאורה העסקתה של הרכוזה במושרה מלאה בפרויקט היה על המכון לבדוק אם יש מקום שהיא תמשך לעבוד בד בבד גם כרכוזה באיגוד הכדורעף בהיקף של 40% מושרה ואם אין חשש שהדבר יפגע ביכולתה לבצע את תפקידיה בפרויקט באופן המיטבי. כמו כן יש להකפיד לקבוע את היקף העסקתו של עובד לפני תחילת עבודתו ולא בדייעך.

במאי 2011, במהלך הביקורת, אישרה הרכוזה למשרד מבחן המדינה כי היא ממשיכה לשמש בתפקיד רכוזה באיגוד הכדורעף בעת ובוונה אחת עם עבודתה במושרה מלאה במסגרת הפרויקט; וכי בחודשים ינואר-מאי 2011 היא קיבלה משכורת משנה גורמים: היחידה המקצועית לקידום נשים בספורט (משכורת בערך 100% מושרה) ואיגוד הכדורעף (משכורת בערך 40% מושרה). כמו כן הסבירה הרכוזה למשרד מבחן המדינה כי לאחר שהמועצה טרם החלה ביישום תכנית פרויקטים מסוימת שבה היא הייתה אמורה להשתלב בתפקיד החדש, היא עדיין ממשיכה לעסוק בתפקיד הקודם כרכוזת תכניות ענפיות ולא כאחריות פרויקטים.

בתשובתה מדצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה ציינה הרכוזה כי מראש כל תקופת עבודהתה בשתי המשרות "המשורה באיגוד הכדורעף (40% מושרה) נעשתה ברובה בסופי שבוע וכן עבודה ארגונית ותיאומיים שונים באמצעות המחשב בסיום יום העבודה, מהבית, מתוך ידיעה שהמצב זמני עד למציאות מהילפה". מכון ויגייט כתוב בתשובתו כי "השינויים בתפקיד והתנאי העבודה של [הרכוזה], נערכו בעקבות רפורמה שנקבעה על ידי המועצה, בהנחייתן של יו"ר המועצה והיועצת הארגונית[...].

המועצה ציינה בתשובתה כי במכרז משנת 2010, שבו נקבע התפקיד של רוכזת פרויקטים, לא נקבעה החובה לקיים מכרז לאיוש תפקיד זה, וכי "בהתאם לכך, הוגדר מחדש תפקיד[r]העובדת[...] כרכוזת פרויקטים, הגם שבפועל מדובר בהאה אותה מושרה, בהתאם תנאים ובאותו היקף... לפיכך, אין משמעות לטענה... בונג[e]ל מעבר [העובדת] מתפקיד רוכז תכניות ענפיות לתפקיד רכוזה פרויקטים אלא הлик של קבלת הצעות, שכן מדובר רק בשינוי הגדרת התפקיד בהתאם להגדרות המכרז[...].

משרד מבחן המדינה מעיר למועצה כי המכרז משנת 2010 התייחס בין היתר לאיוש שני תפקידים - רכוזת תכניות ענפיות ורכוזת פרויקטים מיוחדים, וכאמור הרכוזה המשיכה בתפקידיה כרכוזת תכניות ענפיות ולא עבדה כרכוזת פרויקטים מיוחדים; וזאת לאחר שנושא זה טרם הגיע כאמור לידי ביצוע בשנת 2011, ורק בתחלת שנת 2012 פרסם המשרד קול קורא להגשת הצעות לפרויקטים בנושא "קיימות נערות ונשים בספורט".

לדעת משרד מבחן המדינה, אין מקום לשנות את תואר תפקידו של עובד ואת היקף משותו ובהתאם לכך להעלות את שכרו, בלי שהחפקי מוצע בתקופה החדש בפועל.

2. הועלה כי משרד הספורט לא קבע את שכחה של הרכוזה, אף שכך נקבע במכרז משנת 2010. על המשרד לבדוק את פעולות המכון לגבי העסקתה של הרכוזה ואת ההשפעות האפשריות של עבודה בד בבד בשתי המשרות.

משרד הספורט ציין בתשובתו למשרד מבחן המדינה כי יבחן בשיתוף המכון את נושא התשלומים לרכוזת بعد שני התפקידים.

התקשרות להעסקת יועץ שיווק

בינוי 2009 התקשר כאמור המכון, בהמלצת י"ר המועצה, עם מומחה בתחום השיווק (להלן - יועץ השיווק) לצורך מתן שירות ייעוץ - בתחום שיווק ושינוי עמדות - לפרויקט קידום ספורט נשים. יזין כי תפקיד זה לא כלל במבנה הארגוני של הפרויקט. בהסכם עמו נקבע שההתקשרות תהיה לפרק הזמן שבין 1.7.09 ל-31.12.09, ושכוו יהיה, לפי הצעתו, 271 ש"ח לשעה עבור 20-15 שעות ייועץ חודשיות, שיסתכמו בתשלום חודשי של 5,420-4,065 ש"ח, בתוספת מע"ם.⁴⁵

1. הביקורת העלה כי המכון והמועצה לא דיווחו מבועד ממועד למשרד הספרט על ההתקשרות עם יועץ השיווק, ועל כן לא התקבל אישור המשרד לכך כמתחייב. כמו כן הועלה כי המכון לא פرسم בקשה לקבלת הצעות לתפקיד. מנהלת הפרויקט דאו הודיעה למשרד מבקש המדינה כי י"ר המועצה הנחתה אותה להתקשר לצורך התפקיד האמור עם יועץ השיווק.⁴⁶

משרד מבקש המדינה מעיר כי לא בוצע הליך תחרותי מסודר, שוויוני וਮובנה לבחירה המועמד לתפקיד יועץ השיווק; ואך לא פורטו דרישות התפקיד ואמותה המידה לבחירת המועמד.

2. כראות התקשרות עם ספק שירות נבחנתה, בין היתר, על פי עלות השירות. ממסמכים שנמצאו במועצה עלה כי לפני שהגיע יועץ השיווק את ההצעה מסרה לו היוזחת המלווה של המועצה שהחדריף המרבי שיוכל לבקש הוא 271 ש"ח לשעה, וזה אכן התדריף שלבסוף סוכם עמו.

בביקורת לא נמצא אסמכאות לכך שהມידיע על התמורה המרבית שתשלום עבור השירות נמסר למועמדים אחרים נבחנה לפי טענה המועצה. לדעת משרד מבקש המדינה, מסירת מידע רק אחד המתחרים על התפקיד פוגעת בשוויוניות.

3. בסוף מרץ 2010 חתם המכון על הסכם הארכת תקופת ההתקשרות עם יועץ השיווק לחודשים ינואר-אפריל 2010, בלי לקבל כנדרש אישור לכך מהמועצה או ממועדה שלא ומשדר הספרט ובלא שהגורמים האמורים קיבלו מידע על הארכת תקופת ההתקשרות.

4. הסכם הארכת תקופת ההתקשרות עם יועץ השיווק בוצע כאמור בסוף מרץ 2010, כהורש לפניו שהסתימה תקופת ההארכה, אף שעדיין מינהל תקין הסכם הארכת התקשרות עם נתן שירות אמור להיחתום מביעוד מועד, לפי תחילתה של תקופת ההתקשרות הנוספת, על מנת לאפשר לנוגעים בדבר לשקול באופן בלתי תליין אם ההארכה מוצדקת. עקב לכך בהארכת הסכם ההתקשרות כאמור משום אישור בדיעד להעסקתו של יועץ השיווק במרבית תקופה זו.

על מכון וינגייט להזכיר שהסכום התקשרות שהוא מבצע יהיה לפני תחילת תקופת ההתקשרות כמתחייב מכללי מינהל תקין.

5. על מנת שתיהיה בקרה נאותה על פעילות יועץ או נתן שירות חיצוני בפרויקט ועל התשלומים הנחוצים לו, יש לדרוש ממנו למסור דו"ח - ובו פירוט של שנות עבודתו ושל העבודה שבוצעה בהן -

45 בעניין מצוי משרד מבקש המדינה לגבי הקשר העסקי בין י"ר המועצה ליועץ השיווק ותגובה י"ר המועצה לממצאים אלה, ראו להלן עמ' 1534-1535.

46 בעניין זה ובעניין תגובה י"ר המועצה להליך ההתקשרות עם יועץ השיווק, ראו להלן עמ' 1534.

בתדריות שתיקבע לגבי או שכבר נקבעה לגבי יוצאים אחרים בפרויקט. רצוי שיאשר את הדוח הגורם בפרויקט שנמצא בקשר עם היוזץ. לאחר שהסכם ההתקשרות עם יוזץ השיווק מאיוני 2009 הוגבל כאמור מספר שנות העסקתו ל-15-20 בחודש, ראוי היה שהמכון ידרוש מהיוזץ להגיש השבוניות נפרדת עבור כל חודש, באופן שיאפשר לעקב באמצעותה אחר היקף העסקתו החודשית והתשלום עבורה.

ביקורת העללה כי יוזץ השיווק הגיע למכון, ממשך כל תקופת העסקתו, שתי חשבוניות בלבד: בחשבונית לשנת 2009 בסך 23,678 ש"ח (כולל מע"ט) לא פירט היוזץ לאילו חודשיים היא מתיחסת וכמה שנות עבר בכל חודש; בשנת 2010 הגיע יוזץ השיווק חשבונית נוספת בסך 37,722 ש"ח (כולל מע"ט) ובها צוין כי היא ניתנה بعد ייעוץ עבור החודשים ינואר-אוגוסט 2010. על אף העובדה המהותית האמורים, יו"ר המועצה והמכון אישרו את החשבוניות לתשלום ומורתן שלמה.

משרד מבקר המדינה העלה כי התקופת ההתקשרות עם יוזץ השיווק הוארכה כאמור בשנת 2010, על פי החסכם שנחתם עמו, רק עד סוף אפריל ולא עד אוגוסט אותה שנה כפי שציין בחשבונית שהגיש; גם הייצת המלווה של הפרויקט ציינה במכתחבה מאיוני 2011 לשלכת המשפטית של משרד הספורט, שבו בקשה להמשיך את העסקת יוזץ השיווק גם בשנת 2011, כי הוא הועסק ארבעה חודשים בלבד בשנת 2010. מהאמור לעיל לא היה ברור מדוע אישרו יו"ר המועצה והמכון את תשלום החשבונית המתיחסת לארבעת החודשים הנוספים - מאי עד אוגוסט 2010.

משרד מבקר המדינה מצין כי לאחר שיווץ השיווק לא הגיע כאמור דיווחים חודשיים על שנות עבודתו וחשבוניות בגין, נוצר מהמכון לבצע בקרה נאותה על שנות עבודתו החודשיות במועצה ועל התשלומים המגיעים לו עבורה.

המכון ציין בתשובתו למשרד מבקר המדינה כי "התקשרות עם [היוזץ]... נערכה לתקופה [מצטברת] בת 10 חודשים בהתייחס להיקף העבודה המבוצעת ללא התייחסות להיקף השעות המבוצעת, אך הכל תחת פיקוחן של [מנהלת הפרויקט ויו"ר המועצה] ובהתאם להנחיות המועצה". המועצה צירפה לחשובתה למשרד מבקר המדינה הסכם ההתקשרות נוסף (לא תאריך) שנחתם עם היוזץ לפרק הזמן שבין 1.5.10 ל-13.12.10 (להלן - הסכם הנוסף).

יש להעיר כי הייצת המלווה של המועצה מסרה במהלך הביקורת למשרד מבקר המדינה ולযיצת המשפטית של המשרד שהיוזץ הועסק עד אפריל 2010 בלבד ולא דיווחה על דבר קומו של החסכם הנוסף, וכי בדיווחת לא נמצא במכון ובמשרד הספורט עותק של הסכם זה.

גם היוזץ בתשובתו למשרד מבקר המדינה התייחס להסכם הארכת ההתקשרות אחד בלבד (עד אפריל 2010) שנחתם עמו באיחור ולא ציין את דבר קומו של הסכם נוסף. בבירוריהם שעשה משרד מבקר המדינה בנושא עם משרד הספורט הבהיר המשרד כי החסכם הנוסף לא הובא לידייתו וכן גם לא קיבל את אישורו.

הפרטים השונים לבני תקופת עבודתו של יוזץ השיווק והסכם ההתקשרות מלבדים על ליקויים בפיקוח מצד gorim השונים בנושא. ראוי שמשרד הספורט יבדוק את הנושא, ובכלל זאת את משך ההתקשרות עם יוזץ השיווק, את היקפה ואת דבר קומו של החסכם הנוסף ויבחן אם המכון והמועצה אישרו כנדרש החסם זה ואם שלומו ליוזץ השיווק סכומים עודפים.

6. הביקורת העלתה כי את שני החשבוניות שהגיש יועץ השיווק למכון (בשנת 2009 ובשנת 2010) לא הוציאו היו"ע עצמו אלא אביו. על החשבונית צוינו עיסוקו של האב - "מהנדס" - וכתוות מוגרו. למכון גם הומצאו שני מסמכים שניתנו לאביו של יועץ השיווק - אישור מפקיד שומה על ניהול ספרים ופטור מלא מניכוי מס במקור. הועלה כי על אף אופן הגשת החשבוניות כאמור, יו"ר המועצה והמכון אישרו אותן לתשלום, ותמורתן שלימה לאביו של יועץ השיווק.

בעקבות הבירורים שעשה משרד מבחן כתבה בספטמבר 2011 מנהלת אגף הכספי של המכון ליעוץ השיווק כי "בבדיקה בספרי החשבונות של המכון התברר שחמתמו ערך על הסכם בשנת 2009 ובשנת 2010 והחשבוניות בגין עבודתך הוגש על ידי [אביך]. בטעות שלימנו [לו] את המגע לך. על מנת לא לעבור על החוק, הינך נדרש להגיש לנו חשבונית על שך בסכום זה. אנו נזהיר [לאביך] את החשבוניות שהוא העביר אלינו. לחילופין, במידה ואין לך חשבוניות הינך מתבקש להחזיר את הכספי ששולם ואנו נשלם לך את התמורה דרך תלושו שכר. העתק המכתח נשלח גם לאביו של היועץ, ליו"ר המועצה ולרווחה החובן של המכון".

יועץ השיווק ציין בתשובתו מדצמבר 2011 למשרד מבחן כי בהצעה שמסר למועצה ב-11.6.09, לפני חתימת ההסכם, והיהה בדי' המכון הוסכם שהוא ייתן לה שירות ייעוץ באמצעות קבלן משנה, וכי אביו שימש בתפקיד זה. עוד כתב כי לראייה כי הדבר סוכם ואושר מראש, עםודת העובדה כי החשבוניות הנ"ל אושרו ושולמו". גם אביו של היועץ ציין בתשובה למשרד מבחן המכינה מדצמבר 2011 כי שימוש קבלן משנה עברו שרוטי הייעוץ שנותן בנו "על סיכון מראש שנקבע ואושר אל מול המכון ווינגייט".

משרד מבחן המכינה מעיר כי המכון לא הזכיר בתשובתו לשוי"ע השיווק הוועס באמצעות קבלן משנה, והסביר שהתשלום ניתן לאביו של יועץ השיווק בטעות, בשל הדמיון בין שמות יועץ השיווק ואביו; וכי גם בתשובה המועצה לא צוין כלל שהיא עם יועץ השיווק שהתשלום עבד עבודתו יבוצע באמצעות חשבונית שיוציא אביו.

לדעת משרד מבחן המכינה, על המכון להשלים בהקדם את בדיקתו בעניין הוצאה החשבוניות שלא על ידי יועץ השיווק ולנקוט את הצעדים הדרושים למניעת היישנות הליקוי האמור במסגרת התקשרות אחרות שהוא צד להן.

העסקת רכזת שיווק ושינויים עמדות

במכרז משנה 2010 נקבע כי ביחידה המטה של המועצה תועסק, בין היתר, רכזת שיווק ושינויים עמדות אשר תהיה אחראית "לשוק את הפרויקט לגולפים שכילים להגדיל את מوطת ההשפעה של הפרויקט ולטפל בכל הנוגע לתקשרות כתוכה והאלקטرونית וכן [לרכזו] את תחום שינוי מדרות ומנהיגות [תתיה אחראית] לריכוז ולניהול כל הפרויקטים המיוחדים ופעילויות בתחום העיסוק".

בנובמבר 2010 פרסם המכון מודעה בעיתון ובה ביקש לקבל הצעות ממעודדים לחתוך "מנהל/ת תחום שינוי עמדות ושיווק". מנהלת כוח האדם של המכון מסרה למשרד מבחן המכינה באוגוסט 2011 כי כמאה מועמדים הגיעו את מועמדותם לתפקיד, אולם לדבריה המכון עדיין לא ביצע מיזן כלשהו שלהם.

גם לאחר מועד סיום הביקורת בפברואר 2012 עדין לא אויש תפקיד רכוזה השיווק, אף שההכללת תפקיד זה במכרז עולה שהיא למועצת כורך בו והוא אף החלה כאמור ביצועו הילך פומבי לאיושו. לדעת משרד מבחן המדינה על המכון להשלים בהקדם את טיפולו בבדיקה המועמדים לתפקיד זה, את דירוגם ואת בחירת המועמד המתאים לביצועו.

מנכ"ל המכון כתבה בתשובהה למשרד מבחן המדינה כי "ההתקרשות עם [יוזץ השיווק] נעשתה בהתאם להנחיית המועצה ולפייך לאחר שניתנו לפיקט שירות שיווק, התיתר הצורך בהעתקת איש שיווק נוסף במשרחה, כעובד המכון".

המועצה כתבה בתשובהה כי היוזמת הייתה "כי אין טעם במינוי רכוז שיווק עד השלמת תהליכי הרפורמה והשלמת גיבושה של האסטרטגייה השיווקית", וכי בישיבה שקיימה בנושא עם היוזמת המשפטית של משרד הספורט דיווחה היוזמת הארגונית למועצה על הקפאת המשרה.

לדעת משרד מבחן המדינה, לנוכח העובדה שஸורת רכוז שיווק ושינויים עמדות בפרויקט מופיעה כאמור במכרז משנה 2010 וכללה במבנה הארגוני של הפרויקט, על משרד הספורט, המכון והמועצה לבחון אם אויש תפקיד זה מיותר את הצורך בהעתקת יוזץ שיווק חיוני, שלא בכלל כאמור במבנה הארגוני של הפרויקט, ולהכריע בעניין זה בהקדם.

מכון וינגייט מסר בתשובתו למשרד מבחן המדינה כי מאחר שיווק חיוני נתן שירות שיווק לפרויקט, התיתר הצורך בהעתקת איש שיווק נוסף במשרחה כעובד המכון. בשונה, המועצה כתבה למשרד מבחן המדינה בינוואר 2012 כי תפקיד יוזץ השיווק אינו מיותר את תפקיד רכוז השיווק, שכן היוזץ עוסק בגיבוש אסטרטגיית שיווק ואילו רכוז השיווק אמר לישמה.

משרד הספורט כתוב בתשובתו למשרד מבחן המדינה, בין היתר, כי בדיון עם המועצה שהתקיים באוקטובר 2010 נקבע כי המכרז משנה 2010 "נעוץ להיות מכוזה הצופה (כלל הניתן) את עתידו של הפרויקט, וככה כל המכוזה התייחסות לבני תפקידיים שיידרשו בעתיד. עם זאת בהיעדר תוכנית פעולה מלאה ואסטרטגיה מגובשת של המועצה באשר לפרויקט, לא ניתן בשלב זה לאיש את כל בעלי התפקידים במכרז... הוסכם כי בהיעדר פעילות שיווקית ממשמעותית, מתקבלת עמדת המועצה כי לא ימונו בשלב זה, רכוז שיווק ושינויים עמדות ורכוז פרויקטים מיוחדים ובבוא העת יבוצע גיוס עתידי".

לדעת משרד מבחן המדינה, לנוכח העובדה שמאז קבלת ההסכמה האמורה באוקטובר 2010 עבר זמן רב ולנוחה הגידול המשמעותי שהל בפעולות הפרויקט והשינויים שבוצעו בו, על משרד הספורט לבחון כאמור בהקדם, עם המועצה והמכון, את עניין אויש ככל התפקידים שציינו במכרז.

לנוכח הליקויים שהעלתה הבדיקה לגבי כמה התקשרויות עם בעלי תפקידים ויעזיצים המועסקים בפרויקט מליאן מושרד מקרקם המדינה שמשרד הספורט יקפיד על כך שהתקשרויות של המכון להעסקת עובדים ויעזיצים בפרויקט יבוצעו באמצעות הלין בחרה לאחר בחינה של כמה העצות ועל פי מינימל תקין. על המשרד לחדר לפני המכון וה_moועצה את הכללים המחייבים בעניין תהליכי הבחירה של עובדים ויעזיצים כדי שהליך האמורים לא יישנו.

המשרד מסר בתשובהו מדצמבר 2011 למשרד מקרקם המדינה, בין היתר, כי בכוונתו "להסדיר נוהל לעניין בחינת קליטת עובדים לתפקידים מקצועיים בפרויקט אצל הקבלן", כי ההתקשרות עם עובדים בפרויקט תבוצע בסוגות הlixir בחירה אשר יסדיר המשרד בתיאום עם המועצה, וכי ההתקשרויות עם יעוזיצים חיזוניים יתבצעו בהתאם לחוק חובת המכרזים ותקנותיו. עוד ציין המשרד כי בעבר מינתה מנכ"ל המשרד צוות לבחינת השכר של עובדיות היחידה המקצועית בפרויקט, וכי בתום הדיונים הוצע מבנה שכיר מתאים לעובדי היחידה. המשרד הוסיף כי בכוונתו "לקיים דיון בנושא השכר של העובדים המ מקצועיים בפרויקט, בשיתוף עם נציגי המועצה. טיכום הדיון לעניין השכר לאחר אישור ועבר למכוון לביצוע".

מתן מענקים על ידי המועצה

התקציב הכלול של הפרויקט מורכב כאמור מהתקציבים הבאים:

- (א) **תקציב תמייה -** תקציב פעילות בהיקף של 80 מיליון ש"ח שייפרסו על פני שמונה שנים לפחות החלק לגופי הספורט מתקציב המועצה להסדר היחסורים על פי קритריונים שבעה מועצה זו.
- (ב) **תקציב למימון הפעולות המינימלית -** נועד להפעלת הפרויקט, לרבות להעסקת כוח אדם מקצועי ולbianco פ羅יקט. את התקציב האמור מושך הספורט והיקפו 1.8 מיליון ש"ח לשנה.

בדצמבר 2010 כתבה יו"ר המועצה לספורט נשים למנהל אגף הכספיים במכוון וינגייט כי "בהתאם להחלטת המועצה היזיונית לקידום נערות ונשים בספורט, ניתן מענק לנבחרות הנשים של ישראל בכדורסל ובכדורעף על העפלן לאליפות אירופה הקרוובה, הריני לאשר לך להעביר לכל אחד מהගופים הנ"ל מענק בסך 50,000 ש"ח (חמישים אלף ש"ח) מתקציב [הפרויקט] במכוון וינגiteit" (הדגשה אינה במקור).

מכoon וינגiteit, קבלן הפרויקט, ביצע באותו החודש את הנחייתה האמורה של יו"ר המועצה.

נמצא כי מלאת המועצה לספורט נשים לא החיליטה לחת את המענקים האמורים, וכי היא אף לא יכולה לאשר את מתן המענקים מאחר שהדבר לא עלה בקנה אחד עם התקציב הפרויקט ועם אמות המדינה שקבעו כאמור לביצועו. כמו כן הועלה כי מכון וינגiteit שילם את המענקים, בהתאם להנחיית יו"ר המועצה, בלי להביא את הדרכם לדיילת הגורמים הרלוונטיים במשרד הספורט ובלאי לקובל לכך אישור או הקצתה התקציבית מתאימה.

משרד הספורט הבהיר בתשובהו למשרד מבחן המדינה בינוואר 2012, בין היתר, כי מבדיקתו עליה שבתום שנת 2009 נרשמה בכרטיסיה פנימית של המבחן יתרה זכות בסך כולל של כ-943,000 ש"ח (כ-320,000 ש"ח בגין שנת 2008, וכ-623,000 ש"ח בגין שנת 2009) מהקצבות משרד הספורט למבחן להפעלת הפROYקט.

משרד הספורט הסביר כי "יתרת הזכות שנרשמה על ידי מנהלת הכספיים של המבחן, לטובת [הPROJECT], לא הובאה לידיית המשרד והמבחן ניהל קופה נפרדת בגין יתרה זו, כאשר ניצול כספי היתרה לא דוחה לניהול הספורט גם לא בגיןימוש במהלך השנים 2010-11 [כין]. יודגש [כין] עובדות אלה לא היו ידועות עד לפניה ממשרד מבחן המדינה אלינו והבקרה שביבינו בעקבותיה" (ההדגשה אינה במקורו).

משרד הספורט הוסיף, בין היתר, כי "באופן עקרוני הרצון לתמוך גופים (איגוד הכדורסל ואיגוד הכדורעף) בגין היישגי נשים בזירה התחרותית היהודית לגופים בכירים במשרד, ברם הנושא לא הובא בפני הגורמים המקצועיים הרלוונטיים במשרד באופן מסודר, ולא התקיים דיון ומילא לא ניתן אישור; ... ניצול יתרת הזכות שהועברה למבחן וינגייט ונרשם בכרטיסיה פנימית, לא קיבל ביטוי בדווחות הביצוע שהוגשו למשרד; המקור התקציבי אומנם נגורן מתקציב ייודי לפROYקט, אולם אין עומד בהלימה להחלטת הממשלה [בעניין הפROYקט]. נשוב ונציג... כי העברת מענקים כאמור לא אושרו על ידי הגורמים המקצועיים הרלוונטיים במשרד; בהתאם לעמדת הלשכה המשפטית, בכלל, קבלת החלטה על ידי יו"ר מועצה, מבלי להביא את הדברים לידיעת המשרד ולקבלת אישורו אינה תקינה. בנוסף בכוונה הלשכה המשפטית [של המשרד] להעלות נושא זה במסגרת הפניה למשרד המשפטים^[47]; ... המשרד יפנה למבחן בבקשת קבלת דוח ביצוע בגין יתרת הזכות שהועברה למבחן ולא דוחה למשרד עד כה, בהיקף כספי של כ-944,265 ש"ח... [ויבעיר] את כל הנושא לבדיקה ולבינה של רוח היצוני. עם קבלת דוח רוח כאמור, המשרד יקיים דיון בנושא ויקבל החלטה על המשך הטיפול בנושא בהתאם".

2. מכון וינגייט כתוב בתשובהו למשרד מבחן המדינה מפברואר 2012, בין היתר, כי "ככל שבתום שנת פעילות מסוימת נותרה התקציבית, זו נרשמת במאזני המבחן ומועברת ככל הפעולות הפROYקט בשנים העוקבות, וכך כל הוצאות המבחן בקשר עם הפROYקט, מדווחים בספריו החשבונות של הפROYקט כמו גם בדווחותיו הכספיים של המבחן".

עוד ציין המבחן בתשובהו כי הוא "השתמש בכל כספי הפROYקט לצרכי הפROYקט ולצרכיו בלבד. המבחן מקפיד לבצע מעקב ולערוך דיווח מפורט ומדויק באשר לכל הוצאות הפROYקט, ואלו נערכים ומועברים למשרד הספורט, בהתאם לדרישות משרד הספורט והנחהיתו... הן בדיוחים ספציפיים בקשר עם הפROYקט, הן בדוחותים בהםסת לתקציב המבחן והן בדווחותיו הכספיים השנתיים". בתשובהו מאפריל 2012 למשרד מבחן המדינה כתוב המבחן כי יו"ר המועצה אישרה את המעקרים האמורים במחטה דלאייל מדצמבר 2010 למנהל אגף הכספיים למבחן; כמו כן ציין המבחן כי הוא "מנהל את הפעולות התקציבית של הפROYקט בשקייפות מלאה".

3. יו"ר המועצה כתבה למשרד מבחן המדינה בתשובהה מפברואר 2012, בין היתר, כי "עד להשלמת תהליכי הרפורמה התקציבית ושינוי אמות המדינה... שימוש התקציב השנתי בסך 1.8 מיליון ש"ח גם לקידום מטרות של שינוי עמדות וקידום מנהיגות נשים באמצעות מיזמים שונים". עוד צינה יו"ר המועצה בתשובהה כי "באלויפוט הכדורסל ובאליפוט הכדורעף שהתקיימו באוגוסט ובספטמבר 2010 נכחו כל הגורמים הבכירים במשרד הספורט ובביניהם שר הספורט, מנכ"לית המשרד וראש מינהל הספורט, וכן יו"ר המועצה ומספר חברי מועצה נוספים. וכך היחסים בתחום הכדורסל והכדורעף, ועל מנת לקדם את המטרה של שינוי חברה عمדות הציבור בוגר נוגע לספורט נשים והציגו כМОTAG בעל הישגים, הועלה במהלך אחד האירועים הללו ורעיון למתן מענקים

47 משרד הספורט פנה במרץ 2012 למשרד המשפטים ובקש את חוות דעתו בעניין ממצאים שהוצעו בבדיקה זו בוגר לאותן תפקודים של המועצה ויו"ר המועצה.

חד-פעמיים לאיגוד הכדורסל ולאיגוד הכדורעף, מתוך תקציבה השוטף של המועצה. גורמי המשרד, ביניהם ראש מינהל הספורט, וכל הגורמים הקשורים למועצה שנכחו במקום, הביעו את דעתם כי מדובר במטרה רואיה, והמליצו על מתן המענקים. לאחר שאיגוד הספורט פנו אל יו"ר המועצה וביקשו לקבל את המענקים שהובטחו להם באותו מעמד, נשלח מטעם יו"ר המועצה מכתב למכון וינגייט, הכול含 אישור להעברת המענקים. מכתב זה נשלח על רקע המלצה גורמי משרד הספורט וגורמי המועצה שנכחו באירוע כאמור, ביניהם ראש מינהל הספורט. יובהר, כי מינהל הספורט הוא הגורם האחראי על העברת תקציבה השנתית של המועצה, מןנו ניתנו המענקים. בנסיבות אלה, אין ממש בטענה כי העברת המענקים לא אושרה על ידי הגורמים המזקזזים הרלוונטיים ממשרד ונעשתה ללא ידיעתו... בכוונת יו"ר המועצה להකפיד בעתיד הקפדה יתרה על תיעוד החלטות בכתב במרקם דומים".

מההתיחסות שמסדר מבחן מבחן המדינה בוגר המענקים האמורים, לתקינותם ולאופן רישום התיירות התקציבית שמהן מומנו, מסתמנים לקיים משמעותיים הן בוגר לפועלות התקציבית והאחרות שביצעו יו"ר המועצה ומכוון וינגייט בקשרו, והן בקשר לבקשת התקציבית והפעולת שבייצ' מבחן הספורט בעניין הפרויקט. מайдן בתגבורות שמכון וינגייט ויו"ר המועצה מסרו למבקר המדינה בקשר זה מפורטים הסברים ונתונים שונים מהותיים מלבדם שהובאו בהתייחסות של משרד הספורט.

משרד הספורט כתב למבקר המדינה בפברואר 2012, בין היתר, כי מכון וינגייט, קיבלן המפעיל את הפרויקט "מחויב לעמוד בדרישות משרד הספורט מה שהוא נדרש לדרישות המועצה. לפיכך אין מקום [לטענת המכון שהוא] מקבל הנחיה או הוראות ביצועיות מהמועצה או מי מטעמה. המשרד מבקש לשוב ולהציג כי יתרה הזכות שנרשמה במכון לטובת פרויקט קידום הנשים, לא הובאה לידיית המשרד וכן ניצול כספי היתרה לא דוחו למנהל הספורט גם לא בגין מימושם במהלך השנים 2010-2011... המשרד פועל בימים אלו למינויו ור"ח מבקר במטה לבחון את החנהלות הכספית של המכון בפרויקט זה ביחס לכפסים שהועברו בהליך תמייה והן ביחס לכפסים שהועברו בהליך וכך... בתום הבדיקה יהיו בידי המשרד עובדות מלאות באשר לחנהלות המכון בפרויקט, כמו גם הכלים הנדרשים לצורך קבלת החלטה מושכלת באשר למשמעות והשלכה של עבודתה אלה".

לדעת משרד מבחן המדינה, על משרד הספורט להשלים בהקדם את בדיקתו של נושא מהותי זה על היבטו השונים, ובכלל זה לבירר ביסודיות עם המכון ויו"ר המועצה את כל העובדות הקשורות בכך, להפיק לקחים מהליקויים שהעלתה בדיקתו ולפער לתיקונם ולנקוט את הצעדים הדורשים לשם כך.

מסירת הודיעות על זיקות של יו"ר המועצה

האיסור על ניגוד עניינים הוא מרכיבו היסודי של השיטה המשפטית בישראל, והוא חל הן בתחום המשפט הציבורי והן בתחום המשפט הפרטי. על פי עיקרונו זה אסור לבעל תפקיד להעמיד את עצמו במצב שבו עלול להיות ניגוד בין חובת האנומנות שלו לתפקיד ובין אינטרס אחר שלו או של גורם הקשור אליו. עובד ציבור או ממלא תפקיד ציבורי עלול להימצא במצב שיש בו חשש לניגוד עניינים כאשר עניין שהוא מופקד עליו בתפקידו הציבורי הציבורי עלול להתנגש עם עניין אחר שיש לו או עם

תפקיד אחר שהוא ממלא; על פי פסיקת בית המשפט העליון "האיסור אינו רק על שיקול הדעת עצמו בכיצוע הפעולה או התפקיד. האיסור הוא על הנסיבות במצב בו עלול להיות ניגוד עניינים. מטרת הכלל היא למנוע את הרע בטרם יארע. הכלל צופה פני העתיד. אין זה מעלה ואין זה מוריד אם בפועל שיקול הדעת הוא ראוי... על כן אין צורך להוכיח בפועל קיומו של ניגוד עניינים. די בכך שקיים אפשרות ממשית של ניגוד עניינים. אפשרות ממשית זו נמדדת באמצעות מידה אובייקטיבית, ולא על פי חששותיו הסובייקטיביים של צד זה או אחר"⁴⁸ (הדגשות אינן במקורו). על פי פסיקה זו, הכלל האוסר על עובד ציבורי להיות במצב של ניגוד עניינים, מטרתו למנוע את האפשרות שבעת مليוי תפקידו הציורי הוא ישפיע מאינטרסים זרים שלו או של גורם הקשור אליו, המונוגדים לאינטרסים שהוא מופקד על שמירתם בתפקידו הציורי⁴⁹. הפרת הכלל תיתכן כאמור גם כאשר בפועל העובד הנמצא במצב של ניגוד עניינים מלא את תפקידו בתום לב ואינומושפער מהainteros הור.

במכח מינוי 2005 שלחה היועצת המשפטית של המשרד לשורת החינוך התרבות והספורט דואז, גבי' לימור לבנת, היא אישרה את מועדותה של גבי' גרטלר לתפקיד י"ר המועצה לספורט נשים. במכח צוין, בין היתר, כי יש להחות את חכמתם של נשים, ובכללם י"ר המועצה, הגבי' חנה גרטלר, על "כתב התחביבות" ובו נאמר, בין היתר: "במשך כל תקופת כהונתי כחבר במועצה, אמנע מנייגוד עניינים בין ענייני האישים ו[Unitokhi] الآחרים לבין כהונתי במועצה. אם יווצר בעתיד מצב כאמור אודיע על כך מייד ליועצת המשפטית של משרד החינוך, התרבות והספורט ואמנע מהלשחתה ולהצבע ו/או להשפיע בכל צורה שהיא על החלטות המועצה". צוין כי לא נמצא במשרד החינוך ובמשרד הספורט עותקים של "כתב התחביבות" בחחיתות חברי המועצה ובכללם י"ר המועצה. י"ר המועצה מסרה למזכיר המדינה במרץ 2012 כי היא לא זוכרת אם חתמה על "כתב התחביבות" האמור, אך ראתה את עצמה "מחויבת לנוהג בוישר בכל סיטואציה ולנהוג לפי כללי מינהל תקין".

בנובמבר 2009, עם מינויה לתקופת כהונה שנייה כיו"ר המועצה (ראו להלן), חתמה י"ר המועצה על "התחייבות להימנע מנייגוד עניינים" ומסרה אותה לשורת התרבות והספורט. בהתחייבות נאמר כדלהלן:

1. במסגרת תפקידו במועצה לספורט נשים בישראל, אני מתחייבת, להימנע מלקלבל החלטות, להשתתף בדינונים, או לטפל בכלל צורה אחרת, במישרין או בעקיפין, בנושאים הבאים: א. בענייני האישים; ב. בענייני קרובוי משפחתי...; ג. בכלל עניין בו עסקתי באופן אישי במסגרת עיסוקי טרם מינוי, מלבד מה שאושר לי במפורש ע"י היועצת המשפטית של המשרד;

2. בפרט, אמנע מלקלבל החלטות, להשתתף בדינונים או לטפל בכלל צורה אחרת, במישרין או בעקיפין בנושאים הבאים: א. כל גוף שני אני חברה בהנהלו, ועדותיו, דיקטוריון וכיו"ב; ב. מועצת הנשים לעירייה תל אביב, לרבות כל פעילות, התייחסות, הבעת דעתה או בכלל נושא קרוב;

3. אני מתחייבת כי אם ייווצר בעתיד מצב של ניגוד עניינים אפשרי, ביחס לנושא ספציפי שידון במועצה לספורט נשים בישראל או ביחס לגורם העשו לחיות מושפע מהחלטותיה,

⁴⁸ בג"ץ 531/79 סעיה "היליכוד בעיריית פתח-תקווה נ' מועצת עיריית פתח-תקווה ואח", פ"ד לד(2), 566, עמ' 569; הנחיתת היוזץ המשפטי לממשלה מס' 1.1500 בנוסא "בדיקה מינויים על ידי היועצים המשפטיים למשרדי ממשלה"; הנחיתת היוזץ המשפטי לממשלה מס' 6.5000 "מינויים בחברות ממשתייכות לחברת אנדים ציבוריים", וכן הנחיתת היוזץ המשפטי לממשלה מס' 1.1555 "עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים".

⁴⁹ ראו מזכיר המדינה, דוח שנתי 75 (2007), הפרק "ኒיגוד עניינים בתחום הרכש במערכת הבריאות", עמ' 469, והפרק "היבטים בפעולות מפעל הפיס", עמ' 897.

אודיע על כך באופן מיידי ליוועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט ואפעל בהתאם להנחיותיה;

4. במקורה כזו אני מתחייבת להימנע מלהשתתף ולהציג ו/או להופיע בכל צורה שהיא על החלטות המועצה לSPORT נשים בישראל.

5. הנה מצהירה ומתחייבת זוatta, כי אין ניגוד ענייני בין ענייני האישים ועיסוקי האחרים לבין תפקידי כחברת המועצה לSPORT נשים בישראל, פרט לנושאים המובאים לעיל.

1. כאמור, המכון סיכם, בהכוונת המועצה לSPORT נשים, עם ערוצי מדיה שונים (תכנית טלוויזיה מסומנת, ערוץ הספורט וערוץ הילדים) כי יבוצעו בשיתוף אתם פעולות של פרסום ושיווק בנושא SPORT נשים. משרד מבקר המדינה הulta כי יו"ר המועצה ויועץ השיווק שעמו התקשרה כאמור המועצה בינוין 2009 הם שותפים עסקיים בחברה א' - שכבעולותה מנויות של חברה ב' - ומשמשים מנהלים בחברה ב'. יצוין כי יו"ץ השיווק משמש גם מנכ"ל חברה ב'⁵⁰. מהאמור לעיל עולה כי התקינה זיקה עסקית בין יו"ר המועצה ליוועץ השיווק.

יצוין כי יו"ר המועצה מסרה למשרד מבקר המדינה במהלך הביקורת שלחברה ב' קשרים עסקיים נוספים, בין היתר, עם ערוץ הספורט, שעמו כאמור התקשרה המועצה. עוד יצוין כי יו"ץ השיווק היה מעורב בתחום תפקידו במשא ומתן לחימת ההסכם בין המכון לערוץ הספורט וערוץ הילדים.

(א) בא כוחה של יו"ר המועצה מסרו בתשובהם למשרד מבקר המדינה מדצמבר 2011, בעניין ההתקשרות עם יו"ץ השיווק⁵¹, בין היתר, כי מאחר שלא תחולק האיתור של יו"ץ השיווק מתחאים מבין כמה הצעות שקיבלה המועצה, העלתה יו"ר המועצה לפניו הוגומים המקצועיים במועצה את האפשרות של התקשרות עם יו"ץ השיווק ו"ספרה כי היא מכירה את [יו"ץ השיווק] על רקע עיסוקם המשותף כבעלי'[שיווק חברה ב'] אשר משמש מנכ"ל שלה, וכי בהכרה את כישורי המועלים, היא סבורה שיוכל לתת שירות טוב למועצה... עניין זה הובא מראש, באופן ברור לחלוון ובskipot מלאה" לפני מנכ"לית המועצה אז, היועצת המלאה של המועצה ונציגת משרד הספורט במעוזה ובן לפני חברי מועצה נוספים. עד מסרו בא כוחה של יו"ר המועצה בתשובהם כי יו"ר המועצה לא הייתה מעורבת בהליך הבחירה של יו"ץ השיווק, נמנעה מלהשתתף בתהליכי בדיקת התאמתו לתפקיד, בミニו ובהתקשרות עמו ולא הנחתה את מנהלת הפרויקט דואו להתקשר עמו. כמו כן מסרו כי יו"ר המועצה שום טובת הנאה מהעסקתו של אותו יו"ץ, וכי הצעתו הייתה המתאימה ביותר מהבחינה המקצועית ואך הולה מבין ההצעות שהתקבלו.

באוגוסט ובדצמבר 2011 מסרו בא כוחה של יו"ר המועצה למשרד מבקר המדינה הודיעות בכתב בגין של שתים מחברות המועצה (אחד מהן נציגת משרד הספורט), וכן של שתיים מטעם המועצה (היועצת המלאה למועצה והיועצת הארגונית). בהודעתן ציינו הכותבות כי צור להן שיו"ר המועצה דיווחה, בעל פה, בישיבות שהתקיימו במועצה על קרשי עבודה שלה עם יו"ץ השיווק; אולם בהודעות לא ציינו המועדים שבהם נמסר הדיווח האמור ולא הייתה בהן התייחסות להליך ההתקשרות עם יו"ץ השיווק.

⁵⁰ יו"ר המועצה ויועץ השיווק של המועצה מחזקים, כל אחד, ב-25% מנויות חברה א', המחזיקה ב-39% מנויות חברה ב'; ככלומר כל אחד מהם מחזיק בעקבفين ב-9.75% מנויות חברה ב'.

⁵¹ בעניין מצוי הבדיקה לגבי תהליך הבחירה שבייצעה המועצה ליאוש תפקיד יו"ץ השיווק ראו לעיל, עמ' 1526.

нациית משרד הספורט במוועצה (להלן - הנציג), אשר הודיעתה צורפה כאמור לתשובה באי כוחה של יו"ר המועצה, כתבה בדצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה כי יו"ר המועצה הצינה בישיבה של ה策ות המקצועית של הפרויקט את ייעוץ השיווק כ"מכר עסק" וכמומחה בתחום וציינה כי היא מכירה אותו מעובדה בפרויקטים מסוימים אחרים, אך לא פירטה את מהות הקשרים ביניהם מעבר לאמור. כמו כן ה策ות הצינה כי יו"ר המועצה לא צינה שהייעוץ, אשר נכח בישיבה, יועסק בשכר, אלא ה策ות את הדברים אליו הוא הגיע "לייעוץ קצר ולמתן הכוונה" ועל כן הבינה כי "היעוץ הוא ולנטרי ונקיותי". עוד צינה הנציג כי גם בישיבות המועצה שבנה נכח לא נאמר שיעוץ השיווק יועסק בשכר בפרויקט ולכן היא לא דיווחה על הנושא לאוגרמי המשורט. הנציג הבינה כי לא ידוע לה על הליך מיון, בחינה או בחירה שבוצע בעניין העסקת ייעוץ השיווק במועצה, וכי לא ידעה על דבר העסקתו עד שמצואי הביקורת של משרד מבחן המדינה בנושא הועברו למשרד הספורט, לקבלת תגבורתו בנושא.

משרד מבחן המדינה מצין כי דיווח כאמור של יו"ר המועצה על קשייה העסקיים עם ייעוץ השיווק לא תועד בפרטוקול של ישיבת המועצה ואף לא תועדה שום הודיעה שננתנה יו"ר המועצה בעניין זה לאגורים כלשהו במועצה או מחוץ לה. לדעת משרד מבחן המדינה, דיווח על עניין רגיש זה היה צריך להיעשות בכתב. אשר לדיווח שלפני הנטען נמסר בעלפה, היה על חברי המועצה לעמוד על כך שיועבר למשרד הספורט מסמך כתוב המתעד את הדיווח האמור לצורך בבחינת העניין. יו"ר המועצה הייתה צריכה למסור למשרד הספורט הודיעה בכתב על קשייה עם ייעוץ השיווק בסמוך לישיבת המועצה שבה הульתה את מועמדותו לממן שירות הייעוץ. היא אף הייתה צריכה למסור הודיעה בעניין זה ליועצת המשפטית של משרד הספורט, בנובמבר 2009, בעת שהתחמה על כתוב החתחיבות האמור.

(ב) הועלה כי הסיכום של המכון עם זכין השידור לעניין פרטום הפרויקט לקידום ספורט נשים בתכנית שהוא משדר יושם באמצעות "הזמנת עבודה" של המכון מחברות פרסום (להלן - חברת הפרטום); וכי אחד ממנהליה חברת הפרסום הוא בעל מניות בחברה שמחזיקה במניותיה של החברה ב'⁵², יו"ר המועצה וייעוץ השיווק הם כאמור בעלי מניות בחברה זו בעקבין וממשמים מנהלים בה.

בעניין התקשרות של המכון עם חברת הפרסום לצורך רכישת תוכן שידור בתכנית הטלוויזיה האמורה עבור המועצה צינו באי כוחה של יו"ר המועצה בתשובתם כי יו"ר המועצה לא הייתה ערלה לכך שאחד מבוצרי המניות בחברה המחזיקה במניותיה של חברה ב' מונה בחברת הפרסום. עוד מסרו בתשובתם, בין היתר, כי היה אפשר לבצע רכישה זו רק באמצעות חברות מתוכות העוסקות בכך, וכי חברת הפרסום רכשה, ביזמת יו"ר המועצה, את תוכן השידור ללא כל שכר או عمלה בגין פעולה זו.

משרד מבחן המדינה מעד כי אף שהחברה הפרסום לא גבתה מהמועצה תשלום עבור鄙יעוץ ההתקשרות האמורה, היה על יו"ר המועצה לקבל את אישור מליאת המועצה ומשרד הספורט להתקשרות של המכון ביזמתה עם חברה זו מבין כלל החברות העסקות ברכישת תוכן שידור.

2. ביוני 2011 פנתה היועצת המלווה של המועצה לשכה המשפטית של משרד הספורט וביקשה להאריך שוב את תקופת ההתקשרות עם ייעוץ השיווק. היועצת המלווה צינה בפניה האמורה, שנעשהה במהלך הביקורת של משרד מבחן המדינה בנושא, כי "בחירותו של [ייעוץ השיווק] נעשו

⁵² אותו מנהל הוא בעל 17% מניות של חברה מסוימת שמחזיקה ב-30.5% מניות חברה ב'.

ע"י... מנהלת היחידה דואז, באישור [המכון] ולא מעורבות של [יו"ר המועצה], אשר הצהירה כי [היו"ץ] מועסק בחברה בו היא בעלת מנויות". עוד צינה היועצת במכתבה כי לבקשת היועץ "חשיבותה מע"מ כנגד תלות התמורה בהסכם תועבר [למכון על ידי חברה ב'] בה הוא [יו"ץ השיווק] משמש מנכ"ל ואשר כאמור [יו"ר המועצה] היא אחת מבני מניותה".

במהלך הביקורת בנוסא הפנה המדריך המדינה את השותם לכיה של היועצת המשפטית של משרד הספורט לחשש לניגוד העניינים בהעסקו של יו"ץ השיווק, בהיותו כאמור מנכ"ל ובבעל מנויות בחברה שי"ר המועצה שותפה בבעלותה ומשמשת בה מנהלת וכן בהיותו שותף עסקי של חברה אחרת. יצוין כי באופןו מועד אמורה הייתה הייתה כאמור הלשכה המשפטית של משרד הספורט לאשר את הקשה דלעיל להארכת תקופת ההתקשרות עם יו"ץ השיווק שהפנתה אליה כאמור היועצת המלווה של המועצה.

בעקבות זאת ביקשה באוגוסט 2011 הלשכה המשפטית של משרד הספורט מהיועצת המלווה את המסמכים הקשורים להתקשרות האשונה עם היו"ץ, ובכלל זה מסמכים שאפשר ללמוד מהם כיצד הצליח את מועמדותו לתפקיד, כיצד אושר סכום ההתקשרות, מי היה הצעות שודן בקבלה הצעות ובאיזהו אופן נבחר המועמד לתפקיד.

בתגובה על כך שלחה היועצת המלווה לשכה המשפטית טבלה המפרטת את "הליך בחירת יו"ץ שיוקרי אסטרטגי", ובها רשימה של כל משרדי הפרסום והగורמים שלאיליהם פנתה המועצה מדצמבר 2007 ועד יוני 2009, מועד בחירותו של היו"ץ, שאוותם בחן כביכול המכון לפני ההתקשרות עמו. הביקורת העלתה כי חלק מאותן ההצעות שציינה היועצת בטבלה כהצעות שהוצעו לבחירת יו"ץ השיווק נמנעו עם ההצעה היועצת המלווה למשרד מבחן המכון כהצעות שהוצעו למכוון במועדים שונים - החל בדצמבר 2007 וכלה בנובמבר 2008 - במסגרת הליך אחר שקיים כאמור המועצה לבחירת ספק מדיה, ובו כאמור ערוץ הספורט.

מהטבלה שהמציאה היועצת המלווה עולה כי במשך כמה שנים התבקשו חברות פרומות ואנשי שיווק להגיש הצעות לממן סוגים שונים של שירות הדרוש למועצה ותקיימו דין ודים עם אותם גורמים, אולם לא נעשתה השוואة בין ההצעות השונות, וכי כל הצעה נדונה בנפרד ובפרק זמן אחר.

בתשובתו למשרד מבחן המדינה אישר המכון כי "טרם התקשרות המכון עם [יו"ץ השיווק] לא נערכ'h הליך לבחינת מועדים פוטנציאליים זאת לאחר והתקשרות נעשתה בהתאם לבקשתו והנחיות המועצה". גם נציגת משרד הספורט במועצה כתבה בדצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה כי לא ידוע לה שבוצע הליך מין ובחרה לתפקיד יו"ץ השיווק.

לදעת משרד מבחן המדינה, ההליך לבחירת המועמד המתאים לתפקיד יו"ץ השיווק היה לקיי בסיסו ועקב כך נפגעה יכולת לקיים הליך בחירה הוגן ושוויוני של ההצעה המתאימה לממן השירות הדרוש.

3. על פי נתוני רשם החברות, יו"ר המועצה היא בעלת מנויות (100% מהמניות) בחברה ג'. החברה הוקמה בינואר 2007, וכתובתה על פי נתוני רשם החברות היא כתובת משרדיה של היועצת המלווה למועצה (המשמשת כעורכת דין במשרד פרט).

**נמצא כי היועצת המלווה טיפולה עboro יי"ר המועצה ברישום החברה שכבעולה בינויו
2007, כעשרה חודשים לפני שיי"ר המועצה המליצה כאמור למכ"ל המשרד על קבלתה
لتפקיד יו"ר המועצה.**

באת כוחה של יי"ר המועצה הסבירה למשרד מבקש המדינה באוגוסט 2011, בין היתר, כי יי"ר המועצה "הכירה את [היועצת המלווה] במסגרת פעילותה בתחום קידום נשים בספורט [וכי ליו"ר המועצה] אין היכרות אחרת או מוקדמת יותר עם [היועצת המלווה]... לMITTED הדעה, [היועצת המלווה] הייתה אף היא בתחום הספורט הנשי הרבה טרם הקמת המועצה, לפחות החל משנת 2004, ואף נטלה חלק בתחום שהוביל להקמתה... ההיכרות הריאונית בין [יי"ר המועצה] לבין [היועצת המלווה] הייתה על רקע פעילותן המשותפת במסגרת המועצה... [היועצת המלווה] מעולם לא העסקה עלי ידי [יי"ר המועצה], מעולם לא נשכחה על ידה, ומעולם לא שולם לה סכום כלשהו... [היועצת המלווה] לא נתנה לבג' גרטל שרירותים מקרים או משפטיים... ביחס לציון כתובות משרדה [של היועצת המלווה] בمعנה הרשמי של חברה ג' - יובהר כי הדבר נעשה בהיסח הדרת, ומילא אין לו כל משמעות... [היועצת המלווה] זוכה את משרדה בכתובת האמורה לפני מספר שנים, ומילא משרדה לא שימוש בפועל ובאופן פעיל למען החברה".

בתשובה יי"ר המועצה למשרד מבקש המדינה מינואר 2012 היא חזרה על ההסברים האמורים וציינה כי מדובר היה "בסייע טכני וקודתי שהחל ווגמר במילוי הטפסים ובאישור החתימה עליהם", וכי פועלה זו בוצעה ללא תשלום.

היועצת המלווה כתבה למשרד מבקש המדינה בדצמבר 2011, בין היתר, כי לא התקיימה שום זיקה בין יי"ר המועצה במסגרת רישום החברה כאמור, וכי מונתה לתפקיד היועצת לנוכח CISORIA ופעילותה רבת השנים בתחום ספורט נשים. היועצת חזרה בתשובה על הסבריה כאמור של יי"ר המועצה בנוגע לנושא.

לעתה משרד מבקש המדינה העבידה שמשרדה הרשמי של חברה שכבעל יי"ר המועצה,
המחלאת תפקיד בגוף ציבורי, נמצא במשרד עורך דין דין שימושת לשימוש כיוועצת מלווה
של הגוף הציבורי יש בה כדי ליזור ביןיה זיקה המחייבת דיווח לצורך בחינת ניגוד
עניןיהם. היה מקום אפוא כי יי"ר המועצה תדווח - בעת פניהה בדצמבר 2007 למכ"ל
משרד המדע והספורט בהצעה למונתה את עורך הדין ליועצת המועצה - על זיקה אליה,
אם הקשרים ביןיה התמצאו בחברות על רקע פעילות בתחום ספורט נשים ובהתימה על
מסמכי הקמה של החברה. כמו כן היה על יי"ר המועצה לדוח על זיקה זו למועצה
וליועצת המשפטית של משרד הספורט ממשומונת לעמוד בראש ועדת המין לאיוש תפקיד
היועצת המלווה בספטמבר 2010, והיה עליה לפעול בעניין זה על פי הנחיותיהן.

4. בנובמבר ובדצמבר 2011 כתבו באי כוחה של יי"ר המועצה למשרד מבקש המדינה, בין היתר, כי "סוגיות ניגוד העניינים אינה תורה סדרה, אלא נושא המתפתח עם השנהם בפסקת בתי המשפט, בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה וכן בדוחות של מבקש המדינה, וכי מדובר בנסיבות שעודה מתפתחת". כמו כן ציינו כי "יי"ר המועצה אינה עובדת ציבור' במבנה הקלאסי אלא מי שמונתה על מנת למלא תפקיד ציבורי בתחום ספורט וכחומרה לקהילה, וככזאת, לא חלות עליה חובת החלטות על עובדי ציבור ומילא היא אינה כופפה לאוותם כללים, כגון התקשרות וכיוצא באלה". הם ציינו גם כי ראוי שמדובר ההחלטה לגבי החשש לניגוד עניינים בפעילותה של יי"ר המועצה במקרים המפורטים בדוח זה ייחנו בשלווה מישורים: המישור הנורומטי-תיאורטי בכל הנוגע לעניינים, המישור הנורומטי בכל הנוגע לסבירת העבודה, וה mieshor הפרטני-התנוגותי בכל הנוגע לנושא הבדיקה. באי כוחה של יי"ר המועצה הוסיף כי בחינת החשש האמור בשלושת המישורים

האמורים מעלה כי התנהוגותה של יו"ר המועצה במסגרת התקשרויות עם חברה הפרוסם ובענין העסקת יועץ השיווק "הייתה תמת לב, תקינה וشكופה".

באי כוחה של יו"ר המועצה ציינו בתשובה כי הקמת המועצה ופעילותה לא לו ביעוץ משפטי, לא ניתנו הסברים נאותים בסוגיות שונות ולעתים הלשכה המשפטית במשרד הספורט אף לא נתנה פתרון הולם ועניני לסוגיות שהוועלו לפניה, בכלל זה בנסיבות שמצאים לגביים הועלו ב ביקורת זו של משרד מבחן המדינה. עוד נאמר בתשובה כי לא גובש הסדר ניגוד עניינים מפורט בעניינה של יו"ר המועצה, וכי "כתב התחייבות" משנת 2005 וה"התחייבות להימנעות מניגוד עניינים" מנובמבר 2009 אינם הסדר ניגוד עניינים שבמסגרתו מפורטים מצבים העולמים לצור ניגוד עניינים והוראות פעולה במצבים אלה, אלא "התחייבות כללית וחסרת פירוט, שטיבה ומשמעותה אינם ברורים" שעיליה הוחתמה יו"ר המועצה ללא שניתן לה כנדרש הסבר משפטי כלשהו בנושא. בתשובה גם נאמר כי ב"כתב התחייבות" וב"התחייבות להימנעות מניגוד עניינים" לא נקבעה שום מגבלה בנושא העיסוק של יו"ר המועצה בתחום התקשרות שבו היא פעילה, והדבר היה ידוע לגורמים במשרד הספורט. לפיכך לא ניתן להפנות ביקורת אל יו"ר המועצה בנושא.

משרד מבחן המדינה מעיר לגבי העניינים האמורים כלהלן:

(א) כאמור, האיסור על ניגוד עניינים הוא מעקרונות היסוד של השיטה המשפטית בישראל, ובווטס בהזכמה בהלכת הפסוקה במסך שנים. כמו כן פורסמה והנוהה של היועץ המשפטי לממשלה⁵³ (להלן - הנחיתת היועץ המשפטי לממשלה) העוסקת בהסדרת הימנעות מניגוד עניינים במינויים של מועמדים המתמנים לגופים ציבוריים שלא באמצעות מכרז, אשר קבעה כי על היועצים המשפטיים לבדוק אם המינוי אכן מעמיד את המועמד בגין עניינים עם עיסוקיו האחרים. עוד נקבע בהנחיתת כי בבדיקה המינוי יש לפעול על פי כללי המשפט הציבורי כפי שהוא לידי ביטוי בפסקת בית המשפט העליון ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

כיוון שבעניןאים אלה יש חשיבות מיוחדת למראית פני הדברים, על בעל החקיקת לדוחה לגורמים הדלולוניים על כל חשש לניגוד עניינים שבידיעתו, והגדרת מוגלי הזיקות היא גמישה ותלויה בנסיבות המקחה.⁵⁴ כל אימת שמתעורר ספק או עלות סוגיות שלא נצפו מראש, יש להיוועץ ביעוץ המשפטי של המשרד ולפעול על פי הנחיתות. כמו כן יש להציג על שינוי בזיקות עם התרחשותו.

(ב) על פי הכללים המחייבים בעניין ניגוד עניינים ועל פי נוסחים כתבי התחייבות להימנעות מניגוד עניינים שהכנין משרד הספורט, הכללים התחייבות להימנע מעיסוק, במשרין או בעקביפין, בכל נושא שיוצר ניגוד עניינים אפשרוי, היה על יו"ר המועצה, הגם שהתנדבה לתפקיד, לדוח על כל זיקה ליוועצת המשפטית של המשרד, לפעול על פי הנחיתות ולהימנע מכל מעורבות בהתקשרויות העוללות ליצור ניגוד עניינים עד לקבלת ההנחיות כאמור.

הנחיות ופתרונות למצוות ניגוד עניינים נקבעים בהתאם למידת ניגוד העניינים ולחומרתם ויכולים לנوع בין פסילה מוחלטת של העיסוק בתפקיד, דרך קביעת הסדר למניעת ניגוד עניינים הכלול הבלתי, כגון החובה לשתף גורמים נוספים בתפקיד קבלת החלטות, ועד הסתפקות בעצם גילוי הזיקה, במקרים שבהם החשש לניגוד עניינים קלוש.

⁵³ הנחיתת היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1500 מאיוני 1999 בנושא "ביקורת מינויים על ידי היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה".

⁵⁴ הנחיתת היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1555 "עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים".

מבדיקת משרד מבחן המדינה עליה כאמור כי ההתקשרות של המועצה עם יועץ המועצה נעשתה ביזמת יו"ר המועצה, וכי היא לא נעשתה בתהילך בחירה ראוי מבין כמה ההצעות שהוגשו לאיוש התפקיד. לעומת זאת משרד מבחן המדינה, נוכח היכרותה של יו"ר המועצה עם יועץ השיווק וקשריה העסקיים עמו, היה עליה להימנע מכל מעורבות בהליך הבחירה להפקיד ובפעולות להארכת תקופת ההתקשרות עמו.

הטיפול של יו"ר המועצה והמועצה בעניין הדיווח על הזיקות האמורות לא עלתה בקנה אחד עם הכללים המחייבים בעניין ניגוד עניינים ועם התחייבויות להימנע מנגד עניינים שדרש כאמור משרד הספורט.

על משרד הספורט בשיתוף משרד המשפטים לבחון את האופן שבו פעולה יו"ר המועצה בעניין ההתקשרות לקבלת שירות ולהעסקת עובדים וייעצים המפורטים בדוח ביקורת זה, את היעדר הדיווחים על קשריה וזיקותיה עם הגורמים השונים ואת החשש שהתקשרות אלה היו נגעות בניגוד עניינים, ולנקוט את הצעדים הדרושים לנוכח הממצאים של בדיקה זו.

היבטים בהליכי מינוי יו"ר המועצה

החלטת הממשלה מרץ 2005 בעניין הקמת המועצה לספורט נשים קובעת כאמור את הרכבה של המועצה ואת תפקידיה וסמכויותיה. בהחלטה נקבע כי במועצה ישתתפו 15 חברים אשר ימונה "על פי כישוריהם, ניסיונם וכן תפקידם או עוסוקם בתחוםו של המועצה". עוד נקבע בהחלטה כי "לו"ר המועצה תמנה אישה עם מודעות ועשיה מוכחת בתחום קידום נשים".

את הבדיקה לגבי מינויים במועצה לספורט נשים, לא מוצעת הוועדה לביקורת מינויים, הפועלת לפי חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, אלא היועץ המשפטי של המשרד הרלוונטי.

על פי ההחלטה האמורה של היועץ המשפטי לממשלה מינוי 1999, בבדיקה נבחנים ההשכלה והnisיון המקצועי של המועמד וכן השאלה אם המינוי ראוי, בין השאר מבחינת החשש לניגוד עניינים. במסגרת בדיקת מינוי זה יש לבדוק אם למועמד זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשור הממנה או לחבר אחר במשילה. אם העלתה הבדיקה שמתקימת זיקה כאמור, ניתן להמליץ על מינוי המועמד רק אם נמצא שיש לו כישוריים מיוחדים בתחום פעילותו של הגוף שאליו הוא מיעדר להתמנות או אם יש שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת הנוגעים לעניינו.

מינוי יו"ר המועצה לתפקיד כהונה ראשונה

ביוני 2005 כתבה היועצת המשפטית של משרד החינוך התרבות והספורט (להלן - היועצת המשפטית של משרד החינוך) לשורה דואז, בין היתר, כי בעקבות הגשת הבקשה למנותה את הגב' חנה גרטLER ליו"ר המועצה לספורט נשים "לאור ניסיונה בתחום הספורט, כישוריה ולאור המפורט לעילعلاה, כיגב' גרטLER אינה אישה עם מודעות ועשיה בתחום קידום נשים ונינתן למנותה כיו"ר המועצה לקידום ספורט נשים... יש להחוותים אתגב' גרטLER, על כתוב התחייבות לפירח חבר מועצה ימנע מלעשות שימוש במידע שהוא לו תוך כדי פעילותו במועצה וכן ימנע, כל עוד הוא חבר

המועצת, מכל עיסוק שיש בו ניגוד עניינים לנושאים בהם עוסקת המועצה^[55] ... בהתאם לכך ... הרני לאשר את מועמדותה של גב' גרטלר כיו"ר המועצה".

הועלה כי אף שבמנויי אחר של גב' גרטלר, שאותו בדקה היועצת המשפטית של משרד החינוך כשהנה קודם לכך^[56], נבחנו כישורייה המקצועיים בשל זיקתה האישית לשורה לימור לבנתה, שרת החינוך התרבות והספורט דאז, הרוי שכוחות הדעת האמורה, העוסקת במינוי גב' גרטלר לתפקיד יו"ר המועצה לספרות נשים, לא התיחסה היועצת המשפטית לזיקה של המועמדת לשורה ולא לנושא כישורייה המקצועיים הרלוונטיים למילוי התפקיד, שלאUPI הפך בהיותו האמורה של היועץ המשפטי לממשלה.

היועצת המשפטית של משרד החינוך השיבה למשרד מבקש המדינה בדצמבר 2011, בין היתר, כי סוגית היכרותה האישית של הגב' חנה גרטלר עם שרת החינוך התרבות והספורט דאז "לא הופיעה בשאלונים שמלאיה הן באשר למינוחה למועצה הציבורית לתרבות ואומנות בשנת 2004, והן בשאלון שמולא על ידה לקרה לתפקידו של מינויה של הגב' גרטלר למועצת הציבורית לקידום ציינה היועצת המשפטית בתשובהה כי "באשר למינויה של הגב' גרטלר למועצת הציבורית לקידום הנשים בישראל, השalon שנחתם בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה לא העלה ניגוד עניינים, ולא העלה קשר מיוחד עם השורה, ובrhoח זו נכתבה חוות הדעת". היועצת המשפטית הוסיפה בתשובהה כי לא היה צורך שתתייחס בחוקות הדעת לנושא הנסיבות של גב' גרטלר, מאחר שהזיקה בינה ובין השורה הייתה על רקע הנסיבות מקצועית ולא אישית.

בעקבות אישורו האמור של היועצת המשפטית מינתה שרת החינוך, התרבות והספורט ביוני 2006 את גב' גרטלר לי"ר המועצה לספרות נשים; תוקף המינוי היה לשולש שנים. צוין כי גם עותק של כתבת מינוי זה לא נמצא במסדר החינוך ובמשרד הספרות.

לדעת משרד מבקש המדינה, לא מן הנמנע שכאשר נבחנים כישורים מיזוחדים של מועמד שיש לו זיקה לשור הממנה, יימצאו כישורים כאלה מתאימים לתפקיד אחד ולא יימצאו מתאימים להפקיד אחר. עם זאת, אין לקבל את העובדה שכבדיקת מועמדות ל תפקיד אחד נבדק דבר קיומם של כישורים מיזוחדים עקב זיקה לשר, ואילו בבדיקה מועמדות של אותו מועמד למינוי לתפקיד אחר על ידי אותו שר לא נבדק דבר קיומם של כישורים מיזוחדים כאלה. מכל מקום, כיוון שההנחה האמורה של היועץ המשפטי לממשלה מטילה את בדיקת המועמדים שבמנויי השורה על היועץ המשפטי של המשרד, רואוי שהדבר יעשה באופן שיטתי ומושכל, באופן שפרטיו מוג灭ד שכבר נבדק על ידי היועץ המשפטי של המשרד יישמרו וייעשה בהם שימוש אם אותו מועמד מוצע שוב על ידי אותו שר לתפקיד המחייב בדיקה דומה.

מינוי יו"ר המועצה לתקופה כהונה שנייה

בספטמבר 2009, כשלושה חודשים לאחר שפג שפג תוקף המינוי של גב' גרטלר ושל יתר חברי המועצה לספרות נשים ובעקבות הכוונה למנות את גב' גרטלר לתקופה כהונה שנייה כיו"ר המועצה, כתבה

⁵⁵ בעניין האמור בכתב התחייבות זה, ראו לעיל עמ' 1533.
⁵⁶ חברה במועצת הישראלית לתרבות ואומנות.

היוועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט (להלן - היוועצת המשפטית של משרד הספרות), כי "על-פי השאלה שmailto[57] היא בעלת זיקה אישית (חברות אישית) לשורת התרבות והספורט. עם זאת, לאור ניסיונה המצווע בוגון תחומים לרבות בתחום קידום נשים וכוהונתה הקדמתה במוועצתה נראה לי כי היא בעלת הכישוריים המזוהים הנדרשים במקורה זה. לאור האמור לעיל, אני רואה מניעה לאשר את מועמדותה להן קדנציה נוספת כיו"ר המועצה".

חוות הדעת האמורה של היוועצת המשפטית של משרד הספרות ניתנה בעקבות כך שי"ר המועצה הגישה שאלון נוסף, שmailto[57] היא בוגנית מועמדותה לתקופת כהונה שנייה לתפקיד יו"ר המועצה. יו"ר המועצה הצהירה לפני עורך דין, בחתיימה, כי כל המידע והפרטים שמסרה בשאלון זה הם מלאים, נכונים ואמתיים.

לנוכח האמור מינתה באוקטובר 2009 שרת הספרות, גב' לימור לבנת, את יו"ר המועצה לתקופת כהונה נוספת בתפקיד; תוקף המינוי הוא לשLOS שנים עד אוקטובר 2012. בעקבות המינוי חתמה כאמור יו"ר המועצה בנובמבר 2009 על "התchingות להימנע מניגוד עניינים" והגישה אותה לשרת הספרות.

1. נמצא כי בשאלון האמור שהגישה יו"ר המועצה ביוני 2009 היה לא מילאה את הסעיף שבו יש לפרט את שם השיר, את סוג הקשר עמו, ואת תאריך תחילת הקשר וסיומו. על אף האמור לעיל, מכיוון שהיא ידוע ליוועצת המשפטית של משרד הספרות כי מדובר בשרת הספרות היא בדרך את נושא היכשוריהם המזוהים של יו"ר המועצה ונantha לדבר כאמור בטוי בחוות הדעת שכבהה.

משרד מבחן המדינה מעיר כי ראוי להකפיד שפרטים בנושא מהותי זה יהיה מתוודים כנדרש, ובן-הין על היוועצת המשפטית של משרד הספרות להנחות את יו"ר המועצה להשלים פרטים מהותיים חסרים אלה בשאלון.

2. בمعנה לסעיף בשאלון בנושא "החזקת ניירות ערך בתאגידים אחרים" ולשאלה "האם אתה מחזק במישרין או בעקיפין בשיעור של 5% או יותר בזכויות החכבה באסיפה הכללית או בזכויות למינוי דירקטוריים בחברות פרטיות או ציבוריות או האם הינך שותף, במישרין או בעקיפין, בגוף עסק"י - השיבה יו"ר המועצה בשלילה.

משרד מבחן המדינה העלה כי שלא כתשובה דלעיל של יו"ר המועצה, היא הייתה רשומה, על פי נתוני רשם החברות (במועד מילוי השאלה ולאחריו), כבעל מנויות במישרין או בעקיפין ככמה חברות פרטיות כליהן:

- (א) 25% מנויות חברת א'; חברת זו מחזיקה כאמור ב-39% מנויות חברת ב'.
- (ב) 100% מנויות חברת ג'; חברת זו מחזיקה ב-51% 51% מנויות חברת ד'. חברת ד' היא בעל מנויות בחברות האלה: 100% מנויות חברת ה'; 26.7% מנויות חברת ו'; 13.33% מנויות חברת ז' ; וכן היא בעל זכויות באגדה שיתופית הקלאית מסוימת.
- (ג) 100% מנויות חברת ח' ; חברת זו היא בעל מנויות בחברות האלה: 40% מנויות חברת ט' ; 50% מנויות חברת י' ; ו- 50% מנויות חברת יא' ; וכן שותפה היא בשותפות רשומה מסוימת.
- (ד) 33% מנויות חברת יב' (בפירוק מרצון).

57 בעניין ממצאי הבדיקה לגבי האופן שבו יו"ר המועצה מילאה שאלון זה, ראו להלן עמ' 1542-1543.

בעקבות כך ביקש משרד מזכיר המדינה, בינוי 2011, מיו"ר המועצה לדוחו ליוועצת המשפטית של משרד הספורט על כל החזקותיה בחברות כנדרש בסעיף האמור בשאלון, כדי שתוכל לבחון את המתחייב מכל בוגע להסדר ניגוד העניינים. כחודש לאחר מכן, ביולי 2011, דיווחה יו"ר המועצה ליוועצת המשפטית של המשרד ורק על החזקותיה במניותיהם של שלוש מהחברות האמור. בעקבות זאת שב ופנה משרד מזכיר המדינה באוגוסט 2011 ליו"ר המועצה וביקש כי תדוחו על פרט כל החברות כאמור, כנדרש בשאלון למועדם. בסוף אותו חודש, למעטה מנחותים לאחר מילוי השאלון, מסרה יו"ר המועצה ליוועצת המשפטית של משרד הספורט ולמשרד מזכיר המדינה דיווח מלא על כל החברות שהיא מחזיקה, במישרין או בעקיפין, במניותיהם בשאלון.

באי כוחה של יו"ר המועצה כתבו למשרד מזכיר המדינה במכתבים מאוגוסט, מנובמבר ומדצמבר 2011, בין היתר, כי ליו"ר המועצה החזקות בכמה חברות, וכי "גב' גרטלר סברה, בעת מילוי השאלון, שהיא נשאלת על חברות שיש לה זכויות בהן אשר קשורות לעיסוקי המועצה, ועל כן השיבתה בשלילה... לבג' גרטלר אין ולא היה עניין להסתיר מידע שהינו גלוי וניתן לעין בו במאגרי רשות החברות. כאמור, מדובר בטעות בתום לב". עוד ציינו בא כוחה של יו"ר המועצה כי היא מילאה את השאלון בily שניתנו לה שום הנחיות או הסברים בעניינו ולא מעורבות של היועצת המשפטית של משרד הספורט אשר הייתה ערלה לפעלותה העסקית של יו"ר המועצה, אך לא דרשה ממנו להסביר כיצד באות לידי ביטוי בשאלון החזקותיה בחברות האמורות במסגרת פעילות זו והאם חסרונה של ההצהרה בעניין זה נעהה בשוגג. בא כוחה של יו"ר המועצה הוסיף כי "בפועל, נראה כי דזוקא העדרה של בחינה ראייה [של היועצת המשפטית של משרד הספורט] הוא שמנע את גילוי הטעות שנעשתה בתום לב ואת תיקונה".

עוד ציינו בא כוחה של יו"ר המועצה בתשובתם כי לאחר שמשרד מזכיר המדינה התריע לפניה על אי-הדיוק על החזקותיה בחברות כאמור היא מסרה ליוועצת המשפטית של משרד הספורט דיווח על החברות הפעילות שיש לה החזקות בהן וגם בנושא זה לא נתנה היועצת המשפטית הנחיה ליו"ר המועצה. לאחר שמשרד מזכיר המדינה העמיד אותה על טעותה, דיווחה יו"ר המועצה ליוועצת המשפטית של משרד הספורט "על כל אחזקותיה בתאגידים לרבות בחברות שאין פעילות או המשמשות לחברות אחזקקה בלבד".

היוועצת המשפטית של משרד הספורט כתבה למשרד מזכיר המדינה בדצמבר 2012, בין היתר:

(א) על בסיס השאלון וקורות החיים של יו"ר המועצה, שנתמכה בתצהיר, היא ניסחה הסדר ניגוד עניינים. בפועל התברר כי יו"ר המועצה מחזיקה בזכויות בתאגידים רבים ללא שהצהירה עליהן, והדבר גורם להטעייה היועצת המשפטית. האחריות למילוי תקן ונוכן של השאלון ולמניעה ניגוד עניינים מוטלת על נציג הציבור, והוא עלול לשאת בתוצאות המינימלית, האזרחות, המשמעות והפליליות שמקורן בא-הציגה מלאה המידע ובפועל בניגוד עניינים.

(ב) מינויה של גב' גרטלר לתפקיד יו"ר המועצה וכן הארכת מינויה נבחנו על פי הנחיה הייעץ המשפטי לממשלה מיוני 1999 בושא "ביקורת מינויים על ידי היועצים המשפטיים למשרד הממשלה" ולפייה על הייעוץ המשפטי של המשרד לבחון אם המינוי המוצע עלול להעמיד את המועמד בניגוד עניינים עם עיסוקיו האחרים ובמידת הצורך לבצע הסדר למניעת ניגוד העניינים. זאת בהתאם על השalon שמליאה יו"ר המועצה אשר כולל שאלות שפרטן לבחון את ניגוד העניינים שלא.

(ג) הסדרי ניגוד העניינים מתחבסים הן על עבودת הגוף הספציפי והן על נתוני המועמד הספציפי. יו"ר המועצה לא מסרה את כל הפרטים הרלוונטיים אשר נדרשים לצורך הכנסת הסדר ניגוד העניינים ולא הצהירה על עיסוקה בתחום התקשורות, הרדיו והטלוויזיה; אילו נמסרו פרטיהם אלו היה ההסדר מתיחס גם אליהם. יו"ר המועצה הכשילה את הלשכה המשפטית כאשר לא הצהירה על מלאה העבודות בשאלון; הנחת היסוד היא כי כל מי שרוואה עצמו כשר לכהונה

ציבורית - ובכלל זה יו"ר המועצה - ראוי שייהי מסוגל למלא את תפקידו ולהבין את הסדר ניגוד העניינים באופן שיכל לפעול על פי.

לדעת משרד מבחן המדינה על מועד לתפקיד ציבורי הממלא שאלון ומזהיר שהפרטים שהוא מצין בו "מלאים נכונים ואמיטיים", מוטלת החובה לבור, מבוגר מוגדר, את מהות השאלה ורק לאחר מכן לענות עליה באופן מלא ומדויק. דיווח כזה נדרש לאפשר לגופים הבודקים את השאלון לבדוק אווי את מכלול הנתונים ואת המתדייב מהם - אם אכן הדבר מתחייב - בין היתר לעניין קביעת הסדר ניגוד העניינים. מאחר יי"ר המועצה, הנושא בתפקיד ציבורי, לא פירטה את הנתונים כנדרש ולא הקפידה על שלמות הפרטים שמסרה בשאלון, מנע הדבר את ביצוע הבדיקה האמורה.

על משרד הספורט בשיתוף משרד המשפטים לבחון את האופן שבו פעל יי"ר המועצה בעניין מילוי השאלונים ולנקוט את הצעדים הדורשים לנוכח מצאי בדיקה זו.

משרד הספורט והיוזמת המשפטית שלו כתבו בתשובותיהם מודצמבר 2011 למשרד מבחן המדינה כי הממצאים המפורטים בדבר זה לגבי האופן שבו פעל יי"ר המועצה בעניין התקשרותו האמורית ובעניין מילוי השאלונים יועברו לשנה ליו"ץ המשפטיא לממשלה, לקבלת החלטתו בנושא.

סיכום

ספורט הוא אמצעי שיכלקדם שוויון מגדרי ולתורום רובה לבראイトן ולרוווחתן של נשים, להעצים את הערantan העצמית, לסייע לקידום מעמדן ולהשתלבן בחברה, לעודר נורמות מגדריות וסתראוטיפים, וכן יש בו כדי לקדם מנהיגות והישגים. המלצה ועדת קונסטנטיני, יודי "התקנית הלאומית לספורט נשים בישראל 2005-2012", החלטת הממשלה בדבר הקמת המועצה לספורט נשים ובדבר תפקידה, החלטת המועצה להסדיר היחסורים ומשרד הספורט בדבר תקציב הפROYKT לקידום ספורט נשים, וחוק הספורט - כל אלה אמורים היו לספק תשתיית נאותה לשינוי מהותי במצבו של ספורט נשים בארץ על היבתו השוניים ולשמש הזדמנות רואיה להצלחת הפROYKT.

מממצאי בדיקתו של משרד מבחן המדינה עולה כי בשנים ש עברו מאז התקבלת החלטת הממשלה מרץ 2005 בעניין הקמת המועצה לספורט נשים לא פעל משרד הספורט בנחוצות ובMRIIN הדורשים ליישום מיטבי של ההחלטה ולהשגת יודי הפROYKT לקידום ספורט נשים; בפועל חל עיכוב ניכר בתחום הפעולות לביצוע הפROYKT, ובראשון - הקמת המועצה והתקשרות עם הקבלן המבצע של הפROYKT (מכון וינגייט). גם לאחר שהממשלה נקטה את הפעולות הדורשות הוא עשה זאת באופן מוגבל ומצומצם, לא פיקח כנדרש על המועצה לספורט נשים ועל פועלותיה להשגת היעדים שנקבעו בתקנית הלאומית לספורט נשים ובהחלטה הממשלה ולא פעל לכך שהמועצה לטפל באופן יסודי ומקיף בגורמים שעיכבו במשך השנים פיתוח וקידום ממשי של הנושא.

משרד הספורט גם לא פיקח כנדרש על ההתקשרות ל渴別ת שירות ולהעסקת עובדיות שביצעו מפעיל הפרויקט שזכה במכרז - מכון וינגייט - עבור המועצה לספורט נשים ועל פי הכוונתה; המשרד לא דרש במסגרת המכירות למתן שירותים לפרויקט שכל ההתקשרות האלה יבוצעו באמצעות הליך תחרותי של בוחנת כמה העוצות. גם המכון לא הקפיד לקיים הליכים תחרותיים כאמור, שלא לפי עיקרי הנורמות של המשפט הציבורי בתחום דיני המכירות, למורת היהו גוף בעל מאפיינים ציבוריים, המקובל תמייה כספית מהמדינה ונציגי המדינה המשתתפים בהנהלו, ולגבי התקשרות מסוימת אף התעורר חשש לניגוד עניינים בפועלותיו.

לדעת משרד מבקר המדינה, על משרד הספורט לעקוב בתשומת לב רבה יותר אחר פעולות המועצה לספורט נשים ופעולות היחידה המڪוועת לקידום נשים בספורט שמעביל מכון וינגייט ולודא שהן מתבצעות כראוי ומכוונות להשגת כל היעדים של הפרויקט שצינו בהחלפת הממשלה ובתכנית הלאומית לספורט נשים. כמו כן על המשרד לעקוב בקפידה אחר מספר התכנסיות השנתوية של המועצה ואחר נוכחות החברים בישיבותה; עליו גם לפעול בהקדם להתקנת תקנון שיסדר את אופן הפקודה של המועצה, לכלול בתכניות העבודה השנתיות שלו יעדים בתחום קידומו של ספורט נשים, לעקב אחר אופן קידומם של היעדים ולפעול להשגתם.

על המועצה לספורט נשים ומשרד הספורט להשתמש באופן אפקטיבי ויעיל בהתקציב שהוקצה לקידום מטרות הפרויקט; על מכון וינגייט והמועצה להකפיד שהתקשרות עבורה המועצה לקבלת שירות ולהעסקת עובדיות ויוצאים יבוצעו באמצעות הליך בחרה תחרותי שבמסגרתו יבחן כמה הצעות ועל פי כללי מינהל תקין, ולאחר אישור משרד הספורט, כנדרש במכרז, להתקשרות אללה. על המועצה ומשרד הספורט לוודא באופן שוטף את עדכניות מסדר הנתונים המשוחק שלהם בעניין פרמטרים שונים בספורט נשים ולבדוק מפעם לפעם את האפקטיביות של פעולותיהם בתחום ידידות השתפותן של נשים בפעיליות ספורט. על משרד הספורט להמשיך לעקב באופן שוטף אחר הנעשה באיגודי ספורט ובהתאחדויות ספורט כדי לוודא שיש ייצוג הולם של נשים בהנהלותיהם ולהפחת את תמי Ichito באלה שאינן עומדים בתחום שנקבעו בעניין זה במחני התמיכה.

יש לציין כי בעקבות פעילות המועצה חל גידול במספר הספורטאיות וכוכזות הנשים ברוב ענפי הספורט; כמו כן הושגו כמה הישגים בין-לאומיים של ספורטאיות וכוכזות נשים אחדות בענפי ספורט מסוימים; עם זאת יש לחת את הדעת על העובדה שישוור הנשים מקרב כל הספורטאים יותר נמר.

noch הליקויים שהועלו בבדיקה זו בוגר לי"ר המועצה, גב' חנה גרטלר, יש מקום המשרד הספורט לבחן את הממצאים בנושא, יפיק את הלקחים הדרושים וינקוט את העדדים שייתחיכו מכך.

יש לבירך על היזמה של שרת התרבות והספורט, גב' לימור לבנת, להקים את המועצה ולהביא להקצת התקציב הייעודי לפרויקט החשוב זה של יידוד ספורט נשים. לנוכח העובדה שבמועד סיום הביקורת עומדת להסתדים התקופה שלילה חלה "התכנית הלאומית לספורט נשים בישראל 2005-2012", שבהתבסס עליה הוגדרו יודי המועצה ונקבעו תפקידייה, יש מקום ממשרד הספורט ייוזם תכנית רב-שנתית חדשה שתקבע יעדים מעודכנים של הפרויקט לקידום ספורט נשים לאחר שנת 2012. ראוי שתכנית זו תבסס על נתונים עדכניים ומדויקים ככל הנניתן לגבי המצב הקיים בתחום ספורט נשים בארץ וקבע יעדים מדדיים לקידומו וכן להוות זמן, בטוחה הקצר והארוך, להשגתם.

המצאים המפורטים בדוח ביקורת זה לגבי鄙' ביצוע הפרויקט מלמדים כאמור כי טרם הושג חלק מהיעדים המרכזיים שלהם הוקם הפרויקט לקידום ספורט נשים. עוד הם מלמדים כי על משרד הספורט להסדיר את פועלותיהם ואופן תפקודם של מינהל הספורט, המועצה לספורט נשים ומכון יונגייט בעניינו של פרויקט חשוב זה ולתken את הליקויים שהוולו בדוח ביקורת זה, כדי שיעדיו יושגו באופן המיטב.

משרד הספורט כתב בתשוכתו למבקר המדינה מדצמבר 2011 כי הביקורת "הובילה לבחינה מחודשת של הדברים על ידי כל הגורמים המעורבים בפועלות זו, להפקת לקחים ולSHIPOR עבودת המועצה והמשകים בין המשרד... בעקבות כך ישפרו מגנוני הפיקוח והבקרה במטרה להפיק את מירב התועלות מהביקורת...". עוד ציין המשרד בתשוכתו כי "נושא קידום ספורט הנשים נמצא בעדיות גבוהה בסדרי הקיימות של הרשות ושל המשרד. כפועל יוצא נעשה ומשיכות להישנות פעולות של פיקוח והסדרת תהליכי עבודה מול הקבלן [מכון יונגייט] ומול המועצה מחד, וזאת לצד קביעת מטרות וייעדים חדשים כל העת, לשם העצמת נשים וקידומן בספורט בישראל. מאמצים אלה כבר החלו ונושאים פרי בהיבט של הרוחכת התשתיות. העוסקים במלאה ממשיכים ועמלים לא הרף לעדכו יעדים, תוך הקשבה לרחשיו השטח. בכוונות המשרד להמשיך בפועלות אלה, בשיתוף פעולה מלא עם המועצה וגורמים מקצועיים מלווים, בהתאם לצורך, והכול על מנת לישם את החלטת הממשלה במלואה ואך יותר מכך... שרת הספורט כיוצתה הפרויקט כולם מלכתחילה וכמי שפועלה כל העת לקייםו... [תפעל] שנושא זה לא יסוד מסדר יומו של המשרד ויישאר בעדיות גבוהה [זאת] באמצעות הגורמים המקצועיים במסדר והמועצה הפעלת לצד המשרד, כל אחד בתחום אחיזותו".

משרד מבקר המדינה מצין בחיבור את ההודעה האמורה של משרד הספורט, ובכוונו ליעקב אחד ביצוע הדברים כדי שהפרויקט לקידום ספורט נשים יקדם בדרך הטובה ביותר.

